

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 15. november 2023
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0264(BUD)

15238/23
ADD 5

FIN 1145

A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Nõukogu
Teema:	Euroopa Liidu 2024. aasta üldeelarve ühine tekst – muudatused eelarveridade kaupa – koonddokument (eelarveprojekti ja nõukogu seisukoha kokkulepitud muudatuste integreerimine) – III jagu – komisjon – <i>Heakskiitmine</i>

2024. AASTA EELARVE MENETLUS

LEPITUSDOKUMENT

—

ÜHINE TEKST

Dokumendi
number:

3.2

13-11-2023

MUUDATUSED EELARVERIDADE KAUPA

KOONDDOKUMENT

III JAGU – KOMISJON

(EELARVEPROJEKTI JA NÕUKOGU SEISUKOHA KOKKULEPITUD MUUDATUSTE
INTEGREERIMINE)

Punkt 01 02 01 01 — Euroopa Teadusnõukogu

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
2 164 231 124	1 363 118 896	2 144 231 124	1 363 118 896	2 184 231 124	1 373 118 896	2 164 231 124	1 363 118 896	2 176 231 124	1 363 118 896

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et pakkuda atraktiivset ja paindlikku rahastamist, et võimaldada üksnes tiipsete kriteeriumil põhineva kogu liitu hõlmava konkurentsi alusel andekatel ja loovatel, eelkõige karjääri alustavatel teadlastel ning nende teadusrühmadel, olenemata nende kodakondsusest ja päritoluriigist, tegutseda kõige paljutõotavamates valdkondades teaduse eesliinil.

Euroopa Teadusnõukogu tegevusega toetatakse „alt üles“ käsitust järgides kõigi valdkondade eesliiniuuringuid, mida teevad Euroopa tasandil konkureerivad vastutavad teadlased ja nende rühmad, sealhulgas karjääri alguses olevad teadlased.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP 76 613 782 6 6 0 0

Muud riigid 112 618 169 6 0 1 0

Punkt 01 02 01 02 — Marie Skłodowska-Curie meetmed

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
891 754 891	622 716 236	891 754 891	622 716 236	906 754 891	630 216 236	891 754 891	622 716 236	899 754 891	622 716 236

Märkused:

Assigneering on ette nähtud järgmiste tegevuste ja meetmete katmiseks.

Programmi „Euroopa horisont“ raames jätkatakse Marie Skłodowska-Curie meetmetega teadlaste karjääri arendamise ja koolitamise toetamist riikidevahelise, sektoriülese ja valdkondadevahelise liikuvuse kaudu. See saavutatakse muu hulgas suurepäraste ja uuenduslike doktoriõppeprogrammide, järeldoktoriõppe stipendiumide, koostööprojektide, mis edendavad teadlaste kõrgetasemelist koolitust, tööhõivestandarddeid ja juhendamist nende karjääri kõikides etappides, ning akadeemiliste ja mitteakadeemiliste organisatsioonide vahelise koostöö kaudu Euroopas ja väljaspool seda.

Marie Skłodowska-Curie meetmetega toetatakse komisjoni poliitilisi prioriteete ja missioone, keskendudes eelkõige Euroopa rohelisele kokkuleppele, digitaalarengu tegevuskavale ja Euroopa maailmapositsiooni tugevdamisele.

Komisjon teavitab sidusrühmi ja huvitatud isikuid kogu maailmas Marie Skłodowska-Curie meetmetest ning hõlbustab nende osalemist programmis „Euroopa horisont“. Samuti teavitab komisjon jätkuvalt üldsust Marie Skłodowska-Curie meetmest rahastatud teadusprojektide positiivsest mõjust inimeste igapäevaelule ning motiveerib õpilasi ja üliõpilasi kaaluma karjääri teaduses. Lisaks toetab komisjon Marie Skłodowska-Curie meetme vilistlasi ning neile meetmetele spetsialiseerunud riiklike kontaktpunktide võrgustikku.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP 31 568 123 6 6 0 0

Muu sihtotstarbeline tulu 13 806 837 6 0 1 0

Punkt 01 02 02 10 — Tervise teemavaldkond

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
650 549 025	328 118 657	620 549 025	328 118 657	680 549 025	343 118 657	650 549 025	328 118 657	675 549 025	328 118 657

Märkused:

Assigneeringud on ette nähtud selliste tegevuste katmiseks, mille eesmärk on parandada ja kaitsta igas vanuses kodanike tervist ja heaolu. Sellega luuakse uusi teadmisi, töötatakse välja uuenduslikke lahendusi ning tagatakse vajaduse korral soolise aspekti integreerimine, et:

- ennetada, diagnoosida, jälgida, leevendada ja ravida haigusi;
- arendada tervisetehnoloogiaid;
- leevendada terviseriske;
- kaitsta elanikkonda;
- edendada head tervist ja heaolu ka töökohal;
- muuta tervishoiusüsteemid kulutõhusamaks, õiglasemaks ja kestlikumaks;
- ennetada vaesusega seotud haigusi ja võidelda nende vastu ning toetada ja võimaldada patsientide osalust ja toimetulekut.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

23 029 435 6 6 0 0

Muud riigid

14 925 267 6 0 1 0

Punkt 01 02 02 12 — Tervise teemavaldkond — Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
144 172 417	72 244 509	139 172 417	72 244 509	144 172 417	72 244 509	144 172 417	72 244 509	144 172 417	72 244 509

Märkused:

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte aitab kaasa programmi „Euroopa horisont“ rakendamisele, eelkõige tervise teemavaldkonnas. See pakub uusi lahendusi nakkuskoormuse vähendamiseks Sahara-taguses Aafrikas ning sellega tugevdatakse teadussuutlikkust, et valmistuda nakkushaiguste taas esilekerkimiseks Sahara-taguses Aafrikas ja mujal maailmas ning neile reageerida.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

5 103 704 6 6 0 0

Õiguslik alus:

Nõukogu määrus (EL) 2021/2085, 19. november 2021, millega luuakse ühisettevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 219/2007, (EL) nr 557/2014, (EL) nr 558/2014, (EL) nr 559/2014, (EL) nr 560/2014, (EL) nr 561/2014 ja (EL) nr 642/2014 (ELT L 427, 30.11.2021, lk 17).

Punkt 01 02 02 20 — Kultuuri, loovuse ja kaasava ühiskonna teemavaldkond

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
298 612 665	268 344 237	278 612 665	268 344 237	313 612 665	275 844 237	298 612 665	268 344 237	306 612 665	268 344 237

Märkused:

Assigneering on ette nähtud, et tugevdada demokraatlikke väärtusi, sealhulgas õigusriiki ja põhiõigusi, kaitsta meie kultuuripärandit, uurida kultuuri- ja loomesektorite potentsiaali ning edendada sotsiaal-majanduslikke muutusi, mis aitavad kaasa kaasatusele ja majanduskasvule, sealhulgas rände haldamisele ja migrantide integreerimisele.

Assigneering on ette nähtud ka soolise perspektiivi paremaks integreerimiseks vajaliku suurendamise katmiseks.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

10 570 888 6 6 0 0

Muud riigid

3 754 233 6 0 1 0

Kuna teadusprojektide täielik või osaline rakendamata jätmine tõi aastal 2022 kaasa assigneeringute vabastamise, saab vastavalt finantsmääruse artikli 15 lõikele 3 teha sellel eelarvereval kättesaadavaks 19 051 698 eurot kulukohustuste assigneeringuid.

Punkt 01 02 02 30 — Ühiskonna tsiviiljulgeoleku teemavaldkond

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
204 320 873	147 613 948	194 320 873	147 613 948	204 320 873	147 613 948	204 320 873	147 613 948	204 320 873	147 613 948

Märkused:

Assigneering on ette nähtud püsivatest julgeolekuohtudest, sealhulgas küberkuritegevusest, samuti loodusõnnetustest ja inimtegevusest tingitud katastroofidest tulenevate probleemide lahendamiseks. Selle teemavaldkonna alla kuuluvast teadus- ja innovatsioonitegevuses keskendutakse üksnes tsiviilrakendustele. Koostoime tugevdamiseks taotletakse kooskõlastamist liidu rahastatavate kaitsealaste teadusuuringutega, tunnistades, et on olemas valdkondi, milles tehnoloogia kasutus on kahesugune. Piisavat tähelepanu pööratakse ka sellele, kuidas inimesed julgeolekut mõistavad ja tajuvad. Julgeolekualaste teadusuuringutega järgitakse Rooma tegevuskavaga võetud kohustust seada sihiks turvaline ja kaitstud Euroopa ning aidatakse kaasa tulemusliku ja tegeliku julgeolekuliidu loomisele.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

7 232 959 6 6 0 0

Muud riigid

7 248 257 6 0 1 0

Punkt 01 02 02 42 — Kiipide ühisettevõtte

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
518 806 492	292 802 657	503 806 492	292 802 657	518 806 492	292 802 657	518 806 492	292 802 657	518 806 492	292 802 657

Märkused:

Kiipide ühisettevõtte aitab kaasa programmi „Euroopa horisont“ rakendamisele, eelkõige digitaalvaldkonna, tööstuse ja kosmose teemavaldkonnas, et toetada:

- ulatuslikku suutlikkuse suurendamist, investeerides liidus loodud piiriülesesse ja avalikult juurdepääsetavasse teadus-, arendus- ja innovatsioonitaristusse eesmärgiga võimaldada töötada välja tipptasemel ja järgmise põlvkonna pooljuhitehnoloogiat, mis tugevdab liidu kõrgetasemelisi projekteerimise, süsteemide integreerimise ja kiibitootmise võimekusi, pannes muu hulgas rõhku idu- ja kasvufirmadele;
- peamisi digitehnoloogiaid, mis hõlmavad elektroonilisi komponente, nende projekteerimist, tootmist ja süsteemidesse integreerimist ning tarkvara, mis määrab kindlaks nende toimimise. Selle partnerluse üldeesmärk on toetada kõigi majandus- ja ühiskonnasektorite digiüleminekut, kasutada ära eelised, mida Euroopa võib üleminekust saada ja toetada Euroopa rohelist kokkulepet.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

18 365 750 6 6 0 0

Kuna teadusprojektide täielik või osaline rakendamata jätmine tõi aastal 2022 kaasa assigneeringute vabastamise, saab vastavalt finantsmääruse artikli 15 lõikele 3 teha sellel eelarvereal kättesaadavaks 26 059 125 eurot kulukohustuste assigneeringuid.

Õiguslik alus:

Nõukogu määrus (EL) 2021/2085, 19. november 2021, millega luuakse ühisettevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 219/2007, (EL) nr 557/2014, (EL) nr 558/2014, (EL) nr 559/2014, (EL) nr 560/2014, (EL) nr 561/2014 ja (EL) nr 642/2014 (ELT L 427, 30.11.2021, lk 17).

Alusaktid:

Komisjoni 8. veebruaril 2022 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamiseks (kiibimäärus) (COM(2022) 46 final).

Komisjoni 8. veebruaril 2022 esitatud ettepanek: nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2021/2085 (millega luuakse ühisettevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames) seoses kiipide ühisettevõttega (COM(2022) 47 final).

Punkt 01 02 02 50 — Kliima, energia ja liikuvuse teemavaldkond

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
1 288 842 641	942 153 278	1 248 842 641	942 153 278	1 328 842 641	962 153 278	1 288 842 641	942 153 278	1 309 842 641	942 153 278

Märkused:

Assigneering on ette nähtud kliimamuutuste vastase võitluse rahastamiseks, püüdes paremini mõista nende põhjusi, arengut, riske, mõju ja võimalusi ning muutes energia- ja transpordisektori kliima- ja keskkonnasõbralikumaks, tõhusamaks ja konkurentsivõimelisemaks, arukamaks, ohutumaks ning vastupidavamaks.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

45 625 029 6 6 0 0

Muud riigid

67 766 305 6 0 1 0

Kuna teadusprojektide täielik või osaline rakendamata jätmine tõi aastal 2022 kaasa assigneeringute vabastamise, saab vastavalt finantsmääruse artikli 15 lõikele 3 teha sellel eelarvereval kättesaadavaks 2 464 876 eurot kulukohustuste assigneeringuid.

Punkt 01 02 02 53 — Kliima, energia ja liikuvuse teemavaldkond — Euroopa raudtee ühisettevõtte

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
103 994 557	70 949 557	98 994 557	70 949 557	103 994 557	70 949 557	103 994 557	70 949 557	103 994 557	70 949 557

Märkused:

Euroopa raudtee ühisettevõtte aitab kaasa programmi „Euroopa horisont“ rakendamisele eelkõige kliima, energia ja liikuvuse teemavaldkonnas. See kiirendab innovatiivsete tehnoloogiate (eelkõige digitaal tehnoloogia ja automatiseerimise) arendamist ja kasutuselevõttu, et muuta Euroopa raudteesüsteem atraktiivsemaks, kasutusmugavamaks, konkurentsivõimelisemaks, taskukohasemaks, hõlpsamini hooldatavaks ja tõhusamaks ning saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid, näiteks suunata suur osa 75 % praegu maanteeveo arvele jäävatest maismaakaubavedudest ümber raudtee- ja siseveetranspordile.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

3 681 407 660 0

Õiguslik alus:

Nõukogu määrus (EL) 2021/2085, 19. november 2021, millega luuakse ühisettevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 219/2007, (EL) nr 557/2014, (EL) nr 558/2014, (EL) nr 559/2014, (EL) nr 560/2014, (EL) nr 561/2014 ja (EL) nr 642/2014 (ELT L 427, 30.11.2021, lk 17).

Punkt 01 02 02 60 — Toidu, biomajanduse, loodusvarade, põllumajanduse ja keskkonna teemavaldkond

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
1 050 696 938	793 950 581	1 050 696 938	793 950 581	1 070 696 938	803 950 581	1 050 696 938	793 950 581	1 061 696 938	793 950 581

Märkused:

Assigneering on ette nähtud teadmusbaasi loomiseks ja lahenduste pakkumiseks, et: kaitsta keskkonda, taastada maismaad, siseveekogude ja mere loodus- ja bioloogilised ressursid ning neid säästvalt majandada, et peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine; tegeleda kõigi inimeste toiduga ja toitumisalase kindlustatusega, toetada üleminekut vähese süsinikdioksiidi heitega, ressursitõhusale ja ringmajandusele ning arendada jätkusuutlikku biomajandust.

Need meetmed aitavad säilitada ja soodustada elurikkust ning tagada, et pikaajaliselt pakutaks selliseid ökosüsteemiteenuseid nagu kliimamuutustega kohanemine ja nende leevendamine ning süsinikdioksiidi sidumine (nii maismaal kui ka meres). Need aitavad vähendada kasvuhoonegaaside ja muid heiteid ning esmatootmisest (nii maismaal kui ka vees), ohtlike ainete kasutamisest, töötlemisest, tarbimisest ja muust inimtegevusest pärit jäätmeid ja reostust. Samuti soodustavad meetmed teadusuuringutes ja innovatsioonis osaluspõhist lähenemisviisi, sealhulgas mitme osalejaga lähenemisviisi, ning arendavad teadmisi ja innovatsioonisüsteeme kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

Punkt 01 02 03 01 — Euroopa Innovatsiooninõukogu

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
1 166 817 277	844 837 697	1 166 817 277	844 837 697	1 291 817 277	1 469 837 697	1 166 817 277	844 837 697	1 166 817 277	844 837 697

Märkused:

Euroopa Innovatsiooninõukogu eesmärk on keskenduda peamiselt läbimurdelistele ja murrangulistele uuendustele, eelkõige turgu loovatele uuendustele, toetades samal ajal ka igat liiki, sealhulgas astmelisi uuendusi.

Euroopa Innovatsiooninõukogu:

- selgitab välja igat liiki, sealhulgas astmelised kõrge riskitasemega uuendused, pöörates suurt tähelepanu läbimurdelistele, murrangulistele ja süvatehnoloogilistele uuendustele, mis võivad muutada turgu loovateks uuendusteks, arendab neid ja võtab need kasutusele, ning
- toetab uuenduslike ettevõtete, peamiselt VKEd, sealhulgas idufirmade ja erandjuhtudel väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtete kiiret kasvu liidu ja rahvusvahelisel tasandil, liikudes ideedest turule.

Kui see on asjakohane, toetab Euroopa Innovatsiooninõukogu programmi „Euroopa horisont“ muude osade, eriti II samba alusel toetatavaid meetmeid.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

Punkt 01 02 03 02 — Euroopa innovatsiooni ökosüsteemid

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
84 132 515	65 066 252	78 132 515	65 066 252	84 132 515	65 066 252	84 132 515	65 066 252	84 132 515	65 066 252

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et toetada igat liiki innovatsiooni, jõuda kõigi novaatoriteni kogu liidus ja pakkuda neile piisavat toetust järgmiste meetmete kaudu:

- tõhusa innovatsiooni ökosüsteemi väljatöötamine liidu tasandil,
- koostöö ja võrgustike loomise soodustamine ning ideede ja teadmiste vahetamine,
- organisatsioonides avatud innovatsiooniprotsesside arendamine,
- riiklike, piirkondlike ja kohalike innovatsiooni ökosüsteemide rahastamise ja oskuste toetamine.

Tegevus hõlmab sidemete loomist riiklike ja piirkondlike innovatsioonis osalejatega ning ühiste piiriüleste innovatsiooniprogrammide rakendamise toetamist liikmesriikide, piirkondade ja assotsieerunud riikide poolt. Seda tuleks rakendada koostoimes muu hulgas Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusega innovatsiooni ökosüsteemidele ja piirkondadevahelistele partnerlustele aruka spetsialiseerumise valdkondades.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

Punkt 01 02 03 03 — Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT)

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
409 405 758	409 266 819	394 405 758	409 266 819	409 405 758	409 266 819	409 405 758	409 266 819	409 405 758	409 266 819

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada EIT tööprogrammiga seotud töötajatega seonduvaid kulusid, haldus- ja tegevuskulusid, sealhulgas EIT loodud teadmiste- ja innovatsiooniühenduste kulusid.

EIT üldine ülesanne on soodustada Euroopas jätkusuutlikku majanduskasvu ja konkurentsivõimet, tugevdades liikmesriikide ja liidu innovatsioonisuutlikkust. Eelkõige tugevdab EIT liidu innovatsioonisuutlikkust ja lahendab ühiskonnaprobleeme kõrgharidust, teadusuuringuid ja innovatsiooni hõlmava teadmiste kolmnurga loomise teel. EIT tegutseb teadmiste- ja innovaatikakogukondade kaudu. Need on ulatuslikud Euroopa partnerlused, milles keskendutakse konkreetsete ühiskonnaprobleemide lahendamisele. EIT annab teadmiste- ja innovaatikakogukondadele toetusi, jälgib nende tegevust, toetab nende kogukondade koostööd ning levitab tulemusi ja häid tavasid.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

14 492 964 6 6 0 0

Muud riigid

4 629 838 6 0 1 0

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/819, 20. mai 2021, Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi kohta (ELT L 189, 28.5.2021, lk 61).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2021/820, 20. mai 2021, mis käsitleb Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) 2021.–2027. aasta strateegilist innovatsioonikava: Euroopa innovatsioonitalendi ja -suutlikkuse hoogustamine, ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1312/2013/EL (ELT L 189, 28.5.2021, lk 91–118).

Artikkel 01 03 01 — Tuumasünteesiuuringud ja tuumasünteesi arendamine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
113 764 360	91 863 251	112 764 360	91 863 251	113 764 360	91 863 251	113 764 360	91 863 251	113 764 360	91 863 251

Artikkel 01 03 02 — Tuuma lõhustumine, tuumaohutus ja kiirguskaitse (kaudsed meetmed)

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
51 959 861	66 460 535	50 959 861	66 460 535	51 959 861	66 460 535	51 959 861	66 460 535	51 959 861	66 460 535

Artikkel 01 04 01 — ITERi rajatiste ehitamine, käitamine ja kasutamine — ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
548 002 426	459 482 428	538 002 426	459 482 428	548 002 426	459 482 428	548 002 426	459 482 428	428 002 426	354 482 428

Artikkel 01 20 01 — Katseprojektid

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	7 623 807	p.m.	7 623 807	6 380 000	10 813 807	p.m.	7 623 807	6 380 000	9 218 807

Artikkel 01 20 02 — Ettevalmistavad meetmed

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	13 136 278	p.m.	13 136 278	18 100 000	22 186 278	p.m.	13 136 278	18 100 000	17 661 278

Artikkel 02 02 02 — ELi tagatis InvestEU fondilt — Maksed ühisesse eraldisfondi

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
294 046 000	150 000 000	294 046 000	150 000 000	1 344 046 000	1 200 000 000	294 046 000	150 000 000	294 046 000	150 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud ELi tagatise ja muude InvestEU fondi tagatise rakendamisega seotud kulude katmiseks.

Lisaks saadi 2022. aastal osamaksud kahelt liikmesriigilt (Rumeenia ja Kreeka). Liikmesriikide aastaste osamaksud suurenemine suurendab ka selle artikli vastavaid assigneeringuid.

Artikkel 02 03 01 — Euroopa ühendamise rahastu — Transport

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
1 717 181 785	1 435 000 000	1 717 181 785	1 435 000 000	1 817 181 785	1 485 000 000	1 717 181 785	1 435 000 000	1 747 181 785	1 435 000 000

Punkt 02 04 06 11 — Pooljuhid – Kiipide ühisettevõtte

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
400 584 286	206 023 286	380 584 286	206 023 286	413 084 286	212 273 286	400 584 286	206 023 286	400 584 286	206 023 286

Märkused:

Kiipide ühisettevõtte aitab rakendada programmi „Digitaalne Euroopa“. Sellega toetatakse ulatuslikku suutlikkuse arendamist, investeerides liidus loodud piiriülesesse ja avalikult juurdepääsetavasse teadus-, arendus- ja innovatsioonitaristusse eesmärgiga töötada välja tipptasemel ja järgmise põlvkonna pooljuhttehnoloogiat, mis tugevdab ELi kõrgetasemelist projekteerimise, süsteemide integreerimise ja kiibitootmise võimekust, pannes muu hulgas rõhku idu- ja kasvufirmadele.

Kiipide ühisettevõtte koondab endas liidu, liikmesriikide ja praeguste liidu programmidega ühinenud kolmandate riikide ning erasektori vahendid.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

14 340 917 660 0

Alusaktid:

Komisjoni 8. veebruari 2022. aasta ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamiseks (kiibimäärus) (COM(2022) 46 final).

Komisjoni 8. veebruari 2022. aasta ettepanek: nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2021/2085, millega luuakse ühissettevõtteid programmi „Euroopa horisont“ raames, seoses kiipide ühissetevõttega (COM(2022) 47 final).

Artikkel 02 10 01 — Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA)

	Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
02 10 01	41 607 874	41 607 874	41 607 874	41 607 874	41 607 874	41 607 874	44 381 874	44 381 874	44 381 874	44 381 874
Reserv	2 774 000	2 774 000	1 774 000	1 774 000	2 774 000	2 774 000				
Kogusumma	44 381 874	44 381 874	43 381 874	43 381 874	44 381 874	44 381 874	44 381 874	44 381 874	44 381 874	44 381 874

Märkused:

EASA on liidu lennundusohutusamet. Selle ülesanne on tagada liidu kodanikele võimalikult kõrge ühtlane ohutus- ja keskkonnakaitse tase, kehtestada liikmesriikidele ühtne reguleerimis- ja sertifitseerimismenetlus, tagada lennunduse siseturu toimimine ja võrdsed tingimused ning teha koostööd rahvusvaheliste lennundusorganisatsioonide ja reguleerivate asutustega.

EASA põhitegevus on ohutusteabe ja tulemuslikkust käsitlevate andmete kogumine ja analüüsimine strateegiliste tegevuskavade koostamiseks, kõikide lennundusvaldkondade toodete sertifitseerimine ja organisatsioonide tunnustamine (projekteerimine, tootmine, hooldus, koolitus, lennuliikluse korraldamine jne), Euroopa lennunduse ühiseid standardeid sisaldavate regulatiivsete dokumentide ettevalmistamine ning standardite täitmise järelevalve ja kontroll liikmesriikides ja liiduga lennunduslepingu sõlminud naaberriikides.

EASA tegevus hõlmab kõiki liidu lennundusohutuseeskirju ja tema tegevusel on ka oluline rahvusvaheline mõõde, kuna talle on õigusaktidega antud ülesanne teha rahvusvahelist koostööd, et tagada ELi elanikele võimalikult kõrge ohutustase kogu maailmas (nt ELi lennukelunimekirj, lubade andmine kolmandate riikide ettevõtjatele, kolmandatele riikidele mõeldud tehnilise abi programmide rakendamine). EASA on loodud 2002. aastal, selles töötab rohkem kui 800 lennunduseksperiti ja administraatorit ning selles osaleb 31 riiki (27 ELi liikmesriiki + Šveits, Island, Norra ja Liechtenstein). Tal on ka neli bürood mujal maailmas – Montréalis, Washingtonis, Pekingis ja Singapuris. Üldjoontes koosneb selle eelarve peamiselt lõivudest ja tasudest (64 %), liidu toetusest (23 %), sihtotstarbelistest vahenditest (11 %) ja kolmandate riikide osalusest (2 %).

Liidu toetus kokku	44 622 554
Millest tagasinõutud ülejäägist saadav summa (tulude artikkel 6 6 2)	240 680
Eelarvesse kantud summa	44 381 874

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

1 592 323 6 6 0 0

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1139, 4. juuli 2018, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1).

Alusaktid:

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1032/2006, 6. juuli 2006, millega sätestatakse lennuandmete vahetamise automaatsüsteemidele esitatavad lendudest teavitamise, nende koordineerimise ja lennujuhtimisüksuste vahel üleandmise nõuded (ELT L 186, 7.7.2006, lk 27).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1033/2006, 4. juuli 2006, milles sätestatakse ühtset Euroopa taevast käsitlevad nõuded lennuplaanide korra kohta lennueelses etapis (ELT L 186, 7.7.2006, lk 46).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 633/2007, 7. juuni 2007, milles sätestatakse lendudest teavitamiseks, nende koordineerimiseks ja lennujuhtimisüksuste vahel üleandmiseks kasutatava lennuandmete edastamise protokoll kohaldamise nõuded (ELT L 146, 8.6.2007, lk 7).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 29/2009, 16. jaanuar 2009, millega kehtestatakse andmevahetusteenuste nõuded ühtse Euroopa taeva jaoks (ELT L 13, 17.1.2009, lk 3).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 262/2009, 30. märts 2009, milles sätestatakse režiimi S päringusaatja koodide kooskõlastatud määramise ja kasutamise nõuded ühtse Euroopa taeva kontekstis (ELT L 84, 31.3.2009, lk 20).

Komisjoni määrus (EL) nr 73/2010, 26. jaanuar 2010, millega kehtestatakse ühtse Euroopa taeva aeronavigatsiooniliste andmete ja aeronavigatsiooniteabe kvaliteedinõuded (ELT L 23, 27.1.2010, lk 6).

Komisjoni määrus (EL) nr 1178/2011, 3. november 2011, millega kehtestatakse tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 311, 25.11.2011, lk 1).

Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 1206/2011, 22. november 2011, millega kehtestatakse õhusõidukite identifitseerimise nõuded seoses ühtse Euroopa taeva seirega (ELT L 305, 23.11.2011, lk 23).

Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 1207/2011, 22. november 2011, milles sätestatakse ühtse Euroopa taeva seire toimivuse ja koostalitlusvõime nõuded (ELT L 305, 23.11.2011, lk 35).

Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 646/2012, 16. juuli 2012, millega nähakse ette trahvide ja perioodiliste karistustaksete üksikasjalikud rakenduseeskirjad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 187, 17.7.2012, lk 29).

Komisjoni määrus (EL) nr 748/2012, 3. august 2012, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad (ELT L 224, 21.8.2012, lk 1).

Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 923/2012, 26. september 2012, millega kehtestatakse ühised lennureeglid ning aeronavigatsiooniteenuseid ja -protseduure käsitlevad käitamissätted ning muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 1035/2011 ja määrust (EÜ) nr 1265 /2007, (EÜ) nr 1794/2006, (EÜ) nr 730/2006, (EÜ) nr 1033/2006 ja (EL) nr 255/2010 (ELT L 281, 13.10.2012, lk 1).

Komisjoni määrus (EL) nr 965/2012, 5. oktoober 2012, millega kehtestatakse lennutegevusega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 296, 25.10.2012, lk 1).

Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 1079/2012, 16. november 2012, millega kehtestatakse ühtses Euroopa taevas kasutatavad kõneside kanalisammud (ELT L 320, 17.11.2012, lk 14).

Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 628/2013, 28. juuni 2013, milles käsitletakse Euroopa Lennundusohutusameti töömeetodeid standardimiskontrollide korraldamisel ning Euroopa

Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008 eeskirjade kohaldamise järelevalvel ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 736/2006 (ELT L 179, 29.6.2013, lk 46).

Komisjoni määrus (EL) nr 139/2014, 12. veebruar 2014, millega kehtestatakse lennuväljadega seotud nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 44, 14.2.2014, lk 1).

Komisjoni määrus (EL) nr 452/2014, 29. aprill 2014, millega kehtestatakse kolmandate riikide käitajate lennutegevusega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 133, 6.5.2014, lk 12).

Komisjoni määrus (EL) nr 1321/2014, 26. november 2014, õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta (ELT L 362, 17.12.2014, lk 1).

Komisjoni määrus (EL) 2015/340, 20. veebruar 2015, millega kehtestatakse lennujuhtide lubade ning sertifikaatidega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008, millega muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 923/2012 ja tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EL) nr 805/2011 (ELT L 63, 6.3.2015, lk 1).

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/373, 1. märts 2017, millega sätestatakse lennuliikluse korraldamise teenuste ja aeronavigatsiooniteenuste osutajate ning muude lennuliikluse korraldamise võrgustiku funktsioonide suhtes ja kõigi nende järelevalve suhtes kohaldatavad ühisnõuded ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 482/2008, rakendusmäärused (EL) nr 1034/2011, (EL) nr 1035/2011 ja (EL) 2016/1377 ning muudetakse määrust (EL) nr 677/2011 (ELT L 62, 8.3.2017, lk 1).

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2018/1048, 18. juuli 2018, millega kehtestatakse suutlikkusel põhineva navigatsiooni suhtes kohaldatavad õhuruumi kasutamise nõuded ja käitamisprotseduurid (ELT L 189, 26.7.2018, lk 3).

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/317, 11. veebruar 2019, millega kehtestatakse ühtse Euroopa taeva algatuse raames tulemuslikkuse kava ja tasude süsteem ja tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärused (EL) nr 390/2013 ja (EL) nr 391/2013 (ELT L 56, 25.2.2019, lk 1).

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2019/945, 12. märts 2019, mehitamata õhusõidukite süsteemide ja mehitamata õhusõidukite süsteemide kolmandate riikide käitajate kohta (ELT L 152, 11.6.2019, lk 1).

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/947, 24. mai 2019, mehitamata õhusõidukite käitamise normide ja menetluste kohta (ELT L 152, 11.6.2019, lk 45).

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/2153, 16. detsember 2019, milles käsitletakse Euroopa Liidu lennundusohutusametile makstavaid lõive ja tasusid ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 319/2014 (ELT L 327, 17.12.2019, lk 36).

Komisjoni 14. juuli 2021. aasta ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse võrdsete võimaluste tagamist säästva lennutranspordi jaoks (COM(2021) 561 final).

Artikkel 02 10 02 — Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA)

	Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed
02 10 02	87 808 498	87 808 498	87 808 498	87 808 498	87 808 498	87 808 498	88 999 498	88 999 498	88 999 498	88 999 498
Reserv	1 191 000	1 191 000	691 000	691 000	1 191 000	1 191 000				
Kogusumma	88 999 498	88 999 498	88 499 498	88 499 498	88 999 498	88 999 498	88 999 498	88 999 498	88 999 498	88 999 498

Märkused:

EMSA on liidu meresõiduohutuse amet. Amet on liidu meresõiduohutuse võrgustiku keskne lüli ning tunnistab täielikult, kui oluline on tõhus ja mitmekesine koostöö eelkõige liidu ja rahvusvaheliste institutsioonide, liikmesriikide haldusasutuste ja meretööstuse vahel.

EMSA tegevus hõlmab järgmist: liikmesriikidele ja komisjonile tehnilise ja teadusliku abi osutamine meresõiduohutust, turvalisust, laevade põhjustatud merereostuse vältimist ja meretranspordi halduskorra lihtsustamist käsitlevate liidu õigusaktide nõuetekohasel väljatöötamisel ja rakendamisel; liidu õigusaktide rakendamise järelevalve külastuste ja kontrollide kaudu; koostöö parandamine liikmesriikidega ja nende vahel; riiklike pädevate asutuste suutlikkuse suurendamine; operatiivabi osutamine, sealhulgas laevade, laevade seire ja eeskirjade jõustamisega seotud integreeritud merendusteenuste arendamine, haldamine ja ülalpidamine; laevade ning nafta- ja gaasirajatiste põhjustatud merereostusega seotud operatiivse valmisoleku, tuvastamise ja reageerimisega seotud ülesannete täitmine, ning komisjoni taotlusel tehnilise ja operatiivabi osutamine kolmandatele riikidele.

Liidu toetus kokku	89 752 275
Millest tagasinõutud ülejäägist saadav summa (tulude artikkel 6 6 2)	752 777
Eelarvesse kantud summa	88 999 498

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

3 186 182 6 6 0 0

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1406/2002, 27. juuni 2002, millega luuakse Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 911/2014, 23. juuli 2014, laevade ning nafta- ja gaasirajatiste põhjustatud merereostuse tõrjega seotud Euroopa Meresõiduohutuse Ameti tegevuse mitmeaastase rahastamise kohta (ELT L 257, 28.8.2014, lk 115).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/1625, 14. september 2016, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1406/2002, millega luuakse Euroopa Meresõiduohutuse Amet (ELT L 251, 16.9.2016, lk 77).

Alusaktid:

Komisjoni 14. juuli 2021. aasta ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse taastuvkütuste ja vähese CO₂ heitega kütuste kasutamist meretranspordis ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (COM(2021) 562 final).

Artikkel 02 10 03 — Euroopa Liidu Raudteeamet (ERA)

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
28 564 091	28 564 091	28 064 091	28 064 091	28 564 091	28 564 091	28 564 091	28 564 091	28 564 091	28 564 091

Märkused:

Euroopa Liidu Raudteeamet osaleb ühtse ja piirideta Euroopa raudteepiirkonna edasiarendamises ja toimimises, tagades raudtee kõrge ohutustaseme ja koostalitlusvõime ning suurendades raudteesektori konkurentsivõimet. Eelkõige toetab amet liidu õigusaktide rakendamist tehnilistes küsimustes, töötades välja liidu raudteesüsteemi ohutust käsitleva ühise lähenemisviisi ja suurendades liidu raudteesüsteemi koostalitlusvõimet. ERA jälgib ka riikide raudtee-eeskirjade vähendamist, et toetada raudteeohutuse ja koostalitluse valdkonnas tegutsevate riiklike asutuste

tegevust, edendab menetluste optimeerimist, jälgib riiklikke ohutusasutusi ja vastavushindamisasutusi ning haldab ja ajakohastab mitmeid registreid, mis on vajalikud Euroopa raudteepiirkonna tõrgeteta toimimise seisukohalt.

Neljanda raudteepaketi tehnilise samba jõustumisega määrati ERA liidu asutuseks, kes vastutab raudteeveeremiüksuste turulelaskmise lubade, raudteeveo-ettevõtjate ühtsete ohutustunnistuste ning Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi raudteeäärsete süsteemide heakskiitmise eest.

Liidu toetus kokku	28 645 912
Millest tagasinõutud ülejäägist saadav summa (tulude artikkel 6 6 2)	81 821
Eelarvesse kantud summa	28 564 091

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

1 022 594 6 6 0 0

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/59/EÜ, 23. oktoober 2007, ühenduse raudteesüsteemis vedureid ja ronge juhtivate vedurijuhtide sertifitseerimise kohta (ELT L 315, 3.12.2007, lk 51).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/796, 11. mai 2016, mis käsitleb Euroopa Liidu Raudteeametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 881/2004 (ELT L 138, 26.5.2016, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/797, 11. mai 2016, Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/798, 11. mai 2016, raudteeohutuse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 102).

Alusaktid:

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2018/764, 2. mai 2018, Euroopa Liidu Raudteeametile makstavate lõivude ja tasude ning nende maksmise tingimuste kohta (ELT L 129, 25.5.2018, lk. 68).

Artikkel 02 10 04 — Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA)

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
24 676 083	24 676 083	24 676 083	24 676 083	26 233 583	26 233 583	24 676 083	24 676 083	24 676 083	24 676 083

Märkused:

ENISA loodi selleks, et suurendada liidu ja liikmesriikide ning selle tulemusel ka ettevõtjate suutlikkust vältida võrgu- ja infoturbe seotud probleeme ning nendega toime tulla ja neile reageerida. Selle eesmärgi saavutamiseks arendab ENISA kõrgetasemelisi teadmisi ja soodustab ulatuslikku koostööd riikliku ja erasektori esindajate vahel.

ENISA eesmärk on pakkuda komisjonile ja liikmesriikidele abi ja nõuandeid tema pädevusse kuuluvates võrgu- ja infoturbe seotud küsimustes ning abistada soovi korral komisjoni tehnilises ettevalmistavas töös võrgu- ja infoturbealaste liidu õigusaktide ajakohastamisel ja väljatöötamisel.

Liidu toetus kokku	24 953 071
Millest tagasinõutud ülejäägist saadav summa (tulude artikkel 6 6 2)	276 988
Eelarvesse kantud summa	24 676 083

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

883 404 6 6 0 0

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/881, 17. aprill 2019, mis käsitleb ENISAt (Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013 (küberturvalisuse määrus) (ELT L 151, 7.6.2019, lk 15).

Artikkel 02 10 06 — Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ACER)

	Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
02 10 06	17 175 275	17 175 275	17 175 275	17 175 275	17 357 275	17 357 275	17 175 275	17 175 275	17 175 275	17 175 275
Reserv	1 830 000	1 830 000	1 330 000	1 330 000	1 830 000	1 830 000	1 830 000	1 830 000	1 830 000	1 830 000
Kogusumma	19 005 275	19 005 275	18 505 275	18 505 275	19 187 275	19 187 275	19 005 275	19 005 275	19 005 275	19 005 275

Märkused:

ACER on sõltumatu asutus ja reguleerimisküsimustes erapooletu vahekohtunik, kes teeb siduvaid otsuseid, mis on vajalikud Euroopa energia siseturu integreerimiseks elektri ja maagaasi valdkonnas, toetades Euroopa roheline kokkulepe elluviimist ja Euroopa vastupidavuse suurendamist. Ameti ülesanne on ka elektri ja gaasi hulgimüügiturgude järelevalve, sealhulgas turuga manipuleerimise ennetamine, avastamine ja uurimine.

ACER tagab tihedas koostöös riikide energeetikasektorit reguleerivate asutustega turgude integreerimise ja riiklike õigusaktide rakendamise vastavalt liidu energiapoliitika eesmärkidele ja õigusraamistikule.

Liidu toetus kokku	19 482 253
Millest tagasinõutud ülejäägist saadav summa (tulude artikkel 6 6 2)	476 978
Eelarvesse kantud summa	19 005 275

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

680 389 6 6 0 0

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1227/2011, 25. oktoober 2011, energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/942, 5. juuni 2019, millega asutatakse Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ELT L 158, 14.6.2019, lk 22).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/869, 30. mai 2022, üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 715/2009, (EL) 2019/942 ja (EL) 2019/943 ning direktiive 2009/73/EÜ ja (EL) 2019/944 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 347/2013 (ELT L 152, 3.6.2022, lk. 45–102).

Nõukogu määrus (EL) 2022/2576, 19. detsember 2022, millega suurendatakse solidaarsust gaasi ostmise parema koordineerimise, usaldusväärsete hinna võrdlusaluste ja piiriülese gaasikaubanduse abil (ELT L 335, 29.12.2022, lk. 1–35).

Nõukogu määrus (EL) 2022/2578, 22. detsember 2022, millega luuakse turukorreksioonimehhanism liidu kodanike ja majanduse kaitsmiseks ülemäära kõrgete hindade eest (ELT L 335, 29.12.2022, lk. 45–60).

Alusaktid:

Komisjoni 17. detsembri 2020. aasta otsus (EL) 2020/2152 lõivude kohta, mis tuleb maksta Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Ametile Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1227/2011 alusel esitatavate andmete kogumise, käitlemise, töötlemise ja analüüsimise eest (ELT L 428, 18.12.2020, lk. 68).

Komisjoni 15. detsembri 2021 ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus taastuvallikatest toodetud gaaside, maagaasi ja vesiniku siseturu kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2021) 804 final).

Komisjoni 15. detsembri 2021 ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 21, milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942 (COM(2021) 805 final).

Komisjoni 14. märtsil 2023 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EL) 2019/943 ja (EL) 2019/942 ning direktiive (EL) 2018/2001 ja (EL) 2019/944, et parandada liidu elektrituru korraldust (COM(2023) 148 final).

Komisjoni 14. märtsil 2023 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EL) nr 1227/2011 ja (EL) 2019/942, et parandada liidu kaitset turuga manipuleerimise eest energia hulgimüügiturul (COM(2023) 147 final).

Artikkel 02 20 01 — Katseprojektid

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	7 118 805	p.m.	7 118 805	1 790 000	8 013 805	p.m.	7 118 805	1 790 000	7 566 305

Artikkel 02 20 02 — Ettevalmistavad meetmed

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	3 850 330	p.m.	3 850 330	12 000 000	9 850 330	p.m.	3 850 330	12 000 000	6 850 330

Punkt 03 02 01 01 — Kaupade ja teenuste siseturu toimimine ja selle arendamine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
26 568 000	24 900 000	26 568 000	24 900 000	36 568 000	29 900 000	26 568 000	24 900 000	26 568 000	24 900 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud nende kulude katmiseks, mis tekivad seoses siseturu väljakujunemist, toimimist ja arengut toetavate meetmetega:

- meetmed, mille eesmärk on tõhustada siseturu toimimist ja tagada, et kodanikel ja ettevõtjatel oleks juurdepääs kõige laialdasematele õigustele ja võimalustele, mis on seotud piirideta siseturu avamise ja tugevnemisega, ning et nad saaksid neid õigusi ja võimalusi täiel määral kasutada, samuti kodanike ja ettevõtjate poolt kõnealuste õiguste ja võimaluste praktilise kasutuse suhtes kohaldatavad järelevalve- ja hindamismeetmed, et tuvastada nende õiguste ja võimaluste täielikku kasutamist piiravad tegurid ning hõlbustada nende kõrvaldamist;
- õigusraamistiku põhjalik ülevaade, et neid oleks vajaduse korral võimalik muuta, ja võetud meetmete tõhususe üldine analüüs, et tagada siseturu tõrgeteta toimimine ja hinnata siseturu üldist mõju ettevõtjatele ja majandusele, kaasa arvatud andmete ja komisjoniväliste

andmebaasidele juurdepääsu ost komisjoni talitustele, samuti toimingud, mis on suunatud paremale arusaamisele siseturu toimimisest, ja premeerimine toimimise tõhustamises aktiivse osalemise eest;

- uute õigusnormide väljatöötamine lünkade täitmiseks kaupade siseturul, eelkõige liikurmasinate valdkonnas, suurem sektoritevaheline ühtlustamine nn uue lähenemisviisi direktiivide kohaldamisalas, eelkõige uue lähenemisviisi laiendamine muudele sektoritele;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30) V peatükis osutatud tegevused nii akrediteerimise kui ka CE-märgise osas;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määruse (EL) 2019/515 teises liikmesriigis seaduslikult turustatavate kaupade vastastikuse tunnustamise ja määruse (EÜ) nr 764/2008 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 91, 29.3.2019, lk 1) artiklis 12 osutatud tegevused;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrusega (EL) 2019/1020 (turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011) (ELT L 169, 25.6.2019, lk 1) seotud tegevused. See hõlmab muu hulgas Euroopa Liidu toodete nõuetele vastavuse võrgustiku (EUPCN) toimimist, koostööd liikmesriikide ja turujärelevalveasutuste vahel, valdkondlikke halduskoostöö rühmi (ADCO), kogu liitu hõlmavaid turujärelevalveasutuste ühismeetmeid, liikmesriikide toetamist nende turujärelevalvestrateegiates, liidu katserajatiste arendamise toetamist, Teadusuuringute Ühiskeskuse poolset teaduslikku tuge, tehnilist abi ühtlustatud tehniliste kirjelduste kontrollimiseks ja väljatöötamiseks ning liidu IT-vahendite väljatöötamist;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrusega (EL) 2018/858 (mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ) (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1) kohaselt teostatavad tegevused. See hõlmab muu hulgas tehnilist tuge turujärelevalve eeskirjade väljatöötamiseks, liidu katserajatiste arendamise toetamist, Teadusuuringute Ühiskeskuse poolset teaduslikku tuge ja liidu IT-vahendite väljatöötamist;
- eelkõige järgmiste tooteid käsitlevate liidu õigusaktide rakendamine ja täitmise järelevalve:
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/33/EL lifte ja lifti ohutusseadiseid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 251);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/42/EÜ, mis käsitleb masinaid ja millega muudetakse direktiivi 95/16/EÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 24);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/425, mis käsitleb isikukaitsevahendeid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/686/EMÜ (ELT L 81, 31.3.2016, lk 51);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/34/EL plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavaid seadmeid ja kaitseüsteeme käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 309);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/424, mis käsitleb kõisteid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/9/EÜ (ELT L 81, 31.3.2016, lk 1);

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/14/EÜ välitingimustes kasutatavate seadmete müra kohta käivate liikmesriikide seaduste ühtlustamise kohta (EÜT L 162, 3.7.2000, lk 1);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/30/EL elektromagnetilist ühilduvust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 96, 29.3.2014, lk 79);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/35/EL teatavates pingevahemikes kasutatavate elektriseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 357);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta direktiiv 2013/53/EL, mis käsitleb väikelaevu ja jette ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 94/25/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 90);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/426, mis käsitleb küttegaasi põletavaid seadmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/142/EÜ (ELT L 81, 31.3.2016, lk 99);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/68/EL surveseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 189, 27.6.2014, lk 164);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/29/EL lihtsate surveanumate turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 45);
- nõukogu 20. mai 1975. aasta direktiiv 75/324/EMÜ aerosooli käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 147, 9.6.1975, lk 40);
- muude kaupade ühtset turgu reguleerivate liidu õigusaktide, eelkõige nõukogu 7. detsembri 1998. aasta määruse (EÜ) nr 2679/98 siseturu toimimise kohta liikmesriikidevahelise kaupade vaba liikumise osas (EÜT L 337, 12.12.1998, lk 8) ning nõukogu 25. juuli 1985. aasta direktiivi 85/374/EMÜ liikmesriikide tootevastutust käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 210, 7.8.1985, lk 29) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/60/EL liikmesriigi territooriumilt ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtuste tagastamise kohta ja millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 159, 28.5.2014, lk 1) rakendamine ja täitmise järelevalve;
- standardite ühtlustamine ning tehniliste standardite ja eeskirjade infosüsteemi hooldamine ja arendamine, liikmesriikide, EFTA riikide ja Türgi teatavaks tehtud eeskirjade läbivaatamine ning tehniliste eeskirjade kavandite ja nendega seotud tekstide lõppversioonide tõlkimine;
- teavitatud asutuste haldusalase ja tehnilise koordineerimise ja koostöö rahastamine ning toetused Euroopa Tehnilise Tunnustuse Organisatsioonile ja liidule huvi pakkuvatele projektidele, mida viivad ellu kolmandad isikud;
- meditsiiniseadmeid, kosmeetikatooteid, toiduaineid, tekstiiltooteid, kemikaale, ainete ja segude klassifitseerimist ja märgistamist, häid laboritavasid, mootorsõidukeid, mänguasju, legaalmetroloogiat, kinnispakke ja keskkonna kvaliteeti, aerosooli ja intellektuaalomandit käsitlevate liidu õigusaktide väljatöötamine, järelevalve ja kohaldamine ning teavitusmeetmed liidu õigusaktide tutvustamiseks;

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10) valdkonda käsitlevate liidu õigusaktide kohaldamine ja väljatöötamine;
- osalemine vastastikust tunnustamist käsitlevate lepingute üle peetavates läbirääkimistes ning assotsieerunud riikidele Euroopa lepingute raames antav toetus liidu õigustiku vastuvõtmiseks;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1) rakendusmeetmed, mis tulenevad eelkõige REACH-määruse 2017. aasta hindamisest õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi raames;
- kõige olulisemate kemikaale käsitlevate õigusaktide (v.a määrus (EÜ) nr 1907/2006) toimivuskontrolli järelmeetmete (komisjoni 25. juuni 2019. aasta aruanne (COM(2019) 264) ja muude kemikaale käsitlevate ELi õigusaktide konkreetsete osade asjaomaste hindamistega seotud meetmed;
- riigihangete valdkonna õigusaktide rakendamine ja nende täitmise järelevalve, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 1), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243), rakendusmääruse (EL) 2019/1780 e-vormide kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2015/1986 (ELT L 272, 25.10.2019, lk 7), täielikku ja nõuetekohast ülevõtmist silmas pidades;
- direktiivi 2014/60/EL rakendamisega seotud meetmed;
- avalike hangete lepinguid reguleerivate sätete rakendamine ja jälgimine, et tagada nende parim toimimine ja et hankemenetlus oleks tõepoolest avatud, sealhulgas ka kõnealuste lepingute mitmesuguste osaliste teavitamise ja harimise kaudu; uue tehnoloogia juurutamine ja kasutamine kõnealuste lepingute eri toimealades; õigusliku ja regulatiivse raamistiku pidev kohandamine, arvestades nende lepingute tagajärgi, eriti turgude globaliseerumist, ja olemasolevaid või tulevasi rahvusvahelisi lepinguid;
- liidu õigusaktide riiklike asutuste (sealhulgas järelevalveasutuste) poolt sarnasel tasemel rakendamise ja jõustamise saavutamine, et võidelda konkurentsimoonutuste vastu ning edendada võrdseid tingimusi;
- siseturu väljakujundamise ja juhtimise tagamine, eelkõige mis puudutab asutamisvabadust ja teenuste vaba liikumist, kutsekvalifikatsioonide tunnustamist ning intellektuaalomandit, eelkõige kaubamärke, disainilahendusi, patente, geograafilisi tähiseid, ärisaladusi ja jõustamist; kehtivate meetmete hindamine ja selliste läbivaatamiste ettevalmistamine, mis aitavad kaasa internetipõhiste teenuste siseturu väljakujundamisele (Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määruse (EL) 2019/1150, mis käsitleb õigluse ja läbipaistvuse edendamist veebipõhiste vahendusteenuste ärikasutajate jaoks (ELT L 186, 11.7.2019, lk 57) hindamine ja läbivaatamine ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. veebruari 2018. aasta määrus (EL) 2018/302, mis käsitleb siseturul toimuvat põhjendamatut asukohapõhist tõkestust ja muul viisil diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel ning millega muudetakse

määrusi (EÜ) nr 2006/2004 ja (EL) 2017/2394 ning direktiivi 2009/22/EÜ (ELT L 60 I, 2.3.2018, lk 1) hindamine); liikmesriikide julgustamine tegema jõupingutusi, et kõrvaldada kommunikatsioonimeetmete abil takistused jaekaubandusteenuste siseturult (jaekaubandust käsitlev kõrgetasemeline konverents); juurdepääs jaemüügi andmetele, et toetada poliitika edasist arengut;

- teenuste siseturu takistuste eemaldamise mõjude ja kohaldatavate meetmete tõhususe analüüs, mis on osa postiteenuste järkjärgulise liberaliseerimisega seotud järeldoimingu test, postiteenuseid käsitleva liidu poliitika kooskõlastamine rahvusvaheliste süsteemidega ning eelkõige seoses Ülemaailmses Postiliidus osalejate tegevusega, koostöö Kesk- ja Ida-Euroopa riikidega ja teenustekaubanduse üldlepingu (GATS) sätete kohaldamise praktilise mõju analüüs postisektori teenustele ja nende kattuvus Ülemaailmse Postiliidu (UPU) eeskirjadega;
- meetmed, mis on seotud loomemajanduse ja selle mõjuga teistele liidu majandussektoritele, sealhulgas dialoog selliste tööstusharudega;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määruse (EL) 2019/1009 (millega kehtestatakse ELi väetisetoote turul kättesaadavaks tegemise nõuded ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 1069/2009 ja (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2003/2003 (ELT L 170, 25.6.2019, lk 1)) rakendamise ja edasiarendamisega seotud meetmed;
- ELi ringmajanduse loomise tegevuskava rakendamise seotud meetmed, sealhulgas meetmed, mis on seotud kestliku tootepoliitika arendamisega, näiteks täiendavate andmebaaside väljatöötamine, liidu IT-vahendite väljatöötamine ja Teadusuuringute Ühiskeskuse toetus;
- meetmed, mis on seotud patareisid ja akusid käsitleva õigusraamistiku ettevalmistamise ja rakendamisega, sealhulgas võimalusega arendada seonduvaid IT-vahendeid ja andmebaase;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1272/2008 (mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1)) rakendamise ja edasiarendamisega seotud meetmed;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 273/2004 (narkootikumide lähteainete kohta (ELT L 47, 18.2.2004, lk 1)) rakendamise ja edasiarendamisega seotud meetmed;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/29/EL (pürotehniliste toodete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 178, 28.6.2013, lk 27)) rakendamise ja edasiarendamisega seotud meetmed;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/28/EL (tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide turul kättesaadavaks tegemist ja järelevalvet käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 1)) rakendamise ja edasiarendamisega seotud meetmed;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 2003/2003 (väetiste kohta (ELT L 304, 21.11.2003, lk 1)) rakendamise ja edasiarendamisega seotud meetmed;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta direktiivi 2004/9/EÜ (heade laboritavade inspekteerimise ja kontrollimise kohta (ELT L 50, 20.2.2004, lk 28)) rakendamise ja edasiarendamisega seotud meetmed;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta direktiivi 2004/10/EÜ (mis käsitleb keemiliste ainete katsete tegemisel heade laboritavade põhimõtete rakendamist ja nende

rakendamise tõendamist puudutavate õigusnormide ühtlustamist (ELT L 50, 20.2.2004, lk 44)) rakendamise ja edasiarendamisega seotud meetmed;

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määruse (EÜ) nr 648/2004 (detergentide kohta (ELT L 104, 8.4.2004, lk 1)) rakendamise ja edasiarendamisega seotud meetmed;
- Komisjoni teatise „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“ (COM(2020) 667 final) rakendamise ja edasiarendamisega seotud meetmed;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1223/2009 (kosmeetikatoodete kohta) (ELT L 342, 22.12.2009, lk 59) rakendamise ja edasiarendamisega seotud meetmed;
- tugistruktuuri loomine liitudele või tööstuskonsortsiumidele, mis aitavad tuua turule uudseid vähesaastavaid tehnoloogiaid;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi 2015/1535/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord, (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1) rakendamise ja edasiarendamisega seotud meetmed, eelkõige seoses tõlgetega;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiviga 97/67/EÜ ühenduse postiteenuste siseturu arengut ja teenuse kvaliteedi parandamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 15, 21.1.1998, lk 14) seotud meetmed seoses isikuandmete töötlemisega;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. aprilli 2018. aasta määruse (EL) 2018/644 postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste kohta (ELT L 112, 2.5.2018, lk 19) rakendamine;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2012. aasta määrusega (EL) nr 1257/2012, tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas (ELT L 361, 31.12.2012, lk 1) seotud meetmed,
- nõukogu 17. detsembri 2012. aasta määrusega (EL) nr 1260/2012 (tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas seoses kohaldatava tõlkekorraldusega (ELT L 361, 31.12.2012, lk 89)) seotud meetmed,
- meetmed, millega rakendatakse 16. märtsi 2023. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa nullnetotehnoloogia toodete tootmise ökosüsteemi tugevdamiseks (nullnetotööstuse määrus) (COM(2023) 161).

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

951 134 6600

Artikkel 03 02 02 — Ettevõtete, eelkõige VKEde konkurentsivõime suurendamine ja nende turulepääsu toetamine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
128 361 000	125 000 000	128 361 000	125 000 000	138 361 000	130 000 000	128 361 000	125 000 000	128 361 000	125 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud ettevõtete, eelkõige VKEde konkurentsivõime ja nende kasvu toetamiseks

Rakendatavad meetmed hõlmavad järgmist:

- erinevaid sidusrühmi ühendavad võrgustikud ja klastrid ning ökosüsteemide strateegilise ühendamise toetamine;

- VKEde, sealhulgas sotsiaalsete ettevõtete toetamise eri vormid, et edendada juurdepääsu turgudele ja üleilmsetele väärtusahelatele, ettevõtlust, tööstuse moderniseerimist ja sektorite konkurentsivõimet;
- mitmesugused toetusvormid VKEdele, sealhulgas sotsiaalsetele ettevõtetele, et suurendada nende investeeringuid rohelisse ja sotsiaalsesse kestlikusse, mis on kasulik kohalikule ja piirkondlikule majanduse ökosüsteemile;
- teabe jagamine, levitamine ja teadlikkuse suurendamine ning nõustamisteenused VKEde konkurentsivõime parandamiseks ning selleks, et aidata neil osaleda ühtsel turul ja kaugemalgi.

Projektidega püütakse parandada VKEde tingimusi ja luua soodsat ettevõtluskeskkonda, sealhulgas suutlikkuse suurendamise, VKEde rahvusvahelistumise toetamise, tööstuse ümberkujundamise, oskuste arendamise ja väärtusahela alase koostöö kaudu, ning aidatakse suurendada nende konkurentsivõimet ja kestlikkust. Nende aluseks on klastrite, ettevõtluse ja ettevõtlust toetavate võrgustike osutatavad teenused.

Lisaks algatatakse VKEde strateegia kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamist ning Euroopa uue tööstusstrateegia rakendamist toetavaid projekte; samuti komisjoni praeguseid prioriteete, sealhulgas Euroopa roheline kokkulepe ja parem õigusloome, toetavaid projekte.

Kaalutakse ka nende programmi erieesmärkide saavutamise otseselt seotud toetusmeetmete, nagu kohtumiste (sealhulgas õpikodade), uuringute, teavitamis- ja avaldamistegevuse ning uurimisrühmades osalemise rahastamist.

Kesksel kohal on jätkuvalt olulised tegevused, mille puhul on tõendatud kogemused ja edu VKEde vajaduste rahuldamisel ja nende toetamisel.

Jätkatakse Euroopa ettevõtlusvõrgustiku (EEN) tugevdamist ja toetamist ning võrgustiku eksperditeadmisi kasutatakse selleks, et VKEde oleks võimalik oma konkurentsivõimet parandada ja arendada oma äritegevust ühtsel turul ja kaugemalgi. Euroopa ettevõtlusvõrgustiku teenuseid kohandatakse ja laiendatakse, et need vastaksid VKEde vajadustele seoses uute poliitiliste prioriteetidega, nagu digitaliseerimine, rahvusvahelistumine, ringmajandus ja oskused. Euroopa ettevõtlusvõrgustik aitab VKEde ja kasvufirmadel mõista kestlikkusega seotud küsimusi ning koostada strateegiaid ja äriplaanid, et kohaneda ja edukalt konkureerida.

Klastrite ühistegevuse algatusi kasutatakse strateegilise vahendina VKEde konkurentsivõime toetamiseks ja nende tegevuse ulatuse laiendamiseks, mida toetavad Euroopa klastrite koostööplatvorm ja selle Euroopa ressursitõhususe teadmiskeskus (EREK). Spetsiaalsete ökosüsteemide ühendamise kaudu loovad klastrid VKEdele uusi äri võimalusi ja lõimivad need paremini Euroopa ja maailma strateegilistesse väärtusahelatesse. Toetust antakse riikidevaheliste partnerlusstrateegiatega väljatöötamiseks ja ühismeetmete elluviimiseks, sealhulgas otsetoetuse suunamiseks VKEdele, et soodustada kõrgtehnoloogia kasutuselevõttu, vähese CO₂ heitega lahendusi ja oskuste täiendamist.

Liikuvusprogramm „Erasmus noortele ettevõtjatele“ võimaldab värsketel ettevõtjatel või nendeks saada soovijatel hankida ettevõtluskogemust kontakti kaudu mõne teise riigi kogenud ettevõtjaga ja seega parandada ettevõtlusalast võimekust. See aitab võidelda tööpuudusega ning võimaldab olemasolevatel VKEdele oma äritegevust laiendada ja rahvusvaheliseks muutes töökohti luua ja käivet suurendada.

Säästvale turismile pööratakse erilist tähelepanu valdkondlike toetusmeetmete kaudu. Liit hakkab muu hulgas toetama järgmist:

- meetmeid turismiettevõtete, eelkõige VKEde suutlikkuse suurendamiseks sellistes valdkondades nagu kestlikkus, digitaliseerimine ja innovatsioon;

- meetmeid piiriülese koostöö ja vastastikuse õppimise edendamiseks turismi sidusrühmade ja turismi eest vastutavate ametiasutuste vahel;
- prognoose ja sotsiaal-majanduslikku analüüsi muu hulgas turismisektori pikaajalise konkurentsivõime ja liidu turismiettevõtete edendamise kohta.

Programmi on ette nähtud edendada tulemuslikult võrdseid võimalusi kõigile ja soolõimet selle meetmetes.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

4 595 324 6 6 0 0

Artikkel 03 02 06 — Panustamine inimeste, loomade ja taimede hea tervise ja heaolu tagamisse

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
234 497 000	219 000 000	234 497 000	219 000 000	239 497 000	221 500 000	234 497 000	219 000 000	234 497 000	219 000 000

Artikkel 03 04 01 — Maksustamisalane koostöö (Fiscalis)

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
38 132 232	30 137 501	34 132 232	30 137 501	38 132 232	30 137 501	38 132 232	30 137 501	38 132 232	30 137 501

Märkused:

Assigneering on ette nähtud koosolekute ja muude sarnaste ühekordsete ürituste; projektipõhise struktureeritud koostöö; IT-suutlikkuse suurendamise meetmete, eelkõige Euroopa elektrooniliste süsteemide arendamise ja käitamise; inimeste pädevuse ja suutlikkuse suurendamise meetmete; ning toetuste ja muude meetmetega seotud kulude katmiseks, sh:

- ettevalmistus-, järelevalve-, kontrolli-, auditeerimis-, hindamis- jm toimingud, mida tehakse programmi „Fiscalis“ juhtimiseks ja selle eesmärkide saavutamise hindamiseks;
- uuringud;
- ekspertide kohtumised;
- teavitus- ja teabevahetustegevus;
- innovatsioonitegevus, eelkõige kontseptsiooni tõestamised, katseprojektid ja prototüüpide loomise algatused;
- ühiselt väljatöötatud teavitusmeetmed;
- kulud, mis on seotud infotehnoloogiavõrgustikega, mis keskenduvad infotöötlusele ja -vahetusele, sealhulgas asutusesiseste infotehnoloogiavahenditega ning muu tehnilise ja haldusabiga, mida on vaja seoses programmi „Fiscalis“ juhtimisega;
- muud meetmed, mis on vajalikud programmi „Fiscalis“ eesmärkide saavutamiseks või toetamiseks.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

Muud riigid

239 048 6 0 3 2

Muu sihtotstarbeline tulu

253 000 6 0 3 2

Artikkel 03 05 01 — Tollikoostöö (tolliprogramm)

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
135 414 000	104 538 141	115 414 000	104 538 141	135 414 000	104 538 141	135 414 000	104 538 141	135 414 000	104 538 141

Märkused:

Assigneering on ette nähtud koosolekute ja muude sarnaste ühekordsete ürituste; projektipõhise struktureeritud koostöö; IT-suutlikkuse suurendamise meetmete, eelkõige Euroopa elektrooniliste süsteemide arendamise ja käitamise; inimeste pädevuse ja suutlikkuse suurendamise meetmete; ning toetuste ja muude meetmetega seotud kulude katmiseks, sh:

- ettevalmistus-, järelevalve-, kontrolli-, auditeerimis-, hindamis- jm toimingud, mida tehakse tolliprogrammi juhtimiseks ja selle eesmärkide saavutamise hindamiseks;
- uuringud;
- ekspertide kohtumised;
- teavitus- ja teabevahetustegevus;
- innovatsioonitegevus, eelkõige kontseptsiooni tõestamised, katseprojektid ja prototüüpide loomise algatused;
- ühiselt väljatöötatud teavitusmeetmed;
- kulud, mis on seotud infotehnoloogiavõrgustikega, mis keskenduvad infotöötlustele ja vahetusele, sealhulgas asutusesiseste infotehnoloogiavahenditega ning muu tehnilise ja haldusabiga, mida on vaja seoses tolliprogrammi juhtimisega;
- muud meetmed, mis on vajalikud tolliprogrammi eesmärkide saavutamiseks või toetamiseks.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

Muud riigid	1 568 344 6033
Muu sihtotstarbeline tulu	1 963 344 6033

Artikkel 03 10 02 — Euroopa Pangandusjärelevalve

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
20 640 431	20 640 431	20 140 431	20 140 431	20 640 431	20 640 431	20 640 431	20 640 431	20 640 431	20 640 431

Märkused:

Võttes arvesse ELi toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114, ja pidades silmas määrust (EL) nr 1093/2010, tuleb märkida, et Euroopa Pangandusjärelevalve moodustab osa Euroopa finantsjärelevalve (EBA) süsteemist. Euroopa finantsjärelevalve süsteemi peamine eesmärk on tagada finantssektori suhtes kohaldatavate eeskirjade nõuetekohane rakendamine, et säilitada finantsstabiilsus ning tagada kogu finantssüsteemi usaldusväarsus ja finantsteenuste kasutajate piisav kaitse.

Liidu toetus kokku	20 774 871
Millest tagasinõutud ülejäägist saadav summa (tuluartikkel 6 6 2)	134 440
Eelarvesse kantud summa	20 640 431

Lisaks liidu toetusele kuuluvad EBA tulude hulka ka osamaksed, mis saadakse liikmesriikide finantsasutuste järelevalve eest vastutavatelt avaliku sektori asutustelt ja EFTA riikide avaliku sektori asutustelt; samuti võivad tulude hulka kuuluda tasud.

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2554, mis käsitleb finantssektori digitaalset tegevuskerksust ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1060/2009, (EL) nr 648/2012, (EL) nr 600/2014, (EL) nr 909/2014 ja (EL) 2016/1011 (ELT L 333, 27.12.2022, lk 1).

Alusaktid:

Komisjoni 24. septembril 2020 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb krüptovaraturge ja millega muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937 (COM(2020) 593 final).

Artikkel 03 10 04 — Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA)

	Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed
03 10 04	19 118 832	19 118 832	19 118 832	19 118 832	19 118 832	19 118 832	20 125 832	20 125 832	20 125 832	20 125 832
Reserv	1 007 000	1 007 000	507 000	507 000	1 007 000	1 007 000				
Kogusumma	20 125 832	20 125 832	19 625 832	19 625 832	20 125 832	20 125 832	20 125 832	20 125 832	20 125 832	20 125 832

Märkused:

Võttes arvesse ELi toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114, ja pidades silmas määrust (EL) nr 1095/2010, tuleb märkida, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) moodustab osa Euroopa finantsjärelevalve süsteemist. Euroopa finantsjärelevalve süsteemi peamine eesmärk on tagada finantssektori suhtes kohaldatavate eeskirjade nõuetekohane rakendamine, et säilitada finantsstabiilsus ning tagada kogu finantssüsteemi usaldusväärsus ja finantsteenuste kasutajate piisav kaitse.

Liidu toetus kokku	20 328 887
Millest tagasinõutud ülejäägist saadav summa (tuluartikkel 6 6 2)	203 055
Eelarvesse kantud summa	20 125 832

Lisaks liidu toetusele kuuluvad ESMA tulude hulka ka osamaksed, mis saadakse liikmesriikide finantsturgude osaliste järelevalve eest vastutavatelt avaliku sektori asutustelt ja EFTA riikide avaliku sektori asutustelt, ning tasud.

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2022. aasta määrus (EL) 2022/858, mis käsitleb hajusraamatu tehnoloogial põhinevate turutaristute katsekorda ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 600/2014 ja (EL) nr 909/2014 ning direktiivi 2014/65/EL (ELT L 151, 2.6.2022, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2554, mis käsitleb finantssektori digitaalset tegevuskerksust ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1060/2009, (EL) nr 648/2012, (EL) nr 600/2014, (EL) nr 909/2014 ja (EL) 2016/1011 (ELT L 333, 27.12.2022, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1114, mis käsitleb krüptovaraturge ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 1095/2010 ning direktiive 2013/36/EL ja (EL) 2019/1937 (ELT L 150, 9.6.2023, lk 40–205).

Alusaktid:

Komisjoni 25. novembril 2021 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa ühtne juurdepääsupunkt, mis tagab keskse juurdepääsu finantsteenuste, kapitaliturgude ja kestlikkusega seotud avalikult kättesaadavale teabele (COM(2021) 723 final).

Artikkel 03 10 05 — Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Amet (AMLA)

	Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
03 10 05	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Reserv	5 107 785	5 107 785	2 607 785	2 607 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785
Kogusumma	5 107 785	5 107 785	2 607 785	2 607 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785

Artikkel 03 20 01 — Katseprojektid

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	2 721 061	p.m.	2 721 061	6 260 000	5 851 061	p.m.	2 721 061	6 260 000	4 286 061

Artikkel 03 20 02 — Ettevalmistavad meetmed

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	4 995 953	p.m.	4 995 953	5 500 000	7 745 953	p.m.	4 995 953	5 500 000	6 370 953

Artikkel 04 10 01 — Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
78 463 345	78 463 345	76 463 345	76 463 345	78 463 345	78 463 345	78 463 345	78 463 345	78 463 345	78 463 345

Märkused:

Ameti tulude hulka kuulub liidu üldeelarvesse lisatud liidu toetus, et tagada tulude ja kulude tasakaal.

Ameti kulud hõlmavad personali-, haldus-, infrastruktuuri- ja tegevuskulusid ning turvalisuse akrediteerimise nõukogu tegevusega seotud kulusid, sealhulgas sellele alluvate asutuste, ning ameti poolt temale usaldatud ülesannete täitmiseks sõlmitud lepingute ja kokkulepetega seotud kulusid.

Liidu toetus kokku	78 620 165
Millest ülejäägi tagasinõudmisest saadud summa (tulude artikkel 6 6 2)	156 820
Eelarvesse kantud summa	78 463 345

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

2 777 602 6 6 0 0

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/696, 28. aprill 2021, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 912/2010, (EL) nr 1285/2013 ja (EL) nr 377/2014 ning otsus nr 541/2014/EL (ELT L 170, 12.5.2021, lk 69).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/588, 15. märts 2023, millega kehtestatakse liidu turvalise ühenduse programm aastateks 2023–2027 (ELT L 79, 17.3.2023, lk 1–39).

Peatükk 04 20 — Katseprojektid, ettevalmistavad meetmed ning komisjoni õigustest tulenevad ja muud meetmed

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				16 990 000	8 495 000			16 990 000	4 247 500

Märkused:

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Artikkel 04 20 01 — Katseprojektid

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				6 990 000	3 495 000			6 990 000	1 747 500

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selliste katseprojektide rahastamiseks, mille eesmärk on kindlaks teha meetmete teostatavus ja kasulikkus.

Katseprojektide loetelu on esitatud käesoleva jao lisa „Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed“ peatükis PP 04.

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 punkt a.

Artikkel 04 20 02 — Ettevalmistavad meetmed

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				10 000 000	5 000 000			10 000 000	2 500 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud ettevalmistavateks meetmeteks, mis kuuluvad ELi toimimise lepingu ja Euratomi asutamislepingu kohaldamisalasse ja mis on välja töötatud ettepanekute koostamiseks edaspidiste meetmete vastuvõtmise eesmärgil.

Ettevalmistavate meetmete loetelu on esitatud käesoleva jao lisa „Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed“ peatükis PA 04.

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 punkt b.

Artikkel 05 02 01 — ERF — Tegevuskulud

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
39 103 290 151	5 162 042 041	39 103 290 151	5 162 042 041	39 103 290 151	5 162 042 041	39 092 746 401	5 162 042 041	39 092 746 401	5 162 042 041

Märkused:

Assigneering on ette nähtud ERFi toetuse rahastamiseks tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi ning Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg) raames programmitöö perioodil 2021–2027.

See hõlmab järgmist kolme piirkonnakategooriat:

- vähem arenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on alla 75 % liidu keskmisest SKPst;
- üleminekupiirkonnad, mille SKP elaniku kohta on vahemikus 75–100 % liidu keskmisest SKPst;
- enam arenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on suurem kui 100 % liidu keskmisest SKPst.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

Muu sihtotstarbeline tulu

2 260 590 398 6 10 0

Artikkel 05 02 09 — Programm „Euroopa horisont“ — Toetus ERFist

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
1 000 000	378 000	1 000 000	378 000	1 000 000	378 000	11 543 750	378 000	11 543 750	378 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud programmi „Euroopa horisont“ ressursside täiendamiseks pärast seda, kui liikmesriik on palunud partnerluslepingus või programmi muutmise taotluses paigutada vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artiklile 26 kuni 5 % esialgsest riiklikust eraldisest ERFile ümber programmi „Euroopa horisont“. Ümberpaigutatud ressursse rakendatakse kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ reeglitega ja asjaomase liikmesriigi heaks.

Artikkel 05 04 01 — Rahaline toetus Küprose turgi kogukonna majandusarengu soodustamiseks

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
32 316 101	15 000 000	32 316 101	15 000 000	34 316 101	16 000 000	32 316 101	15 000 000	32 316 101	15 000 000

Artikkel 06 04 01 — Euroopa Liidu taasterahastu – perioodilised kupongimaksud ja tähtpäeval tehtavad tagasiostud

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
3 864 000 000	3 291 183 116		3 790 000 000	3 334 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud liidu nimel Euroopa Liidu taasterahastu raames kapitaliturgudelt laenatud vahenditega seotud kulude katmiseks.

Artikkel 06 05 01 — Liidu elanikkonnakaitse mehhanism

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksud	Kulukohustused	Maksud	Kulukohustused	Maksud	Kulukohustused	Maksud	Kulukohustused	Maksud
230 311 354	211 000 000	230 311 354	211 000 000	250 311 354	221 000 000	230 311 354	211 000 000	240 311 354	221 000 000

Märkused:

Liidu elanikkonnakaitse mehhanism sekkub katastroofide ohjamise tsükli kõikides etappides, milleks on katastroofide ennetamine, nendeks valmisolek ja neile reageerimine, ning mehhanismi geograafiline ulatus hõlmab nii ELi kui ka muid riike.

Mis puutub katastroofide ennetamisse, siis on mehhanismi eesmärk eelkõige tugevdada ennetamise ühist kultuuri meetmete kaudu, mis toetavad ja edendavad liikmesriikide riskihindamise ja riskide vähendamise alast tööd, nagu heade tavade jagamine, riskijuhtimise meetmeid käsitleva teabe kogumine ja levitamine liikmesriikides, sealhulgas piiriüleste projektide, vastastikuse hindamise ja nõuandemissioonide kaudu. Mehhanism pakub ka rahastamist liikmesriikide katastroofiohu juhtimise strateegiate laiendamiseks ning selliste projektide väljaarendamise toetamiseks, millega võimendatakse investeringuid katastroofiohu juhtimisse.

Katastroofideks valmistumiseks koondatakse elanikkonnakaitse vahendeid ja luuakse Euroopa elanikkonnakaitse ühisressurss ning suurendatakse liidu tasandi võimekust, mida saaks kasutada liikmesriikide tegevuse toetamiseks (rescEU reserv ja rescEU üleminekuetapp). Katastroofideks valmisolekut parandatakse ka kogu liitu hõlmavate õnnetustele vastupidavusega seotud eesmärkide väljatöötamise, koolituste, õppuste, parimate tavade ja ekspertide vahetamise kaudu, mis kõik toimub liidu elanikkonnakaitse teadmusringkondade raames. Mehhanismist toetatakse ka õnnetuste avastamise ja varajase hoiatamise süsteemide uurimist ja arendamist ning edendatakse teaduslikke analüüse ja eksperdiabi.

Mis puutub rahvusvahelisse mõõtmesse, siis lihtsustab mehhanism katastroofide ohjamise valdkonnas tehtavat koostööd laienemisprotsessis osalevate riikide ja Euroopa naabruspoliitika riikidega, rahastades projekte, koolitust ja valdkonnapoliitika dialooge.

Katastroofidele reageerimise vallas aitab mehhanism hädaolukordadele reageerimise koordineerimiskeskuse kaudu kaasa liikmesriikide vahendite, Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursi moodulite ja/või oma vahendite, samuti koolitatud ekspertide ja EL-i elanikkonnakaitse meeskondade kiirele ja tõhusale kasutuselevõtmisele operatsioonideks liikmesriikides ning osalevates ja kolmandates riikides. Mehhanismi toetus on rahaline, operatiivne ja hõlbustab koostööd.

Artiklist võib katta ka mitmesuguseid horisontaalseid meetmeid, millega toetatakse mehhanismi nõuetekohast toimimist. Meetmed hõlmavad muu hulgas teabevahetustegevust, projekti- ja IT-tuge operatsioonidele ning muid meetmeid, millega toetatakse poliitikakujundamist, nagu töörühmad, seminarid, projektid, uuringud, vaatlused, modelleerimine, stsenaariumide loomine ja situatsiooniplaneerimine, samuti auditite ja hindamiste kulud.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

8 153 022 6 6 0 0

Kandidaatriigid ja Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid

815 000 6 1 1 2

Artikkel 06 06 01 — Programm „EL tervise heaks“

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
726 723 832	652 000 000	726 723 832	652 000 000	746 723 832	662 000 000	726 723 832	652 000 000	726 723 832	652 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud programmi „EL tervise heaks“ tegevuskulude katmiseks. Programmi eesmärk on kaitsta inimesi ELis tõsiste piiriüleste terviseohtude puhul; parandada ravimite, meditsiiniseadmete ja kriisi korral oluliste toodete kättesaadavust, juurdepääsetavust ja taskukohasust ning toetada selliste toodetega seotud innovatsiooni; tugevdada tervishoiusüsteeme ja toetada tervishoiutöötajaid, sealhulgas digitaliseerimise ning liikmesriikide suurema integreeritud ja koordineeritud koostöö, parimate tavade pideva rakendamise ja andmete jagamise kaudu, ning tõsta rahvatervise üldist taset.

Programmi „EL tervise heaks“ eesmärk on tagada liidus tervisekriiside ennetamiseks, nendeks valmisolekuks ja neile reageerimiseks kindel õiguslik ja finantsraamistik. Kõnealune haru tõhustab riikliku ja liidu tasandi erandolukorra plaanimise suutlikkust ja lubab liikmesriikidel reageerida koos ühistele terviseohtudele, ennekõike piiriülestele ohtudele, mille puhul liidu sekkumine saab anda käegakatsutavat lisaväärtust. Programm täiendab liikmesriikide tervishoiupoliitikat ja toetab terviseühitsuse põhist pikemaajalist käsitust, mille eesmärk on parandada kõigis liikmesriikides vastupidavate, ressursitõhusate ja kaasavate tervishoiusüsteemide abil tervisenäitajaid. Seda tehakse haiguste parema ennetamise ja kontrolli, tervislike eluviiside edendamise, tervishoiuteenuste kättesaadavuse, diagnostika ja ravi, sealhulgas vähivastase võitluse, aga ka piiriülese tervishoiualase koostöö kaudu. Programm tegeleb ka mittenakkuslike haigustega, kuna on leidnud kinnitust, et need mõjutavad oluliselt COVID-19st tingitud suremust.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

25 726 024 6 6 0 0

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/522, 24. märts 2021, millega luuakse liidu tervisevaldkonna tegevusprogramm (programm „EL tervise heaks“) ajavahemikuks 2021–2027 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 282/2014 (ELT L 107, 26.3.2021, lk.1).

Punkt 07 03 01 01 — Edendada üksikisikute ja rühmade õpirännet, samuti organisatsioonide ning haridus- ja koolituspoliitika tasandil koostööd, kaasatust ja tipptaset, loovust ja innovatsiooni — Kaudne eelarve täitmine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
2 566 731 926	2 498 750 000	2 566 731 926	2 498 750 000	2 656 731 926	2 566 250 000	2 566 731 926	2 498 750 000	2 617 731 926	2 524 750 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud programmi „Erasmus+“ hariduse ja koolituse valdkonna kulude katmiseks eelarve kaudse täitmise raames. Sellega toetatakse kolme põhimeedet.

1. põhimeede: õpiränne

Hariduse ja koolituse valdkonnas toetatakse programmi „Erasmus+“ vahendusel järgmisi tegevusi: a) üliõpilaste ja kõrgkoolide töötajate õpiränne; b) kutsekoolide õpilaste ja töötajate õpiränne; c) kooliõpilaste ja koolide töötajate õpiränne; d) täiskasvanuhariduses õppijate ja selle valdkonna töötajate õpiränne.

Õpirändele võib lisanduda virtuaalõpe ja sellised meetmed nagu keeletugi, ettevalmistavad külaskäigud, koolitus ja virtuaalkoostöö. Nende inimeste puhul, kes ei saa õpirändes osaleda, võidakse õpiränne asendada virtuaalõppega.

2. põhimeede: asutuste ja organisatsioonide vaheline koostöö

Hariduse ja koolituse valdkonnas toetatakse programmist „Erasmus+“ partnerluste loomist koostööks ja tavade vahetuseks, sh väiksemahuliste partnerluste loomine selleks, et muuta programm laiemalt kättesaadavaks ja kaasavamaks.

3. põhimeede: toetused poliitika väljatöötamiseks ja koostööks

Hariduse ja koolituse valdkonnas toetatakse programmist „Erasmus+“ järgmisi tegevusi: a) hariduse ja koolituse valdkonnas kehtivate liidu üldtegevuskavade ja sektoripõhiste tegevuskavade ettevalmistamine ja rakendamine, sh Eurydice võrgustiku ja muude asjaomaste organisatsioonide tegevuse toel; b) pädevuste, oskuste ja kvalifikatsioonide kvaliteedi ja läbipaistvuse suurendamiseks ning nende tunnustamiseks vajalike liidu vahendite ja meetmete toetamine; c) poliitilise dialoogi pidamine ja koostöö asjaomaste sidusrühmadega, sh hariduse ja koolituse valdkonna üleliiduliste võrgustike, Euroopa valitsusväliste organisatsioonide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega; d) meetmete võtmine selleks, et soodustada programmi „Erasmus+“ kvaliteetset ja kaasavat rakendamist; e) koostöö teiste liidu vahenditega ja liidu muu poliitika toetamine; ning f) Euroopa poliitika väljundite ja prioriteetide, samuti programmi „Erasmus+“ igakülgne tutvustamine ja levitamine.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude eelarvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

91 889 003 6 6 0 0

Muu sihtotstarbeline tulu

98 012 175 6 1 2 1

Artikkel 07 03 02 — Edendada noorte õpirännet mitteformaalse ja informaalse õppe valdkonnas ja noorte aktiivset osalemist ühiskonnaelus, samuti organisatsioonide ning noortepoliitika tasandil koostööd, kaasatust, loovust ja innovatsiooni

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
384 913 639	369 700 000	384 913 639	369 700 000	394 913 639	377 200 000	384 913 639	369 700 000	393 913 639	374 700 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud programmi „Erasmus+“ noortevaldkonna kulude katmiseks. Sellega toetatakse kolme järgmist põhimeedet:

1. põhimeede: õpiränne

Noorte valdkonnas toetatakse programmist „Erasmus+“ järgmisi tegevusi: a) noorte õpiränne; b) noorte osalustegevused; c) „DiscoverEU“; ning d) noorsootöötajate õpiränne.

Nendele meetmetele võib lisanduda virtuaalõpe ja sellised meetmed nagu keeletugi, ettevalmistavad külaskäigud, koolitus ja virtuaalkoostöö. Nende inimeste puhul, kes ei saa õpirändes osaleda, võidakse õpiränne asendada virtuaalõppega.

2. põhimeede: asutuste ja organisatsioonide vaheline koostöö

Noorte valdkonnas toetatakse programmist „Erasmus+“ järgmisi tegevusi: a) koostöö ja tavade vahetamise partnerlused, sh väiksemahulised partnerlused, et muuta programm „Erasmus+“ laiemalt kättesaadavaks ja kaasavamaks; b) innovatsioonipartnerlused Euroopa innovatsioonisuutlikkuse suurendamiseks; ning c) kasutajasõbralikud veebiplatvormid ja virtuaalkoostöövahendid.

3. põhimeede: toetused poliitika väljatöötamiseks ja koostööks

Noorte valdkonnas toetatakse programmist „Erasmus+“ järgmisi tegevusi: a) liidu noortevaldkonna tegevuskava ettevalmistamine ja rakendamine, kasutades selleks asjakohasel juhul Youth Wiki võrgustiku tuge; b) pädevuste ja oskuste kvaliteeti, läbipaistvust ja tunnustamist edendavad liidu vahendid ja meetmed, eelkõige noortepassi abil; c) poliitiline dialoog ja koostöö asjaomaste sidusrühmadega, sh kogu liitu hõlmavate võrgustike, Euroopa organisatsioonide ja rahvusvaheliste noortevaldkonna organisatsioonidega, ELi noortedialoog ja samuti Euroopa Noortefoorumi toetamine; d) meetmed, millega soodustatakse programmi „Erasmus+“ kvaliteetset ja kaasavat rakendamist, sh Eurodeski võrgustiku toetamine; e) koostöö teiste liidu vahenditega ja liidu muu poliitika toetamine; ning f) Euroopa poliitika väljundite ja prioriteetide ning programmi „Erasmus+“ tutvustamine ja levitamine.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude eelarvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

13 779 908 6 6 0 0

Muu sihtotstarbeline tulu

14 180 920 6 1 2 1

Artikkel 07 04 01 — Euroopa solidaarsuskorpus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
136 985 873	128 570 000	136 985 873	128 570 000	138 985 873	129 570 000	136 985 873	128 570 000	136 985 873	128 570 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada 1) noorte osalemist ühiskondlike probleemide lahendamisele suunatud solidaartegevuses; ning 2) nende osalemist humanitaarabiga seotud solidaarsustegevuses. Sellega toetatakse järgmisi meetmeid:

1. Ühiskondlike probleemide lahendamisele suunatud solidaartegevus.

Nende meetmetega aidatakse tugevdada ühtekuuluvust, solidaarsust, kodanikuaktiivsust ja demokraatiat liidus ja sellest väljaspool ning samas reageerida ka ühiskonnaprobleemidele, pannes erilist rõhku sotsiaalse kaasatuse ja võrdsete võimaluste edendamisele. See võib olla: a) vabatahtlik tegevus; b) solidaarsusprojektid; c) võrgustikutegevus; ning d) kvaliteedi- ja tugimeetmed.

2. Humanitaarabiga seotud solidaarsustegevus.

Nende meetmetega aidatakse eelkõige kaasa vajaduspõhise humanitaarabi andmisele, mille eesmärk on hoida inimelu, hoida ära ja leevendada inimkannatusi ja säilitada inimväärikus ning tugevdada vähekaitsitud või katastroofis kannatanud kogukondade suutlikkust ja vastupanuvõimet. See võib olla: a) vabatahtlik tegevus; b) võrgustikutegevus; ning c) kvaliteedi- ja tugimeetmed, pöörates erilist tähelepanu osalejate ohutuse ja turvalisuse tagamise meetmetele.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude eelarvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

287 670 6 6 0 0

Muu sihtotstarbeline tulu

6 766 644 6 1 2 2

Artikkel 07 05 01 — Kultuuri tegevussuund

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
101 802 039	96 050 000	86 802 039	96 050 000	116 802 039	103 550 000	101 802 039	96 050 000	103 802 039	96 050 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud kultuuri- ja loomesektorite (kultuuri tegevussuund), v.a audiovisuaalsektor, kulude katmiseks programmi „Loov Euroopa“ raames. Kooskõlas programmi „Loov Euroopa“ eesmärkidega on kultuuri tegevussuuna prioriteedid järgmised: a) tugevdada rahvusvahelist koostööd ja Euroopa päritolu teoste loomise, levitamise ja nähtavuse piiriülest mõõdet ning kultuuri- ja loomesektorites tegutsejate liikuvust; b) laiendada juurdepääsu kultuurile ja selles osalemist ning publiku kaasamist ja parandada publiku arendamist kogu Euroopas; c) edendada kultuuri ja kultuuripärandi kaudu ühiskonna vastupanuvõimet ning tõhustada sotsiaalset kaasatust ja kultuuridevahelist dialoogi; d) toetada Euroopa kultuuri- ja loomesektorite, sealhulgas nendes sektorites töötavate üksikisikute soodustada talente, teha uuendusi, saavutada edu ning luua töökohti ja majanduskasvu; e) tugevdada Euroopa identiteeti ja väärtusi kultuuriteadlikkuse, kunstihariduse ja kultuuripõhise loovuse arendamise kaudu hariduses; f) edendada Euroopa kultuuri- ja loomesektorite, sealhulgas rohujuuretasandi organisatsioonide ja mikroorganisatsioonide suutlikkuse suurendamist, et nad saaksid olla aktiivsed rahvusvahelisel tasandil; g) toetada kultuuri abil kaasa liidu üldist rahvusvaheliste suhete strateegiat.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude eelarvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

3 644 513 6 600

Muu sihtotstarbeline tulu

627 044 6 123

Artikkel 07 05 02 — Meedia tegevussuund

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
178 754 402	207 523 435	153 754 402	207 523 435	178 754 402	207 523 435	178 754 402	207 523 435	178 754 402	207 523 435

Märkused:

Assigneering on ette nähtud audiovisuaalsektori (meedia tegevussuund) kulude katmiseks programmi „Loov Euroopa“ raames. Kooskõlas programmi „Loov Euroopa“ eesmärkidega on meedia tegevussuuna prioriteedid järgmised: a) toetada talente, pädevust ja oskusi ning ergutada piiriülest koostööd, liikuvust ja innovatsiooni Euroopa audiovisuaalteoste loomisel ja tootmisel, edendades seeläbi koostööd audiovisuaalvaldkonnas erineva tootmisvõimsusega liikmesriikide vahel; b) tõhustada liidus ja rahvusvahelisel tasandil Euroopa audiovisuaalteoste levitamist, edendamist, levitamist veebis ja kinolevis uues digitaalses keskkonnas, sealhulgas innovatiivsete ärimudelite kaudu; ning c) tutvustada Euroopa päritolu audiovisuaalteoseid, sealhulgas audiovisuaalset pärandit, ning toetada publikusuhete arendamist Euroopas ja mujal maailmas kõigis vanuserühmades, eelkõige noorema publiku seas.

Neid prioriteete viiakse ellu, toetades Euroopa päritolu teoste arendamist, tootmist, edendamist, kättesaadavust, levitamist ja juurdepääsu eesmärgiga jõuda mitmekesise publikuni Euroopas ja mujal; seeläbi kohanetakse uute turusuundumustega ja toetatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/13/EL (audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv)) (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1) rakendamist.

Meedia tegevussuuna prioriteetide puhul võetakse arvesse riikidevahelisi erinevusi audiovisuaalse sisu tootmises, levitamises ja selle kättesaadavuses, samuti vastavate turgude suurust ja eripärasid.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

6 399 408 6 6 0 0

Artikkel 07 05 03 — Sektoriülene tegevussuund

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
27 603 081	25 430 875	27 603 081	25 430 875	37 603 081	30 430 875	27 603 081	25 430 875	28 603 081	26 430 875

Märkused:

Assigneering on ette nähtud kõigi kultuuri- ja loomesektorite (sektoriülene tegevussuund) meetmete rahastamiseks „Loov Euroopa“ raames. Kooskõlas artiklis 3 osutatud programmeesmärkidega on sektoriülse tegevussuuna prioriteedid järgmised: a) toetada rahvusvahelist sektoriülest poliitikakoostööd, sealhulgas koostööd kultuuri rolli edendamisel sotsiaalses kaasamises ja koostööd loomevabaduse alal, suurendada programmi nähtavust ja toetada programmi tulemuste ülekantavust; b) toetada kultuuri- ja loomesektorites ning muudes sektorites uuenduslikke käsitusi sisu loomisele, levitamisele, tutvustamisele ja kättesaadavusele, võttes arvesse ka digiüleminekut ning hõlmates nii turu- kui ka turuvälist mõõdet; c) edendada sektoriülseid tegevusi, mille eesmärk on kohaneda meediat puudutavate struktuursete ja tehnoloogiliste muutustega, sealhulgas tugevdada vaba, mitmekesist ja pluralistlikku meediaruumi, kvaliteetajakirjandust ja meediapädevust, seda ka digitaalses keskkonnas; ning d) toetada osalevates riikides programmi teabepunktide loomist ja tegevust ning ergutada kultuuri- ja loomesektorites piiriülest koostööd ja parimate tavade vahetamist.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude eelarvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

988 190 6 6 0 0

Muu sihtotstarbeline tulu

47 021 6 1 2 3

Artikkel 07 06 01 — Võrdõiguslikkus ja õigused

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
36 019 970	51 815 746	36 019 970	51 815 746	36 019 970	51 815 746	36 019 970	51 815 746	37 519 970	53 315 746

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et keskenduda võrdõiguslikkuse edendamisele ja soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puute, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise ära hoidmisele, ja võidelda sellistel alustel diskrimineerimise vastu ning austada mittediskrimineerimise põhimõtet Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 21 sätestatud alustel; toetada, edendada ja rakendada terviklikku poliitikat, mis käsitleb naiste õigusi, soolist võrdõiguslikkust, rassismi ja igasuguseid sallimatuse vorme, lapse õigusi ja puuetega inimeste õigusi; kaitsta ja edendada liidu kodakondsusest tulenevaid õiguseid ja õigust isikuandmete kaitsele.

Eespool nimetatud eesmärkide saavutamiseks toetatakse eelkõige järgmisi tegevusi: teadlikkuse suurendamine, vastastikune õpe, analüütiline ja seiretegevus, koolitus, IKT vahendite arendamine ja hooldus.

Assigneeringuga toetatakse ka võrdõiguslikkust edendavate asutuste Euroopa võrgustikku (Equinet).

Artikkel 07 06 02 — Kodanike kaasatus ja osalemine liidu demokraatlikus elus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
55 671 418	46 911 774	55 671 418	46 911 774	57 671 418	47 911 774	55 671 418	46 911 774	57 671 418	48 911 774

Artikkel 07 06 03 — Daphne

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
25 146 868	23 877 030	25 146 868	23 877 030	27 146 868	24 877 030	25 146 868	23 877 030	26 146 868	24 877 030

Artikkel 07 06 04 — Liidu väärtused

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
88 151 507	86 714 747	88 151 507	86 714 747	90 151 507	87 714 747	88 151 507	86 714 747	88 151 507	86 714 747

Artikkel 07 10 05 — Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE)

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
9 101 373	9 101 373	9 101 373	9 101 373	9 351 373	9 351 373	9 101 373	9 101 373	9 101 373	9 101 373

Märkused:

Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE) ülesanne on edendada ja tugevdada liidu institutsioonidele, eelkõige komisjonile, ja liikmesriikide ametiasutustele tehnilise abi andmise kaudu soolist võrdõiguslikkust ja sealhulgas sooaspekti arvestamist kõigis liidu poliitikavaldkondades ja neist tulenevates riiklikes strateegiates, võidelda soolise diskrimineerimise vastu ja suurendada liidu kodanike teadlikkust soolisest võrdõiguslikkusest.

EIGE-l on muu hulgas järgmised ülesanded:

- koguda, analüüsida ja levitada asjakohast, võrreldavat ja usaldusväärset teavet soolise võrdõiguslikkuse kohta, sealhulgas teadusuuringute tulemusi ja parimaid tavasid;
- töötada välja meetodid, et parandada Euroopa tasandil kogutud andmete võrreldavust, objektiivsust ja usaldusväärsust, kehtestades kriteeriumid, mis aitavad teavet paremini ühtlustada ja võtavad andmete kogumise ajal arvesse soolisi küsimusi;
- töötada välja, analüüsida, hinnata ja levitada metodoloogilisi vahendeid eesmärgiga toetada soolise võrdõiguslikkusega seotud küsimuste kaasamist liidu kõikidesse tegevusvaldkondadesse ja nendel põhinevatesse siseriiklikesse poliitikatesse ning selleks, et toetada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist liidu kõikides institutsioonides ja organites;
- korraldada ekspertide kohtumisi instituudi uurimistöö toetamiseks, teadustöötajate vahelise teabevahetuse edendamiseks ja nende uurimistegevuses soolise temaatika käsitlemise edendamiseks;
- suurendada liidu kodanike teadlikkust soolisest võrdõiguslikkusest, levitab teavet parimate tavade kohta ja teeb dokumentatsiooniallikad avalikkusele kättesaadavaks;
- anda liidu institutsioonidele teavet soolise võrdõiguslikkuse ning soolise süvalaiendamise kohta ühinevates ja kandidaatriikides.

Liidu kogutoetus,	9 349 488
mildest ülejäägi tagasinõudmisest saadav summa (tulude artikkel 6 6 2)	248 115
Eelarvesse kantud summa	9 101 373

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1922/2006, 20. detsember 2006, millega luuakse Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (ELT L 403, 30.12.2006, lk 9).

Artikkel 07 10 07 — Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Amet (Eurojust)

	Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed
07 10 07	55 594 172	60 247 172	55 594 172	60 247 172	59 722 172	64 375 172	55 594 172	60 247 172	55 594 172	60 247 172
Reserv	2 158 000	1 693 000	2 158 000	1 693 000	2 158 000	1 693 000	2 158 000	1 693 000	2 158 000	1 693 000
Kogusumma	57 752 172	61 940 172	57 752 172	61 940 172	61 880 172	66 068 172	57 752 172	61 940 172	57 752 172	61 940 172

Märkused:

Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Ameti (Eurojust) eesmärk on toetada ja tugevdada koordineerimist ja koostööd liikmesriikide uurimise ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste vahel raskete kuritegude puhul, mis mõjutavad kahte või enam liikmesriiki. See tegutseb liikmesriikide ametiasutuste taotlusel, omal algatusel või Euroopa Prokuratuuri taotlusel Euroopa Prokuratuuri pädevuse piires ja toetab liikmesriike, kiirendades vastastikuse õigusabi taotluste menetlemist, kooskõlastades operatiivmeetmeid ning andes ühistele uurimisrühmadele operatiiv- ja rahalist toetust.

Liidu kogutoetus,	57 929 612
millest ülejäägi tagasinõudmisest saadav summa (tulude artikkel 6 6 2)	177 440
Eelarvesse kantud summa	57 752 172

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1727, 14. november 2018, Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2002/187/JSK (ELT L 295, 21.11.2018, lk 138).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/838, 30. mai 2022, millega muudetakse määrust (EL) 2018/1727 seoses tõendite säilitamise, analüüsimise ja hoiustamisega Eurojustis genotsiidi, inimsusvastaste kuritegude, sõjakuritegude ja nendega seotud kuritegude kohta (ELT L 148, 31.5.2022, lk 1).

Alusaktid:

Komisjoni 1. detsembril 2021 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1727 ning nõukogu otsust 2005/671/JSK terrorismijuhtumeid käsitleva digitaalse teabevahetuse osas (COM (2021) 757 final).

Komisjoni 1. detsembril 2021 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse koostööplatvorm ühiste uurimisrühmade tegevuse toetuseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1726 (COM (2021) 756 final).

Artikkel 07 10 08 — Euroopa Prokuratuur

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
64 307 729	64 307 729	64 307 729	64 307 729	81 307 729	81 307 729	66 307 729	66 307 729	70 307 729	70 307 729

Märkused:

Euroopa Prokuratuur vastutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiivis (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil

(ELT L 198, 28.7.2017, lk 29), sätestatud ja määrusega (EL) 2017/1939 kindlaks määratud liidu finantshuve mõjutavate kuritegude uurimise ning selliste kuriteo toimepanijatele ja neist osavõtjatele süüdistuse esitamise ning nende kohtus vastutusele võtmise eest. Seoses sellega viib Euroopa Prokuratuur läbi uurimisi, esitab süüdistusi ning täidab liikmesriikide pädevates kohtutes prokuröri ülesandeid kuni kriminaalasja lõpliku lahendamiseni.

Assigneeringust kaetakse peamiselt Euroopa Prokuratuuri värbamis- ja personalikulud, hooned (sealhulgas hoonete turvalisus), taristu ja haldusalase infotehnoloogiaga seotud kulud (jaotised 1 ja 2). See hõlmab tegevuskulusid seoses Euroopa Prokuratuuri kohtuasjade haldamise süsteemiga vastavalt määruse (EL) 2017/1939 artikli 91 lõigetele 5 ja 6 ning IT-platvormi teabevahetuseks Euroopa Prokuratuuri keskasutuse, Euroopa delegaatprokuröride ja muude liikmesriikide kohtu- ja õiguskaitseasutustega, mis on Euroopa Prokuratuuri asutamise ja hea toimimise seisukohast olulise tähtsusega ning sätteid Euroopa Prokuratuuri kõrgemate ametnike lähikaitseteenuste, Euroopa delegaatprokuröride tasustamise ja Euroopa Prokuratuuri operatiivvajadustest lähtuvate märkimisväärsete tõlkekulude kohta (jaotis 3).

Liidu kogutoetus,	71 888 321
mildest ülejäägi tagasinõudmisest saadav summa (tulude artikkel 6 6 2)	1 580 592
Eelarvesse kantud summa	70 307 729

Õiguslik alus:

Nõukogu määrus (EL) 2017/1939, 12. oktoober 2017, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

Artikkel 07 10 09 — Euroopa Tööjõuamet

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
48 426 694	35 476 694	48 426 694	35 476 694	49 534 000	36 584 000	48 426 694	35 476 694	48 426 694	35 476 694

Märkused:

Euroopa Tööjõuameti (ELA) eesmärk on aidata tagada töötajate õiglane liikuvus kogu liidus ning abistada liikmesriike ja komisjoni liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimisel liidus. Selleks hõlbustab ELA juurdepääsu kogu liidus tööjõu liikuvusega seotud õigusi ja kohustusi käsitlevale teabele ning asjaomastele teenustele; soodustab ja süvendab liikmesriikide koostööd liidu asjaomaste õigusaktide jõustamisel kogu liidus, sealhulgas kooskõlastatud ja ühiste kontrollide hõlbustamiseks; on vahendajaks liikmesriikide piiriüleste vaidluste korral ja hõlbustab lahenduste leidmist ning toetab liikmesriikidevahelist koostööd deklareerimata tööga tegelemisel.

Assigneeringust kaetakse ELA ülesannete täitmiseks vajalikud meetmed, eelkõige:

- hõlbustada juurdepääsu teabele ja koordineerida Euroopa tööturuasutuste võrgustikku (EURES);
- hõlbustada koostööd ja teabevahetust liikmesriikide vahel, eesmärgiga järjepidevalt, tõhusalt ja tulemuslikult rakendada asjaomast liidu õigust,
- koordineerida ja toetada kooskõlastatud ja ühiseid inspekteerimisi,
- koostada analüüse ja riskihindamisi töötajate piiriülese liikuvuse kohta;
- toetada liikmesriike suutlikkuse suurendamisel seoses liidu asjaomase õiguse tõhusa rakendamise ja jõustamisega,
- toetada liikmesriike deklareerimata tööga tegelemisel;
- tegutseda vahendajana liikmesriikide vahelistes vaidlustes, milles käsitletakse liidu asjaomaste õigusaktide kohaldamist.

Liidu kogutoetus,	48 426 694
millest ülejäägi tagasinõudmisest saadav summa (tulude artikkel 6 6 2)	
Eelarvesse kantud summa	48 426 694

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1149, 20. juuni 2019, millega luuakse Euroopa Tööjõuamet, muudetakse määrusi (EÜ) nr 883/2004, (EL) nr 492/2011 ja (EL) 2016/589 ning tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2016/344 (ELT L 186, 11.7.2019, lk 21).

Artikkel 07 20 01 — Katseprojektid

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	12 094 967	p.m.	12 094 967	9 040 000	16 614 967	p.m.	12 094 967	9 040 000	14 354 967

Artikkel 07 20 02 — Ettevalmistavad meetmed

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	20 162 598	p.m.	20 162 598	16 787 500	28 556 348	p.m.	20 162 598	16 787 500	24 359 473

Punkt 07 20 04 06 — Konkreetsed pädevused sotsiaalpoliitika valdkonnas, sh sotsiaaldialoog

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
22 221 446	19 500 000	22 221 446	19 500 000	23 221 446	20 000 000	22 221 446	19 500 000	23 221 446	20 000 000

Punkt 07 20 04 09 — Töötajate organisatsioonidele suunatud teavitus- ja koolitusmeetmed

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
22 728 699	21 000 000	22 728 699	21 000 000	23 728 699	21 500 000	22 728 699	21 000 000	23 728 699	21 500 000

Artikkel 08 02 01 — Põllumajandusreserv

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
450 000 000	450 000 000	450 000 000	530 000 000	516 500 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud põllumajandusreservi loomise ja riikliku sekkumise, eraladustamismeetmete ja erakorraliste meetmetega seotud kulude katmiseks vastavalt määruse (EL) 2021/2116 artiklile 16.

Punkt 08 02 02 01 — Puu- ja köögiviljasektor

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
277 000 000	277 000 000	277 000 000	335 000 000	335 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada kooskõlas määruse (EL) 2021/2115 artiklitega 49–53 puu- ja köögiviljasektoris sekkumisega seotud kulusid alates 1. jaanuarist 2023.

Punkt 08 02 02 02 — Mesindustoodete sektor

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
59 000 000	59 000 000	59 000 000	60 000 000	60 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada kooskõlas määruse (EL) 2021/2115 artiklitega 54, 55 ja 56 mesindustoodete sektoris sekkumisega seotud kulusid alates 1. jaanuarist 2023.

Punkt 08 02 03 01 — Kõrvalisele asukohale ja saarelisele asendile vastavate valikmeetmete programm ning Egeuse mere väikesaared (v.a otsetoetused)

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
229 000 000	229 000 000	229 000 000	226 000 000	226 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada teatavate meetmetega seotud kulusid liidu äärepoolseimates piirkondades ning Egeuse mere väikesaartel vastavalt määrustele (EL) nr 228/2013 ja (EL) nr 229/2013.

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 228/2013, 13. märts 2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 247/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 23).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 229/2013, 13. märts 2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed Egeuse mere väikesaarte jaoks ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1405/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 41).

Punkt 08 02 03 04 — Koolide toetuskavad

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
180 000 000	180 000 000	185 000 000	180 000 000	180 000 000

Punkt 08 02 03 06 — Puu- ja köögiviljad

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
710 000 000	710 000 000	710 000 000	715 000 000	715 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud liidu kulude katmiseks tootjaühendustele mõeldud rakendusfondide rahastamises vastavalt määruse (EÜ) nr 1308/2013 artiklitele 32–38 ning määruse (EL) 2021/2117 artikli 5 lõikele 4.

Punkt 08 02 04 01 — Baassissetuleku toetus kestlikkuse tagamiseks

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
18 459 500 000	18 459 500 000	18 459 500 000	18 373 500 000	18 282 200 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada kestlikkuse tagamiseks antava baassissetuleku toetusega seotud kulusid vastavalt määruse (EL) 2021/2115 III jaotise II peatükile.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

Muu sihtotstarbeline tulu

400 000 000 6 2 0 0

Punkt 08 02 04 02 — Täiendav ümberjaotav sissetulekutoetus kestlikkuse tagamiseks

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
3 970 000 000	3 970 000 000	3 970 000 000	3 917 000 000	3 917 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada kestlikkuse tagamiseks antava täiendava ümberjaotava sissetulekutoetusega seotud kulusid vastavalt määruse (EL) 2021/2115 III jaotise II peatükile.

Punkt 08 02 04 03 — Täiendav sissetulekutoetus noortele põllumajandustootjatele

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
654 000 000	654 000 000	694 000 000	650 000 000	670 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada noorte põllumajandustootjate täiendava sissetulekutoetusega seotud kulusid vastavalt määruse (EL) 2021/2115 III jaotise II peatükile.

Punkt 08 02 06 01 — Liikmesriikide kasuks tehtud finantskorrektsioonid raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta tehtud otsuste järel

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
248 900 000	248 900 000	248 900 000	250 900 000	250 900 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada kulusid, mis on seotud kooskõlas määruse (EL) nr 1306/2013 artiklitega 51 ja 52 raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta tehtud otsuste tulemustega juhul, kui otsused on langetatud liikmesriikide kasuks.

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada kulusid, mis on seotud vastavalt määruse (EL) 2021/2116 artiklitele 53, 54 ja 55 iga-aastase raamatupidamisarvestuse kontrolli ja heakskiitmise ning iga-aastase vastavuskontrolli kohta tehtud otsuste tulemustega juhul, kui otsused on langetatud liikmesriikide kasuks.

Artikkel 08 05 01 — Liidu kalalaevade kolmandate riikide vetes toimuva kalapüügi seonduva tegevuse juhiste väljatöötamine (jätkusuutliku kalanduse kokkulepped)

	Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed
08 05 01	87 321 754	95 768 754	87 321 754	95 768 754	87 321 754	95 768 754	89 881 754	98 328 754	89 881 754	98 328 754
Reserv	69 410 000	40 810 000	69 410 000	40 810 000	69 410 000	40 810 000	66 850 000	38 250 000	66 850 000	38 250 000
Kogusumma	156 731 754	136 578 754	156 731 754	136 578 754	156 731 754	136 578 754	156 731 754	136 578 754	156 731 754	136 578 754

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selliste kulude katmiseks, mis tulenevad kalanduskokkulepetest kolmandate riikidega, mille üle liit on läbirääkimisi pidanud või mida ta kavatseb uuendada või mille üle ta kavatseb uuesti läbirääkimisi alustada.

Lisaks võib liit uute kalandusalaste partnerluskokkulepete sõlmimiseks pidada läbirääkimisi, mida oleks vaja rahastada sellest artiklist.

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1380/2013, 11. detsember 2013, ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määrusi (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22) ja eelkõige selle artikkel 31.

Määrused ja otsused, mis käsitlevad kalanduse valdkonnas vastu võetud kokkulepete ja protokollide sõlmimist liidu ning järgmiste riikide valitsuste vahel:

Staatus (2023. aasta septembri seisuga)	Riik	Õiguslik alus	Kuupäev	EÜT/ELT	Kestus
Ajutiselt kohaldatavad või kehtivad lepingud ja protokollid (ja 2024. aastal)	Gabon	Otsus (EL) 2021/1116	28. juuni 2021	L 242, 8.7.2021	29.6.2021–28.6.2026
	Gambia	Otsus (EL) 2020/392	5. märts 2020	L 75, 11.3.2020	31.7.2019–30.7.2025
	Gröönimaa	Otsus (EL) 2021/793	26. märts 2021	L 175, 18.5.2021	22.4.2021–22.4.2025

makstav rahaline hüvitis, mis on kantud artiklisse 08 05 01)	Kiribati	Otsus (EL) 2023/xxx	2. oktoober 2023	L xxx, xx.xx.2023	2.10.2023–1.10.2028
	Madagaskar	Otsus (EL) 2023/1476	26. juuni 2023. a.	L 182, 19.7.2023	1.7.2023–30.6.2027
	Mauritaania	Otsus (EL) 2021/2123	11. november 2021	L 439, 8.12.2021	16.11.2021–15.11.2026
	Mauritius	Otsus (EL) 2022/2585	8. november 2022	L 338, 30.12.2022	21.12.2022–20.12.2026
	Seišellid	Otsus (EL) 2020/272	20. veebruar 2020	L 60, 28.2.2020	24.2.2020–23.2.2026
Lepingute ja protokollide läbiraakimine või seadusandlik menetlus on pooleli (rahaline hüvitis artiklis 30 02 02)	Angola	Uus leping			
	Cabo Verde	Otsus (EL) 2019/951	17. mai 2019	L 154, 12.6.2019	Aegub 19.5.2024
	Cooki saared	Otsus (EL) 2021/2277	11. november 2021	L 463, 28.12.2021	Aegub 16.12.2024
	Côte d'Ivoire'i Vabariik	Otsus (EL) 2019/385	4. märts 2019	L 70, 12.3.2019	Aegub 31.12.2024
	Guinea-Bissau	Otsus (EL) 2019/1088	6. juuni 2019	L 173, 27.6.2019	Aegub 14.6.2024
	Guinea (Guinée)	Otsus 2009/473/EÜ			
	Libeeria	Otsus (EL) 2016/1062	24. mai 2016	L 177, 1.7.2016	Aegunud
	Maroko	Otsus (EL) 2019/441	4. märts 2019	L 77, 20.3.2019	Aegunud
	São Tomé ja Príncipe	Otsus (EL) 2019/2218	24. oktoober 2019	L 333, 27.12.2019	Aegub 18.12.2024
	Senegal	Otsus (EL) 2019/1925	14. november 2019	L 299, 20.11.2019	Aegub 17.11.2024

Artikkel 08 20 01 — Katseprojektid

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	1 954 000	p.m.	1 954 000	8 540 000	6 224 000	p.m.	1 954 000	8 540 000	4 089 000

Artikkel 09 02 01 — Loodus ja bioloogiline mitmekesisus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
285 202 126	112 000 000	283 214 626	112 000 000	305 202 126	122 000 000	285 202 126	112 000 000	300 202 126	112 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud programmi LIFE looduse ja bioloogilise mitmekesisuse allprogrammi rakendamisega seotud kulude katmiseks.

Sellega toetatakse ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia ning nõukogu 2. aprilli 1979. aasta direktiivi 79/409/EMÜ (loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.4.1979, lk 1)) ja nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ (looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7)) rakendamist. Meetmed hõlmavad nii maismaa- kui ka merekeskkonda.

Need hõlmavad järgmist:

- uuenduslike tehnoloogiate, meetodite ja lähenemisviiside rahastamine, et saavutada loodust ja bioloogilist mitmekesisust käsitlevate liidu õigusaktide ja poliitikameetmete eesmärgid ning aidata kaasa teadmusbaasi loomisele ja parimate tavade rakendamisele, sealhulgas Natura 2000 võrgustiku toetamise kaudu;
- loodust ja bioloogilist mitmekesisust käsitlevate asjakohaste liidu õigusaktide ja poliitikameetmete väljatöötamine, rakendamine, seire, aruandlus ja jõustamine ning liidu bioloogilise mitmekesisusega seotud kulutuste, samuti nendega seotud toetuse jälgimine. See hõlmab ka juhtimise parandamist kõigil tasanditel, suurendades avaliku ja erasektori osalejate suutlikkust ning kodanikuühiskonna kaasamist looduse ja bioloogilise mitmekesisusega seotud poliitika väljatöötamisse;
- selliste meetmete toetamist, mille eesmärk on hoogustada edukate lahenduste/meetodite laiaulatuslikku kasutuselevõttu loodust ja bioloogilist mitmekesisust käsitlevate asjakohaste liidu õigusaktide ja poliitikameetmete rakendamiseks, korrates tulemusi, integreerides seotud eesmärgid muudesse poliitikameetmetesse ning avaliku ja erasektori tavadesse, hankides investeeringuid ja parandades rahastamise kättesaadavust.

Assigneeringust võib rahastada projektide valimise ning nende järelevalve, hindamise ja auditeerimisega seotud tehnilise abi kulusid ning toetusi kommunikatsiooni, infotehnoloogiameetmete, töötubade, konverentside ja kohtumiste korraldamisega ja juhtimisega seotud tegevustele (sealhulgas tegevustoetused valitsusvälistele organisatsioonidele).

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

484 844 6 6 0 0

Artikkel 09 02 02 — Ringmajandus ja elukvaliteet

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
177 796 220	117 871 841	176 561 220	117 871 841	179 796 220	118 871 841	177 796 220	117 871 841	178 796 220	117 871 841

Märkused:

Assigneering on ette nähtud programmi LIFE ringmajanduse ja elukvaliteedi allprogrammi rakendamisega seotud kulude katmiseks.

Selle allprogrammi eesmärk on hõlbustada üleminekut kestlikule, ringluspõhisele, energiatõhusale ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisele majandusele ning kaitsta, taastada ja parandada keskkonna kvaliteeti.

Sellega toetatakse projekte, mis keskenduvad Euroopa rohelise kokkuleppe elluviimisele. Need on meetmed, mis on seotud üleminekuga ressursitõhusale majandusele, selliste loodusvarade nagu õhu, vee ja maa majandamisega nullsaaste eesmärgi saavutamiseks, keskkonnavalaste õigusaktide rakendamise tugevdamisega ning hea keskkonnajuhtimise edendamiseks.

Need hõlmavad järgmist:

- uuenduslike tehnoloogiate, meetodite ja lähenemisviiside rahastamine, et saavutada liidu keskkonnavalaste õigusaktide ja poliitikameetmete eesmärgid ning aidata kaasa teadmusbasi loomisele ja parimate tavade rakendamisele;
- liidu keskkonnavalaste õigusaktide ja poliitikameetmete arendamine, rakendamine, seire ja jõustamine, sealhulgas juhtimise tõhustamine kõikidel tasanditel, eelkõige avaliku ja erasektori osalejate suutlikkuse suurendamise ja kodanikuühiskonna kaasamise kaudu;
- selliste meetmete toetamine, mille eesmärk on hoogustada edukate tehniliste ja poliitikaga seotud lahenduste laiaulatuslikku kasutuselevõttu asjakohaste liidu keskkonnavalaste õigusaktide ja poliitikameetmete rakendamiseks, korrates tulemusi, integreerides seotud keskkonvaeesmärgid muudesse poliitikameetmetesse ning avaliku ja erasektori tavadesse, hankides kestlikke investeeringuid ja parandades rahastamise kättesaadavust.

Assigneeringust võib rahastada projektide valimise ning nende järelevalve, hindamise ja auditeerimisega seotud tehnilise abi kulusid ning toetusi kommunikatsiooni, infotehnoloogiameetmete, konverentside, töötubade ja kohtumiste korraldamisega ja juhtimisega seotud tegevustele (sealhulgas tegevustoetused valitsusvälistele organisatsioonidele).

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

302 254 6 6 0 0

Artikkel 09 02 03 — Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise meetmed

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
122 679 608	65 000 000	121 829 608	65 000 000	127 679 608	67 500 000	122 679 608	65 000 000	125 679 608	65 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud programmi LIFE kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise allprogrammi jaoks.

Sellel toetatakse tegevusi, mis keskenduvad Euroopa rohelise kokkuleppe elluviimisele, eriti sellistes valdkondades nagu kliimamuutuste leevendamine (kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine), kliimamuutustega kohanemine (kliimakindluse, vastupidavuse suurendamine, ennetuse ja valmisolekuga seotud jõupingutuste tugevdamine) ning hea kliimaalase juhtimise edendamine.

Need hõlmavad järgmist:

- kliimamuutusega seotud liidu õigusaktide ja poliitikameetmete arendamine, rakendamine, seire ja jõustamine, sealhulgas juhtimise tõhustamine kõikidel tasanditel, eelkõige avaliku ja erasektori osalejate suutlikkuse suurendamise ja kodanikuühiskonna kaasamise kaudu;
- uuenduslike tehnoloogiate, meetodite ja lähenemisviiside rahastamine, et saavutada kliimamuutusega seotud liidu õigusaktide ja poliitikameetmete eesmärgid ning aidata kaasa teadmusbaasi loomisele ja parimate tavade rakendamisele;
- mis tahes meetmete toetamine, mille eesmärk on hoogustada edukate tehniliste ja poliitikaga seotud lahenduste laiaulatuslikku kasutuselevõttu asjakohaste liidu kliimamuutusega seotud liidu õigusaktide ja poliitikameetmete rakendamiseks, korrates tulemusi, integreerides seotud keskkonnanäesmärgid muudesse poliitikameetmetesse ning avaliku ja erasektori tavadesse, hankides kestlikke investeeringuid ja parandades rahastamise kättesaadavust.

Assigneeringust võib rahastada projektide valimise ning nende järelevalve, hindamise ja auditeerimisega seotud tehnilise abi kulusid ning toetusi kommunikatsiooni, infotehnoloogiameetmete, konverentside, töötubade ja kohtumise korraldamisega ja juhtimisega seotud tegevusele (sealhulgas tegevustoetused valitsusvälistele organisatsioonidele).

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

208 555 6 6 0 0

Artikkel 09 02 04 — Puhtale energiale üleminek

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
133 496 971	90 729 000	132 569 471	90 729 000	136 496 971	92 229 000	133 496 971	90 729 000	134 496 971	90 729 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud programmi LIFE puhtale energiale ülemineku allprogrammi jaoks.

Sellel toetatakse selliste meetmete rahastamist, mille konkreetsed eesmärgid on järgmised:

- arendada, tutvustada ja edendada uuenduslikke tehnoloogiaid ja lähenemisviise, mis on vajalikud liidu keskkonna- ja kliimaalaste õigusaktide ja poliitikameetmete eesmärkide saavutamiseks, millest üks on üleminek puhtale energiale, ning aidata kaasa parimate tavade rakendamisele;
- toetada asjakohaste liidu õigusaktide ja poliitikameetmete arendamist, rakendamist, seiret ja jõustamist, muu hulgas tõhustades juhtimist avaliku ja erasektori osalejate suutlikkuse suurendamise ja kodanikuühiskonna kaasamise kaudu;
- hoogustada edukate tehniliste ja poliitikaga seotud lahenduste laiaulatuslikku kasutuselevõttu asjakohaste liidu õigusaktide ja poliitikameetmete rakendamiseks, korrates tulemusi,

integreerides seotud keskkonnamäärused muudesse poliitikameetmetesse ning avaliku ja erasektori tavadesse, hankides investeringuid ja parandades rahastamise kättesaadavust.

Assigneeringust võib rahastada projektide valimise ning nende järelevalve, hindamise ja auditeerimisega seotud tehnilise abi kulusid ning toetusi kommunikatsiooni, infotehnoloogiameetmete, konverentside, töötubade ja kohtumise korraldamisega ja juhtimisega seotud tegevusele (sealhulgas tegevustoetused valitsusvälistele organisatsioonidele).

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude eelarvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

226 945 6 6 0 0

Peatükk 09 05 — Innovatsioonifond

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 250 000 000	500 000 000				

Artikkel 09 05 01 — Innovatsioonifond — Tegevuskulud

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 250 000 000	500 000 000				

Märkused:

Assigneering on ette nähtud määruses (EL) .../... [nullnetotööstuse määrus] määretletud strateegiliste projektide investeringute rahastamiseks, mis aitavad kaasa määruses (EL) .../... (STEPi määrus) määratletud eesmärkide ja määruses (EL) .../... [nullnetotööstuse määrus] määratletud nullnetotehnoloogiate saavutamisele.

Artikkel 09 10 02 — Euroopa Keskkonnaamet

	Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
09 10 02	55 552 106	55 552 106	50 552 106	50 552 106	55 552 106	55 552 106	55 552 106	55 552 106	55 552 106	55 552 106
Reserv	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438
Kogusumma	60 722 544	60 722 544	55 722 544	55 722 544	60 722 544	60 722 544	60 722 544	60 722 544	60 722 544	60 722 544

Märkused:

Euroopa Keskkonnaameti ülesanne on anda liidule ja liikmesriikidele sellist objektiivset, usaldusväärset ja võrreldavat teavet liidu tasandil, mis võimaldaks neil võtta vajalikke keskkonnakaitsemeetmeid, hinnata selliste meetmete tulemusi ja teavitada üldsust.

Liidu toetus kokku	60 974 417
millest ülejäägi tagasinõudmisest saadud summa (tulude artikkel 6 6 2)	251 873
Eelarvesse kantud summa	60 722 544

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt):

EFTA-EMP

2 173 867 6 6 2

Kandidaatriigid ja Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid

3 127 000

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 401/2009 Euroopa Keskkonnaameti ja Euroopa keskkonnateabe- ja -vaatlusvõrgu kohta (ELT L 126, 21.5.2009, lk 13–22).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1–17).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. aprilli 2022. aasta otsus (EL) 2022/591, mis käsitleb liidu üldist keskkonnanalast tegevusprogrammi aastani 2030 (ELT L 114, 12.4.2022, lk 22–36).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. aprilli 2023. aasta määrus (EL) 2023/839, millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala, aruandlus- ja täitmiseõuete lihtsustamise ning liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärkide kehtestamise osas, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 107, 21.4.2023, lk 1–28).

Alusaktid:

Komisjoni 5. aprillil 2022 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus tööstuskäitiste keskkonnaandmete esitamise ja tööstusheite portaali loomise kohta (COM(2022) 157 final).

Komisjoni 22. juunil 2022 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus looduse taastamise kohta (COM(2022) 304 final).

Komisjoni 26. oktoobril 2022 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik, direktiivi 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest, ning direktiivi 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas (COM(2022) 540 final).

Komisjoni 14. veebruaril 2023 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2019/1242 seoses uute raskeveokite CO₂ heite normide karmistamisega ja aruandekohustuste lõimimisega (COM(2023) 88 final).

Artikkel 09 20 01 — Katseprojektid

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	3 293 368	p.m.	3 293 368	1 000 000	3 793 368	p.m.	3 293 368	1 000 000	3 543 368

Artikkel 09 20 02 — Ettevalmistavad meetmed

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	6 728 316	p.m.	6 728 316	5 000 000	9 228 316	p.m.	6 728 316	5 000 000	7 978 316

Peatükk 10 02 — Varjupaiga-, Rände ja Integratsioonifond

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
1 496 415 253	1 349 773 000	1 496 415 253	1 349 773 000	1 606 415 253	1 404 773 000	1 496 415 253	1 349 773 000	1 503 915 253	1 354 773 000

Märkused:

Peatüki assigneeringud on ette nähtud selliste meetmete rahastamiseks, mis aitavad kaasa rändevoogude tõhusale juhtimisele kooskõlas liidu asjaomase *acquis* ja liidu kohustustega põhiõiguste valdkonnas.

Liidu programmides osalemisest tuleneva kolmandate riikide (EFTA riigid vastavalt Euroopa Majanduspiirkonna lepingule, kandidaatriigid, ja kui see on asjakohane, Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid või muud kolmandad riigid) rahalise osaluse ja muu sihtotstarbelise tulu

alusel, mis on kantud tulude eelarvestusse, eraldatakse ja kasutatakse käesoleva peatüki raames asjaomaseid assigneeringuid vastavalt finantsmääruse artiklitele 21, 22 ja 24.

Vastavad prognoositavad summad ja tulude eelarvestuse asjaomane artikkel või punkt märgitakse võimaluse korral asjaomastele eelarveridadele.

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, 24. juuni 2021, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1147, 7. juuli 2021, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (ELT L 251, 15.7.2021, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/585, 6. aprill 2022, millega muudetakse määrusi (EL) nr 514/2014, millega sätestatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad üldsätted, (EL) nr 516/2014, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, ning (EL) 2021/1147, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (ELT L 112, 11.4.2022, lk 1).

Alusaktid:

Komisjoni 23. septembril 2020 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ ja kavandatud määrust (EL) XXX/XXX [Varjupaiga- ja Rändefond] (COM(2020) 610 final).

Komisjoni 23. septembril 2020 esitatud muudetud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL (COM(2020) 611 final).

Komisjoni 23. septembril 2020 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb kriisi ja vääramatu jõuga seotud olukordi rände- ja varjupaigaküsimuste valdkonnas (COM(2020) 613 final).

Komisjoni 23. septembril 2020 esitatud muudetud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse biomeetriliste andmete võrdlemise Eurodac-süsteem määruse (EL) nr XXX/XXX [varjupaiga- ja rändehalduse määrus] ja määruse (EL) nr XXX/XXX [ümberasustamise määrus] tõhusaks kohaldamiseks, et tuvastada ebaseaduslikult riigis viibivad kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud, ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europolit taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse määrust (EL) 2018/1240 ja määrust (EL) 2019/818 (COM(2020) 614 final).

Artikkel 10 02 01 — Varjupaiga-, Rände ja Integratsioonifond

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
1 496 055 626	1 035 023 000	1 496 055 626	1 035 023 000	1 606 055 626	1 090 023 000	1 496 055 626	1 035 023 000	1 503 555 626	1 040 023 000

Artikkel 10 10 01 — Euroopa Liidu Varjupaigaamet

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
168 101 176	168 101 176	168 101 176	168 101 176	170 367 676	170 367 676	168 101 176	168 101 176	169 101 176	169 101 176

Märkused:

Euroopa Liidu Varjupaigaamet, mis alates 19. jaanuarist 2022 asendab Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti ja on selle õigusjärglane, tegutseb varjupaigalaaste eksperditeadmiste keskusena ning osaleb Euroopa ühise varjupaigasüsteemi arendamises, lihtsustades, koordineerides ja tugevdades liikmesriikide praktilist koostööd erinevates varjupaigaga seotud küsimustes. Samuti aitab Euroopa Liidu Varjupaigaamet liikmesriikidel täita liidu ja rahvusvahelisi kohustusi pakkuda kaitset neile, kes seda vajavad, ning pakub operatiivabi konkreetsete vajadustega liikmesriikidele ja liikmesriikidele, kelle varjupaiga- ja vastuvõtusüsteem on sattunud erilise surve alla. Lisaks annab Euroopa Liidu Varjupaigaamet tõenditel põhineva panuse liidu poliitika kujundamisse ja seadusloomesse kõikides valdkondades, millel on otsene või kaudne mõju varjupaigaküsimustele.

Liidu toetus kokku	181 677 829
Millest ülejäägi tagasinõudmisest saadav summa (tulude artikkel 6 6 2)	12 576 653
Eelarvesse kantud summa	169 101 176

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/2303, 15. detsember 2021, mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010 (ELT L 468, 30.12.2021, lk 1).

Artikkel 11 02 01 — Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
997 973 303	398 948 000	997 973 303	398 948 000	1 057 973 303	428 948 000	1 017 832 303	418 807 000	1 020 332 303	418 807 000

Märkused:

Assigneeringud on ette nähtud tugeva ja tõhusa Euroopa integreeritud piirihalduse tagamiseks välispiiridel, kindlustades samal ajal täielikus kooskõlas liidu põhiõiguste alaste kohustustega inimestele võimaluse liidu piires vabalt liikuda, aidates niimoodi tagada liidus kõrge turvalisuse taseme.

Täpsemalt tuleks piirihalduse ja viisapoliitika rahastust („rahastu“) toetada Euroopa välispiiride tõhusat integreeritud haldamist Euroopa piiri- ja rannikuvalve poolt, mille moodustavad ja mille ülesandeid täidavad ühiselt Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ja piirihalduse eest vastutavad riiklikud asutused, eesmärgiga lihtsustada seaduslikku piiriületust, ennetada ja avastada ebaseaduslikku sisse- ja välisliikumist ning hallata tõhusalt rändevooge, samuti toetada ühist viisapoliitikat, et hõlbustada seaduslikku reisimist ning ennetada rände- ja julgeolekuriske.

Rahastu abil edendatakse Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamist, mille osad on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määruse (EL) 2019/1896 (mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624) (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1) artiklis 3: piirikontroll, otsingu- ja päästetööd patrull- ja vaatlustegevuse käigus, riskide analüüs ja liikmesriikidevaheline koostöö (mida toetab ja koordineerib Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet). Rahastamisvahend aitab edendada ka asutustevahelist koostööd, koostööd kolmandate riikidega, tehnilisi ja operatiivmeetmeid Schengeni alal, mis on seotud piirikontrolliga ja mille eesmärk on tulla paremini toime ebaseadusliku sisse- ja välisliikumise ja võidelda paremini piiriülese kuritegevusega, samuti tiptasemel tehnoloogia kasutamist, kvaliteedikontrolli ja solidaarsusmehhanisme. Lisaks aitab rahastu kaasa viisataotluste menetlemise tõhusamaks muutmisele, eelkõige julgeoleku- ja ebaseadusliku rände riskide avastamise ja hindamise kontekstis ning hõlbustades viisamenetlusi heausksete reisijate jaoks.

Rahastust toetatakse viisade menetlemise digiteerimist eesmärgiga pakkuda nii viisataotlejatele kui ka konsulaatidele kiireid, turvalisi ja kliendisõbralikke viisamenetlusi.

Artikkel 11 10 01 — Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
824 329 442	824 329 442	804 329 442	804 329 442	824 329 442	824 329 442	824 329 442	824 329 442	809 329 442	809 329 442

Märkused:

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex) edendab, koordineerib ja arendab Euroopa piiride haldust kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja integreeritud piirihalduse põhimõttega. Frontexi peamiseks ülesandeks on koordineerida liikmesriikidevahelist koostööd välispiiride haldamise küsimustes, abistada liikmesriike piirivalveametnike koolitamisel, teha riskianalüüse ja jälgida välispiiride kontrolli ja järelevalve seisukohast olulisi teadusuuringuid. Lisaks abistab Frontex liikmesriike olukorras, mil välispiiril on vaja tehnilist ja operatiivabi ning annab liikmesriikidele vajalikku abi ühiste tagasisaatmisoperatsioonide korraldamiseks.

Liidu toetus kokku	858 873 136
Millest ülejäägi tagasinõudmisest saadud summa	49 543 694
Eelarvesse kantud summa	809 329 442

Õiguslik alus:

Nõukogu määrus (EÜ) nr 694/2003, 14. aprill 2003, määrusega (EÜ) nr 693/2003 ettenähtud transiiti hõlbustavate dokumentide (FTD) ja raudteetransiiti hõlbustavate dokumentide (FRTD) ühtse vormi kohta (ELT L 99, 17.4.2003, lk 15).

Nõukogu määrus (EÜ) nr 2252/2004, 13. detsember 2004, liikmesriikide poolt väljastatud passide ja reisidokumentide turvaelementide ja biomeetria standardite kohta (ELT L 385, 29.12.2004, lk 1).

Protokoll nr 19 Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis* kohta (ELT C 326, 26.10.2012, lk 290).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 656/2014, 15. mai 2014, millega kehtestatakse eeskirjad Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri koordineeritava operatiivkoostöö raames toimuva patrull- ja vaatlustegevuse jaoks välistel merepiiridel (ELT L 189, 27.6.2014, lk 93).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/399, 9. märts 2016, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1370, 4. juuli 2017, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1683/95 ühtse viisavormi kohta (ELT L 198, 28.7.2017, lk 24).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1954, 25. oktoober 2017, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1030/2002, millega kehtestatakse ühtne elamisloavorm kolmandate riikide kodanike jaoks (ELT L 286, 1.11.2017, lk 9).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1240, 12. september 2018, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226 (ELT L 236, 19.9.2018, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/817, 20. mai 2019, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik piiride ja viisade valdkonnas ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2016/399, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240, (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1861 ning nõukogu otsuseid 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK (ELT L 135, 22.5.2019, lk 27).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/818, 20. mai 2019, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik politsei- ja õiguskooostöö, varjupaiga ja rände valdkonnas ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1862 ja (EL) 2019/816 (ELT L 135, 22.5.2019, lk 85).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1896, 13. november 2019, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/493, 30. märts 2020, mis käsitleb süsteemi „Võltsitud ja ehtsad dokumendid veebis“ (FADO) ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu ühismeede 98/700/JSK (ELT L 107, 6.4.2020, lk 1).

Komisjoni rakendusotsus (EL) 2020/1567, 26. oktoober 2020, rahalise toetuse kohta Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse arendamiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1896 artikliga 61 (ELT L 358, 28.10.2020, lk 59).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1133, 7. juuli 2021, millega muudetakse määrusi (EL) nr 603/2013, (EL) 2016/794, (EL) 2018/1862, (EL) 2019/816 ja (EL) 2019/818 seoses tingimuste kehtestamisega juurdepääsu saamiseks muudele ELi infosüsteemidele viisainfosüsteemi kasutamise eesmärgil (ELT L 248, 13.7.2021, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1134, 7. juuli 2021, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EÜ) nr 810/2009, (EL) 2016/399, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240, (EL) 2018/1860, (EL) 2018/1861, (EL) 2019/817 ja (EL) 2019/1896 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK, et reformida viisainfosüsteemi (ELT L 248, 13.7.2021, lk 11).

Artikkel 11 10 02 — Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

	Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed	Kulukohustus ed	Maksed
11 10 02	234 305 497	226 276 825	234 305 497	226 276 825	235 980 497	227 951 825	234 391 497	226 362 825	234 391 497	226 362 825
Reserv	24 708 000	24 708 000	24 708 000	24 708 000	24 708 000	24 708 000	4 763 000	4 763 000	4 763 000	4 763 000
Kogusumma	259 013 497	250 984 825	259 013 497	250 984 825	260 688 497	252 659 825	239 154 497	231 125 825	239 154 497	231 125 825

Märkused:

Euroopa Liidu Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA) pakub pikaajalist lahendust oluliste suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks liidu varjupaiga-, piirihaldus- ja rändepoliitika rakendamisel.

eu-LISA vastutab Schengeni infosüsteemi (SIS II), viisainfosüsteemi (VIS) ja Eurodaci operatiivjuhtimise eest. eu-LISA vastutab ka riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES), DubliNeti ning ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS), Euroopa karistusregistrite infosüsteemi – kolmandate riikide kodanikud (ECRIS-TCN), e-õigussuhtluse veebipõhise andmevahetuse kaudu (e-CODEX) ettevalmistamise, arendamise ja operatiivjuhtimise eest. Samuti vastutab eu-LISA liidu piirihalduse ja sisejulgeoleku uue teabearhitektuuri eest, tagades liidu suuremahuliste infosüsteemide koostalitlusvõime ning parandades õigeaegset, tõhusat ja igakülgset teabevahetust asjaomaste liikmesriikide ja liidu ametiasutustega.

Liidu toetus kokku	265 436 164
Millest ülejäägi tagasinõudmisest saadud summa	26 281 667
Eelarvesse kantud summa	239 154 497

Õiguslik alus:

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1560/2003, 2. september 2003, millega kehtestatakse üksikasjalikud rakenduseeskirjad määrusele (EÜ) nr 343/2003, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest (ELT L 222, 5.9.2003, lk 3).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 767/2008, 9. juuli 2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 603/2013, 26. juuni 2013, millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteem määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusaks kohaldamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (uuesti sõnastatud) (ELT L 180, 29.6.2013, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 604/2013, 26. juuni 2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (uuesti sõnastatud) (ELT L 180, 29.6.2013, lk 31).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/2226, 30. november 2017, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeeluandmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011 (ELT L 327, 9.12.2017, lk 20).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1240, 12. september 2018, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226 (ELT L 236, 19.9.2018, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1241, 12. september 2018, millega muudetakse määrust (EL) 2016/794 Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) loomise eesmärgil (ELT L 236, 19.9.2018, lk 72).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1726, 14. november 2018, mis käsitleb Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Ametit (eu-LISA) ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1987/2006 ja nõukogu otsust 2007/533/JSK ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1077/2011 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 99).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1860, 28. november 2018, Schengeni infosüsteemi kasutamise kohta ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks (ELT L 312, 7.12.2018, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1861, 28. november 2018, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist piirikontrolli valdkonnas ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ja määrust (EÜ) nr 1987/2006 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1987/2006 (ELT L 312, 7.12.2018, lk 14).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1862, 28. november 2018, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalas koostöös ning millega muudetakse nõukogu otsust 2007/533/JSK ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1986/2006 ning komisjoni otsus 2010/261/EL (ELT L 312, 7.12.2018, lk 56).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/816, 17. aprill 2019, millega luuakse kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN), ning muudetakse määrust (EL) 2018/1726 (ELT L 135, 22.5.2019, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/817, 20. mai 2019, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik piiride ja viisade valdkonnas ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2016/399, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240, (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1861 ning nõukogu otsuseid 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK (ELT L 135, 22.5.2019, lk 27).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/818, 20. mai 2019, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik politsei- ja õiguskooostöö, varjupaiga ja rände valdkonnas ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1862 ja (EL) 2019/816 (ELT L 135, 22.5.2019, lk 85).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1133, 7. juuli 2021, millega muudetakse määrusi (EL) nr 603/2013, (EL) 2016/794, (EL) 2018/1862, (EL) 2019/816 ja (EL) 2019/818 seoses tingimuste kehtestamisega juurdepääsu saamiseks muudele ELi infosüsteemidele viisainfosüsteemi kasutamise eesmärgil (ELT L 248, 13.7.2021, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1134, 7. juuli 2021, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EÜ) nr 810/2009, (EL) 2016/399, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240, (EL) 2018/1860, (EL) 2018/1861, (EL) 2019/817 ja (EL) 2019/1896 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK, et reformida viisainfosüsteemi (ELT L 248, 13.7.2021, lk 11).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/850, 30. mai 2022, milles käsitletakse arvutipõhist süsteemi piiriüleseks elektrooniliseks andmevahetuseks tsiviil- ja kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonnas (e-CODEXi süsteem) ning millega muudetakse määrust (EL) 2018/1726 (ELT L 150, 1.6.2022, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/1190, 6. juuli 2022, millega muudetakse määrust (EL) 2018/1862 seoses kolmandate riikide kodanike kohta teavitavate hoiatusteadete sisestamisega Schengeni infosüsteemi (SIS) liidu huvides (ELT L 185, 12.7.2022, lk 1).

Alusaktid:

Komisjoni 23. septembril 2020 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse biomeetriliste andmete võrdlemise Eurodac-süsteem määruse (EL) nr XXX/XXX [varjupaiga- ja rändehalduse määrus] ja määruse (EL) nr XXX/XXX [ümberasustamise määrus] tõhusaks kohaldamiseks, et tuvastada ebaseaduslikult riigis viibivad kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud, ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse määrust (EL) 2018/1240 ja määrust (EL) 2019/818 (COM(2020) 614 final).

Komisjoni 1. detsembril 2021 esitatud muudetud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse koostööplatvorm ühiste uurimisrühmade tegevuse toetuseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1726 (COM(2021) 756 final).

Komisjoni 8. detsembril 2021 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse politseikoostöö raames toimuvat automatiseeritud andmevahetust (Prüm II) ning millega muudetakse nõukogu otsuseid 2008/615/JSK ja 2008/616/JSK ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) 2018/1726, (EL) 2019/817 ja (EL) 2019/818 (COM(2021) 784 final).

Komisjoni 27. aprillil 2022 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 767/2008, (EÜ) nr 810/2009 ja (EL) 2017/2226, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1683/95, (EÜ) nr 333/2002, (EÜ) nr 693/2003 ja (EÜ) nr 694/2003 ning Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni seoses viisamenetluse digiteerimisega (COM(2022) 658 final).

Komisjoni 13. detsembril 2022 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse reisijaid käsitleva eelteabe kogumist ja edastamist välispiirikontrolli tõhustamiseks ja hõlbustamiseks ning millega muudetakse määrusi (EL) 2019/817 ja (EL) 2018/1726 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2004/82/EÜ (COM(2022) 729 final).

Komisjoni 13. detsembril 2022 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus reisijaid käsitleva eelteabe kogumise ja edastamise kohta terroriaktide ja raskete kuritegude ennetamiseks, avastamiseks, uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks ning millega muudetakse määrust (EL) 2019/818 (COM(2022) 731 final).

Artikkel 12 02 01 — Sisejulgeolekufond

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
312 435 754	175 130 000	312 435 754	175 130 000	312 435 754	175 130 000	312 435 754	175 130 000	319 435 754	182 130 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et aidata kaasa kõrge julgeolekutaseme tagamisele liidus, võideldes terrorismi ja radikaliseerumise, raske ja organiseeritud kuritegevuse ja küberkuritegevusega ning abistades ja kaitstes kuritegevuse ohvreid.

Eelkõige on Sisejulgeolekufondi eesmärk suurendada teabevahetust liidu õiguskaitseasutustes, muudes pädevates ametiasutustes ja muudes asjaomastes liidu organites ja nende vahel, aga ka kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega; tõhustada liidu õiguskaitseasutuste ja muude pädevate ametiasutuste piiriüleseid ühisoperatsioone seoses raske ja organiseeritud kuritegevusega, millel on piiriülene mõõde; ning toetada jõupingutusi, et suurendada suutlikkust kuritegevuse, sealhulgas terrorismi ennetamise ja selle vastu võitlemise valdkonnas, eelkõige liikmesriikide avaliku sektori asutuste, kodanikuühiskonna ja erasektori partnerite tihedama koostöö kaudu.

Sisejulgeolekufondist tuleks toetada eelkõige politsei- ja õiguskooostööd ja ennetustegevust sellistes valdkondades nagu raske ja organiseeritud kuritegevus, ebaseaduslik relvakaubandus, korruptsioon, rahapesu, uimastikaubandus, keskkonnavastased kuriteod, teabe vahetamine ja sellele juurdepääs, terrorism, inimkaubandus, ebaseadusliku sissērände ärakasutamine, laste seksuaalne ärakasutamine, laste väärkohtlemist kujutava visuaalse materjali ja lapsporno levitamine ja küberkuritegevus. Samuti tuleks Sisejulgeolekufondist toetada inimeste, avaliku ruumi ja elutähtsa taristu kaitset julgeolekuga seotud intsidentide eest ning julgeolekuga seotud riskide tõhusat juhtimist ja kriiside ohjamist; selleks tuleks muu hulgas välja töötada ühised tegevuspõhimõtted (strateegiad, poliitikatsükliid, programmid ja tegevuskavad), võtta vastu õigusakte ja teha praktilist koostööd.

Artikkel 12 10 03 — Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA)

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
32 073 536	32 073 536	25 073 536	25 073 536	32 073 536	32 073 536	32 073 536	32 073 536	32 073 536	32 073 536

Märkused:

Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA) annab liidule ning liikmesriikidele faktilise ülevaate narkootikumidega seotud probleemidest Euroopas ning kindlad tõendid selleteemalisteks aruteludeks. Keskus pakub poliitikakujundajatele vajalikke andmeid narkootikumialaste õigusaktide ja strateegiate väljatöötamiseks. Samuti aitab keskus asjaomase valdkonna spetsialistidel ja töötajatel välja selgitada head tavad ning uued uurimisvaldkonnad. Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse tegevus keskendub peamiselt Euroopale, kuid tehakse ka koostööd muude maailma piirkondade partneritega, kellega vahetatakse teavet ja eksperditeadmisi. Keskuse töö jaoks on samuti oluline Euroopa ja rahvusvaheliste organisatsioonide koostöö narkootikumide küsimuses, sest see võimaldab ülemaailmset narkootikumiprobleemi paremini mõista.

Liidu toetus kokku	32 131 775
Millest ülejäägi tagasinõudmisest saadud summa	58 239
Eelarvesse kantud summa	32 073 536

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1920/2006, 12. detsember 2006, Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse kohta (ELT L 376, 27.12.2006, lk 1).

Alusaktid:

Komisjoni 12. jaanuaril 2022 esitatud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa Liidu Narkootikumiametit (COM(2022) 18 final).

Artikkel 13 03 01 — Kaitseuuringud

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
208 356 372	201 000 000	208 356 372	201 000 000	833 356 372	826 000 000	208 356 372	201 000 000	208 356 372	201 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada Euroopa Kaitsefondi teadusuuringute alaseid koostööprojekte, murrangulise kaitsetehnoloogia uuringuid ja tugimeetmeid, mille eesmärk on luua või täiustada teadmisi kaitsesektoris.

Euroopa Kaitsefond pakub toetust tegevustele, mis hõlmavad uusi tooteid ja tehnoloogiaid või olemasolevate toodete ja tehnoloogiate täiustamist, eeldusel et mitteassotsieerunud kolmandal riigil või mitteassotsieerunud kolmanda riigi üksusel puudub otsene või kaudne õigus piirata täiustamiseks vajalikku olemasolevat teavet. Rahastamiskõlblikud on meetmed, mis on seotud ühe või enama järgmise tegevusega:

- tegevused, mille eesmärk on luua, toetada ja ajakohastada teadmisi, tooteid ja tehnoloogiat, sealhulgas murrangulist tehnoloogiat, mille abil on võimalik saavutada märkimisväärsed tulemusi kaitsevaldkonnas;
- tegevused, mille eesmärk on suurendada koostegutsemisvõimet ja vastupidavusvõimet, sealhulgas turvaline andmete loomine ja vahetamine, täiustada elutähtsat kaitsetehnoloogiat, suurendada varustuskindlust või võimaldada kaitsetootstarbeliste toodete ja kaitsetehnoloogia tulemuste tõhusat kasutamist;

- uuringud, näiteks teostatavusuuringud, et uurida uute või täiustatud tehnoloogiate, toodete, protsesside, teenuste ja lahenduste teostatavust, sealhulgas küberkaitse ja küberjulgeoleku valdkonnas;
- kaitseotstarbelise toote, materiaalse või immateriaalse komponendi või tehnoloogia kavandamine või kavandi aluseks oleva tehnilise kirjelduse koostamine, mis võib hõlmata osalisi katsetusi riski vähendamiseks tööstus- või esinduskeskkonnas;
- kaitseotstarbelise toote mudeli, materiaalse või immateriaalse komponendi või tehnoloogia väljatöötamine, mille abil on võimalik demonstreerida mudeli, komponendi või tehnoloogia toimimist tegevuskeskkonnas (süsteemi prototüüp);
- kaitseotstarbelise toote, materiaalse või immateriaalse komponendi või tehnoloogia katsetamine;
- kaitseotstarbelise toote, materiaalse või immateriaalse komponendi või kaitsetehnoloogia kvalifitseerimine;
- kaitseotstarbelise toote, materiaalse või immateriaalse komponendi või kaitsetehnoloogia sertifitseerimine;
- tehnoloogia või vara arendamine, mis suurendab kaitseotstarbeliste toodete ja kaitsetehnoloogia tõhusust kogu olelusringi jooksul.

Assigneeringust võib katta ka kulusid sõltumatutele ekspertidele, kes abistavad komisjoni ettepanekute hindamisel ning nõustavad ja abistavad teda järelevalve teostamisel tegevuste rakendamise üle. Lisaks võib assigneeringust rahastada teabe levitamise, kontaktide loomise ja teadlikkuse suurendamise ürituste korraldamist, eelkõige avamaks tarneahelaid, et edendada VKEde piiriülest osalemist.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

7 021 610 6 60 0

Artikkel 13 04 01 — Sõjaväeline liikuvus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
239 640 880	260 000 000	239 640 880	260 000 000	284 640 880	282 500 000	239 640 880	260 000 000	249 640 880	260 000 000

Artikkel 13 05 01 — Liidu turvalise ühenduvuse programm — Rahaline toetus rubriigist 5

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
96 000 000	110 000 000	86 000 000	110 000 000	96 000 000	110 000 000	96 000 000	110 000 000	96 000 000	110 000 000

Artikkel 13 06 01 — Kaitsevaldkonna ühishangete lühiajaline rahastamisvahend

	Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
13 06 01	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000
Reserv	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000				
Kogusumma	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selliste operatiivmeetmete rahastamiseks, mis on otseselt seotud ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi eesmärkide saavutamiseks.

Eelkõige soodustavad ELi rahaline toetus ja EDIRPA kaudu algatatud meetmed liikmesriikide ja assotsieerunud kolmandate riikide ühiseid hankeid (mis on määratletud kui vähemalt kolme

liikmesriigi ja assotsieerunud kolmanda riigi ühiselt korraldatavad ühishanked) ning toovad kasu Euroopa kaitsesektori tehnoloogilisele ja tööstuslikule baasile, tagades samal ajal ELi liikmesriikide relvajõudude tegutsemisvõime, varustuskindluse ja suurema koostalitlusvõime.

Artikkel 13 07 01 — Kaitsetööstuse tugevdamise instrument

	Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
13 07 01	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000
Reserv	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000				
Kogusumma	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000

Märkused:

Uus artikkel

Assigneering on ette nähtud selliste tegevusmeetmete rahastamiseks, mis aitavad otseselt saavutada laskemoona tootmist toetava õigusaktiga (ASAP) loodud kaitsetööstuse tugevdamise instrumendi eesmärgi.

ELi rahaline toetus ja kaitsetööstuse tugevdamise instrumendi kaudu võetavad meetmed aitavad tugevdada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi (EDTIB) tootmisvõimsust ning teha investeringuid kogu tarneahela ulatuses. Need aitavad lühendada asjaomaste kaitseotstarbeliste toodete tootmisele kuluvat aega ning soodustavad investeringute tegemist, et võimaldada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstuslikul baasil toota rohkem ja kiiremini. Lisaks aitavad nad parandada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi vastupidavust piiriüleste tööstuspartnerluste ja asjaomaste ettevõtete ühiste jõupingutuste kaudu.

Punkt 14 02 01 10 — Lõunanaabrus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
1 630 931 763	761 962 895	1 630 931 763	761 962 895	2 280 931 763	1 086 962 895	1 630 931 763	761 962 895	1 730 931 763	776 962 895

Punkt 14 02 01 11 — Idanaabrus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
622 537 696	416 206 581	622 537 696	416 206 581	1 072 537 696	641 206 581	622 537 696	416 206 581	672 537 696	421 206 581

Punkt 14 02 01 40 — Põhja- ja Lõuna-Ameerika

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
326 294 596	160 000 000	326 294 596	160 000 000	336 294 596	165 000 000	326 294 596	160 000 000	326 294 596	160 000 000

Punkt 14 02 01 50 — „Erasmus+“ — Toetus naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendist „Globaalne Euroopa“

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
296 666 667	237 550 000	296 666 667	237 550 000	301 666 667	241 300 000	296 666 667	237 550 000	296 666 667	237 550 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendist „Globaalne Euroopa“ makstavat rahalist toetust programmi „Erasmus+“ rahvusvahelise mõõtmise edendamiseks.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

10 620 667 6 6 0 0

Muu sihtotstarbeline tulu

10 944 034 6 5 0 0

Punkt 14 02 02 11 — Põhiõigused ja -vabadused — Inimõigused ja demokraatia

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
141 009 328	150 000 000	141 009 328	150 000 000	151 009 328	155 000 000	141 009 328	150 000 000	141 009 328	150 000 000

Artikkel 14 02 04 — Uute probleemide ja prioriteetide jaoks ette nähtud reserv

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
1 323 576 300	1 150 000 000	1 323 576 300	1 150 000 000	2 123 576 300	1 550 000 000	1 323 576 300	1 150 000 000	1 323 576 300	1 150 000 000

Artikkel 14 03 01 — Humanitaarabi

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
1 569 106 062	1 649 312 168	1 687 006 062	1 747 512 168	2 119 106 062	2 199 312 168	1 569 106 062	1 649 312 168	1 819 106 062	1 809 312 168

Märkused:

Assigneering on ette nähtud kolmandates riikides antava humanitaar- ja toiduna antava abi operatsioonide rahastamiseks, millega aidatakse konfliktide ning inimese ja looduse põhjustatud suurõnnetuste (sõjad, sõjalised konfliktid jne) või muude samalaadsete hädaolukordade ohvreid seni, kuni kestab kõnealustest olukordadest tingitud humanitaarabi vajadus.

Assigneering on samuti ette nähtud rahastama humanitaarabimissioonide elluviimiseks vajalike toodete või seadmete ostmist ja kohaletoimetamist, sealhulgas eluaseme või peavarju ehitamist kannatanutele, lühiajalisi taastus- ja ülesehitustöid, eelkõige infrastruktuuri ja rajatisi, ning kulusid, mis on seotud väljastpoolt palgatud, välismaiste või kohalike töötajatega, ladustamisega, rahvusvaheliste või riigisiseste saadetistega, logistika toetamisega, hädaabi jaotamisega ja kõikide muude meetmetega, mille eesmärk on hõlbustada abi jõudmist abi saajateni.

Assigneeringut võidakse kasutada ka kõigi otseselt humanitaarabioperatsioonide rakendamisega seotud kulude, näiteks sellise tehnilise abi rahastamiseks, mida antakse nõutava aja jooksul ja viisil, mis vastab abi saavate riikide vajadustele, järgib nõuet saavutada võimalikult suur tasuvus ja tagab suurema läbipaistvuse.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa, tulude eelarvestuse artikkel või punkt)

Muu sihtotstarbeline tulu

8 500 000 3 3 0, 3 3 8, 3 3 9, 6 5 0 1

Artikkel 14 07 01 — Ukrainale antava makromajandusliku finantsabi+ intressitoetus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	p.m.	p.m.	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud käesoleva määruse kohaste laenudega seotud meetmete rahastamiseks, mille eesmärk on anda laenu võtmise ja laenamisega seotud intressitoetust, välja arvatud laenu ennetähtaegse tagasimaksmisega seotud kulud.

Liikmesriigid võivad selle intressitoetuse andmises rahaliselt osaleda. Neid osamakseid käsitatakse vastavalt määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 21 lõike 2 punktidele d ja e sihtotstarbelise välistuluna.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

Muu sihtotstarbeline tulu

700 000 000 5 2 0

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/2463, 14. detsember 2022, millega luuakse rahastamisvahend Ukraina toetamiseks 2023. aastal (makromajanduslik finantsabi+) (ELT L 322, 16.12.2022, lk. 1).

Punkt 15 02 01 02 — „Erasmus+“ — toetus ühinemiseelse abi instrumendist (IPA III)

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
62 400 000	53 000 000	62 400 000	53 000 000	67 400 000	56 750 000	62 400 000	53 000 000	62 400 000	53 000 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada ühinemiseelse abi instrumendist (IPA III) makstavat rahalist toetust programmi „Erasmus+“ rahvusvahelise mõõtmise edendamiseks.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

EFTA-EMP

2 233 920 6 6 0 0

Muu sihtotstarbeline tulu

2 301 936 6 5 2 0

Punkt 15 02 02 01 — Ühinemiseks valmistumine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
906 128 064	363 696 812	906 128 064	363 696 812	956 128 064	388 696 812	906 128 064	363 696 812	906 128 064	363 696 812

Punkt 16 04 05 02 — NGEU rahastamisvahend

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				3 864 000 000	3 864 000 000				

Märkused:

Vastavalt otsuse (EL, Euratom) 2020/2053 artikli 5 lõikele 2 võib võtta kasutusele taasterahastu rahastamisvahendi, et rahastada kapitaliturgudel laenatud vahenditega seotud intressi- ja kupongimaksete kulusid. See eelarverida asendab rida 06 04 01 „Euroopa Liidu taasterahastu – perioodilised kupongimaksed ja tähtpäeval tehtavad tagasiostud“.

Õiguslik alus:

Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).

Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2094, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 23).

Ettepanek võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (COM(2023)0337)

Punkt 20 01 02 01 — Töötasud ja toetused – Peakorter ja esindused

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
2 553 616 000	2 553 616 000	2 553 616 000	2 549 939 000	2 549 939 000

Märkused:

Assigneeringust kaetakse järgmised ametikohtade loetelus sisalduvatel ametikohtadel töötavate ametnike ning ajutiste töötajatega (v.a kolmandates riikides töötav personal) seotud kulud:

- palgad, toetused ja muud palkadega seotud maksed;
- õnnetusjuhtumi- ja ravikindlustus ning sotsiaalkindlustusmaksud;
- ajutiste töötajate töötuskindlustus ning maksed, mida komisjon peab tegema ajutiste töötajate pensioniõiguste kehtestamiseks või säilitamiseks nende päritoluriigis;
- mitmesugused hüvitised ja toetused;
- ametnike ja ajutiste töötajate puhul hüvitised vahetustega töö või valveaja eest töökohal või kodus;
- toetused, mida makstakse ametniku vallandamisel ilmse ebakompetentsuse tõttu;
- toetused, mida makstakse juhul, kui institutsioon ütleb üles ajutise töötajaga sõlmitud lepingu;
- liidu territooriumil asuvates komisjoni esindustes ja liidu delegatsioonides töötavate ametnike kodudes rakendatud turvameetmetega seotud kulude hüvitamine;
- kindlasummalised toetused ja tunnitasu alusel tehtavad maksed AST-kategooria ametnikele ületunnitöö eest, mida kehtiva korra kohaselt ei saa hüvitada vabade päevadega / vaba ajaga;
- ametnike ja ajutiste töötajate töötasude suhtes kohaldatavad paranduskoefitsiendi kulud ning selliste rahaliste tasude suhtes kohaldatavad paranduskoefitsiendi kulud, mis kantakse üle riiki, mis ei ole töökohariik;
- eelarveaasta jooksul töötasude ajakohastamisega seotud kulud.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

Muu sihtotstarbeline tulu

51 247 942 3 2 0 1

Õiguslik alus:

Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad.

Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimused.

Punkt 20 03 16 01 — Individuaalsete maksete haldamise ja maksmise amet

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
53 833 100	53 833 100	53 833 100	54 133 100	54 133 100

Punkt 21 02 01 15 — Culham (Ühendkuningriik)

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
—	p.m.	p.m.	—	

Artikkel 30 02 02 — Liigendatud assigneeringud

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
720 585 677	267 048 376	715 585 677	262 048 376	720 585 677	267 048 376	90 136 376	61 071 376	90 136 376	61 071 376

Märkused:

Kõnealuse jaotise assigneeringud on ette nähtud ainult kaheks järgmiseks juhuks: a) eelarve koostamisel puudub asjakohase meetme kohta alusakt ning b) kui on tõsine alus kahelda assigneeringute piisavuses või võimaluses kasutada asjaomastele eelarveridadele kantud assigneeringuid usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete kohaselt. Artiklisse kantud assigneeringuid võib kasutada üksnes pärast nende ümberpaigutamist vastavalt finantsmääruse artiklis 31 sätestatud menetlusele.

Assigneeringud jagunevad (kohustusteks, makseteks) järgmiselt:

1.	Artikkel	02 10 06	Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ACER)	1 830 000	1 830 000
2.	Artikkel	03 10 05	Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Amet (AMLA)	5 107 785	5 107 785
3.	Artikkel	07 10 07	Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust)	2 158 000	1 693 000
4.	Artikkel	08 05 01	Liidu kalalaevade kolmandate riikide vetes toimuva kalapüügi seonduva tegevuse juhiste väljatöötamine (jätkusuutliku kalanduse kokkulepped)	66 850 000	38 250 000
5.	Artikkel	09 10 01	Euroopa Kemikaaliamet – Keskkonnaalased direktiivid ja rahvusvahelised konventsioonid	2 216 153	2 216 153
6.	Artikkel	09 10 02	Euroopa Keskkonnaamet	5 170 438	5 170 438
7.	Artikkel	11 10 02	Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)	4 763 000	4 763 000
8.	Artikkel	12 10 01	Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol)	2 041 000	2 041 000
Kogusumma				90 136 376	61 071 376

Õiguslik alus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) 2018/1046, 18. juuli 2018, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

Artikkel 30 04 01 — Solidaarsus- ja hädaabireserv

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
1 301 395 001	1 301 395 001	1 301 395 001	1 301 395 001	2 393 395 001	2 393 395 001	1 301 395 001	1 301 395 001	1 301 395 001	1 301 395 001

S 03 01 09 — Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA)

Tegevusiüksus ja palgaaste	Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA)			
	2024		2023	
	Liidu eelarvega lubatud		Liidu eelarvega lubatud	
	Alalised ametikohad	Ajutised ametikohad	Alalised ametikohad	Ajutised ametikohad
AD 16				
AD 15		1		1
AD 14				
AD 13		2		2
AD 12		4		4
AD 11		3		2
AD 10		4		4
AD 9		14		11
AD 8		15		25
AD 7		13		10
AD 6		7		4
AD 5				
<i>AD kokku</i>		<i>63</i>		<i>63</i>
AST 11				
AST 10				
AST 9				
AST 8		3		2
AST 7		2		4
AST 6		7		7
AST 5		4		5
AST 4		2		1
AST 3		1		
AST 2				
AST 1				
<i>AST kokku</i>		<i>19</i>		<i>19</i>
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2				
AST/SC 1				
<i>AST/SC kokku</i>				
Kokku		82		82
Kõik kokku	82		82	

S 03 01 23 — Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

Tegevustüksus ja palgaaste	Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)			
	2024		2023	
	Liidu eelarvega lubatud		Liidu eelarvega lubatud	
	Alalised ametikohad	Ajutised ametikohad	Alalised ametikohad	Ajutised ametikohad
AD 16				
AD 15				1
AD 14		2		1
AD 13		3		3
AD 12		4		4
AD 11		11		11
AD 10		13		12
AD 9		27		22
AD 8		41		38
AD 7		8		11
AD 6		49		46
AD 5		17		20
<i>AD kokku</i>		175		169
AST 11				
AST 10				
AST 9		1		1
AST 8		5		4
AST 7		8		6
AST 6		12		12
AST 5		10		11
AST 4		15		13
AST 3		2		6
AST 2				
AST 1				
<i>AST kokku</i>		53		53
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2				
AST/SC 1				
<i>AST/SC kokku</i>				
Kokku		228		222
Kõik kokku	228		222	

S 03 01 24 — Euroopa Liidu Varjupaigaamet

Tegevusüksus ja palgaaste	Euroopa Liidu Varjupaigaamet			
	2024		2023	
	Liidu eelarvega lubatud		Liidu eelarvega lubatud	
	Alalised ametikohad	Ajutised ametikohad	Alalised ametikohad	Ajutised ametikohad
AD 16				
AD 15		1		1
AD 14				
AD 13		3		3
AD 12		7		5
AD 11		3		3
AD 10		20		17
AD 9		30		23
AD 8		61		70
AD 7		65		68
AD 6		30		26
AD 5		16		20
<i>AD kokku</i>		236		236
AST 11				
AST 10				
AST 9				
AST 8				
AST 7				
AST 6		5		5
AST 5		32		30
AST 4		58		60
AST 3		33		33
AST 2		7		7
AST 1				
<i>AST kokku</i>		135		135
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2				
AST/SC 1				
<i>AST/SC kokku</i>				
Kokku		371		371
Kõik kokku	371		371	

S 03 01 28 — Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust)

Tegevusüksus ja palgaaste	Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust)			
	2024		2023	
	Liidu eelarvega lubatud		Liidu eelarvega lubatud	
	Alalised ametikohad	Ajutised ametikohad	Alalised ametikohad	Ajutised ametikohad
AD 16				
AD 15				
AD 14		1		1
AD 13		1		1
AD 12		3		2
AD 11		6		7
AD 10		15		14
AD 9		20		23
AD 8		25		24
AD 7		27		26
AD 6		5		4
AD 5		31		23
<i>AD kokku</i>		<i>134</i>		<i>125</i>
AST 11				
AST 10				
AST 9		1		1
AST 8		1		1
AST 7		1		1
AST 6		17		17
AST 5		53		53
AST 4		36		34
AST 3				
AST 2				
AST 1				
<i>AST kokku</i>		<i>109</i>		<i>107</i>
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2				
AST/SC 1				
<i>AST/SC kokku</i>				
Kokku		243		232
Kõik kokku	243		232	

S 03 01 31 — Euroopa Prokuratuur

Tegevusüksus ja palgaaste	Euroopa Prokuratuur			
	2024		2023	
	Liidu eelarvega lubatud		Liidu eelarvega lubatud	
	Alalised ametikohad	Ajutised ametikohad	Alalised ametikohad	Ajutised ametikohad
AD 16				
AD 15		1		1
AD 14		1		1
AD 13		23		23
AD 12		3		3
AD 11		2		2
AD 10		9		9
AD 9		8		8
AD 8		17		17
AD 7		40		40
AD 6		34		33
AD 5		9		9
<i>AD kokku</i>		<i>147</i>		<i>146</i>
AST 11				
AST 10				
AST 9		1		1
AST 8		1		1
AST 7				
AST 6		3		3
AST 5		13		13
AST 4		37		25
AST 3		6		6
AST 2				
AST 1				
<i>AST kokku</i>		<i>61</i>		<i>49</i>
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3		1		1
AST/SC 2		3		3
AST/SC 1				
<i>AST/SC kokku</i>		<i>4</i>		<i>4</i>
Kokku		212		199
Kõik kokku	212		199	

S 03 01 32 — Euroopa Tööjõuamet

Tegevusüksus ja palgaaste	Euroopa Tööjõuamet			
	2024		2023	
	Liidu eelarvega lubatud		Liidu eelarvega lubatud	
	Alalised ametikohad	Ajutised ametikohad	Alalised ametikohad	Ajutised ametikohad
AD 16				
AD 15				
AD 14		1		1
AD 13				
AD 12				
AD 11		5		3
AD 10		1		3
AD 9		5		1
AD 8		14		14
AD 7		8		10
AD 6		18		18
AD 5				2
<i>AD kokku</i>		52		52
AST 11				
AST 10				
AST 9				
AST 8				
AST 7				
AST 6				
AST 5		2		1
AST 4		12		6
AST 3		1		8
AST 2				
AST 1				
<i>AST kokku</i>		15		15
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2		2		2
AST/SC 1				
<i>AST/SC kokku</i>		2		2
Kokku		69		69
Kõik kokku	69		69	

Artikkel O3 01 02 — Koosseisuvälised töötajad

Eelarveprojekt 2024	nõukogu seisukoht 2024	parlamendi seisukoht 2024	Muudetud eelarveprojekt 2024	Lepitusmenetlus 2024
20 564 000	20 564 000	20 564 000	20 864 000	20 864 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud järgmiste kulude katmiseks:

- lepingu alusel palgatavate töötajate (teenistustingimuste IV jaotise tähenduses) töötasud, kõnealuste töötajate IV jaotises kirjeldatud sotsiaalkindlustuskavad ning nimetatud töötajate töötasude suhtes kohaldatavad paranduskoefitsiendikulud;
- eraõiguslike lepingute alusel palgatud ajutiste töötajate ja koosseisuväliste töötajatega seotud kulud (töötasud, kindlustus jms);
- personalikulud seoses teenuslepingutega, mis on sõlmitud tehniliste ja haldustööde, lisaabi ja intellektuaalteenuste tarnimiseks;
- kulud, mis on seotud riikide avalike teenistujate või muude ekspertide lähetamisega või ajutise tööle määramisega ametisse, ning täiendavad kulud seoses ametnike lähetamisega riikide ametiasutustesse või rahvusvahelistesse organisatsioonidesse;
- eelarveaasta jooksul töötasude ajakohastamisega seotud kulud.

Sihtotstarbeline tulu (allikas, hinnanguline summa ja asjaomane tulude arvestuse artikkel või punkt).

Muu sihtotstarbeline tulu

4 938 100 3 2 0 2

Õiguslik alus:

Komisjoni vastu võetud eeskirjad, mis reguleerivad ametisse nimetamist ja töötasusid ning teisi finantstingimusi.

Punkt PP 01 23 05 — Katseprojekt – Lennundus- ja merenduslased otsingu- ja päästeoperatsioonid

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	1 000 000	p.m.	1 000 000	990 000	1 495 000	p.m.	1 000 000	990 000	1 247 500

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada varasematel aastatel katseprojekti raames täitmata jäänud kulukohustusi.

Galileo üks erifunktsioone on otsingu- ja päästetegevus. Otsingu- ja päästeteenuseid arendatakse hädasolijate aitamiseks pidevalt edasi, kuid nende kasutamist tuleks liidus laiendada, võttes arvesse praegust geopoliitilist olukorda. Seda saab teha uudsete tehnoloogiate abil, mis viivad digitaalsete ja ohutamate protsessideni. Täiustatud otsingu- ja päästeoperatsioonid avavad uusi äri võimalusi ja tekitavad uusi väljakutseid, toetades liidu jõupingutusi digiülemineku, kestlikkuse ja vastupanuvõime valdkonnas.

Projekti keskendutakse järgmisele:

- otsingu- ja päästeoperatsioonide kontseptsiooni ja positsioneerimisvajaduste tugevdamine;
- peamiste lahendamist vajavate probleemide kindlakstegemine, et tagada ohutu toimimine ja kindel positsioneerimine;
- võimalike tehniliste ja regulatiivsete tõkete (nt standardite ja reguleerimise puudumine), tööstuse väärtusahela ja uute ärimudelite kindlakstegemine ja analüüs;
- võimalike meetmete kindlakstegemine liikmesriikide, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, et hoogustada ettevõtluse arengut ja toetada VKEsid ELi kosmosepõhiste lahenduste pakkumisel, et pakkuda nii ELi õhusõidukitele kui ka laevadele ohutumaid lahendusi;
- selliste pardaseadmete prototüüpimine, mis kasutavad Galileo signaale, et rahuldada põhivajadusi, mida olemasolevad seadmed seni ei hõlma, keskendudes Galileo otsingu- ja päästeteenuste kasutamisele. Katseprojekti raames välja töötatud prototüübid peaksid võimaluse korral põhinema olemasolevatel kasutusvalmis kaubanduslikel komponentidel;
- mitme proovisõidu rakendamine kommertsilennukite ja kalalaevade puhul. Eesmärk on näidata teostatavust ja lisaväärtust sektori jaoks, valideerides operatiivkontseptsiooni lennunduse ja merenduse kasutajate ning eri riikide pädevate asutuste osalusel. Proovisõidul kasutatavad õhusõidukid ja laevad peavad olema varustatud vähemalt majaka prototüübiga, mida saab Galileo signaalide ja kodeeritud erisõnumite abil eemalt aktiveerida.
- panus uute standardite koostamisse, milles määratletakse 1) miinimumnõuded otsingu- ja päästeoperatsioonide 406 MHz majakatele kommertsõhusõidukites (ELT-DT) ja kalalaevadel (EPIRBS), nii et neid oleks võimalik eemalt aktiveerida, ja 2) vajalikud katsed, et kontrollida toimimise vastavust nõuetele tulevaste regulatiivsete algatuste toetamiseks Euroopas;
- osalemine olemasolevates tööriühmades, mis tegelevad otsingu- ja päästeoperatsioonide majakaid käsitlevate lahendustega, sh erinevad avaliku ja erasektori platvormid, ning arvamuste vahetus peamiste tööstusvaldkonna sidusrühmadega, nagu õhusõidukite käitajad, kalalaevade ühendused, laevandusettevõtjad ning asjaomased mere- ja lennundusasutused otsingu- ja päästetöödeks;
- kasutajanõuete konsolideerimine ja seadmete (majakate) nõuete määratlemine.

Rahvusvaheline otsingu- ja päästeorganisatsioon Cospas-Sarsat aitab päästa keskmiselt ligikaudu 2000 inimest aastas. Kasutatavad seadmed (406 MHz majakas) sisaldavad kohustuslikku

põhifunktsiooni, et edastada hoiatusteade satelliitidele, mis edastavad teabe maapealsele infrastruktuurile. Galileo juba panustab, pakkudes oma satelliite sõnumite edastamiseks, nimelt nn pärisuund-sidekanali teenust. Maapealses infrastruktuuris määratakse kindlaks majaka asukoht ning aktiveeritakse otsingu- ja päästejõud.

Galileo pakub praegu vabatahtlikku võimalust, mille peamine eesmärk on anda sisselülitatud majakale kinnitus, nn pöördlink.

Võimalus kasutada sidekanalit Galileo infrastruktuurist maailma mis tahes majaka jaoks võimaldab uusi funktsioone ning üks olulisemaid neist on võimalus aktiveerida majakas vajaduse korral maapealsest infrastruktuurist kaugjuhtimise teel.

Kommertslennunduse sektoris on tehtud eeltööd, mille tulemusena avaldati lennundussüsteemi toimimise miinimumstandard (EUROCAE ED-277) avaldamisega, milles kirjeldatakse sellise arengu võimaldamiseks kehtestatavaid käitamisprotseduure. Majakate jaoks ei ole siiski veel kehtestatud toimimise miinimumstandardit, mida saaks kasutada tulevase normi toetamiseks. Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA), kes esitab õhusõidukite jälgimise nõuded, selgitab, et majaka kaugjuhtimise teel aktiveerimist tuleb edasi arendada. Õhusõiduki majaka standard (EUROCAE ED-62B) ei sisalda veel kaugaktiveerimise võimalust.

Teisest küljest tekitab majaka kaugjuhtimise teel aktiveerimine huvi merenduskogukonnas, eriti kalalaevade sektoris, kuna nad näevad selles suurt kasu kalurite elu paremal kaitsmisel.

Galileost ja EGNOSest saadud ELi kosmoseandmed on selle ümberkujundamise peamised võimaldajad, sest need hõlbustavad kiiremaks otsingu- ja päästetegevuseks vajaliku usaldusväärse ja kindla positsioneerimisteabe andmist. Galileo pakub 1) sidekanalit, mis võimaldab majaka aktiveerimist, ja 2) signaalide suunamist, et parandada asukoha täpsust GPSi suhtes, võimaldades hättasattunud inimese asukoha kiiremat ja täpsemat tuvastamist. SBAS (Euroopas EGNOS) teeb täiendavaid parandusi, et parandada täpsust ja usaldusväärsust päästeprotsessi ohutuks rakendamiseks pärast hädaolukorra asukoha kindlakstegemist, mida on hädaolukorras vaja näiteks helikopterite puhul.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Artikkel PP 01 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				5 390 000	2 695 000			5 390 000	1 347 500

Märkused:

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Punkt PP 01 24 01 — Katseprojekt – Kiibidiplomaatia toetamise algatus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				990 000	495 000			990 000	247 500

Märkused:

Pooljuhid on kaasaegse majanduse selgroog, kujunemisjärgus tehnoloogiate nurgakivi ja geopoliitilise konkurentsi keskpunktis. Euroopa ei saa muutuda täiesti sõltumatuks, vaid toetub pooljuhtide tarneahelate mitmekesistamisel ja kindlustamisel sarnaselt meeletatud partnerriikidele, võimendades samal ajal oma diplomaatilist kaalu kriisi leevendamiseks või ennetamiseks ja strateegilise autonoomia saavutamiseks. USA on juba loonud kiipidega seoses liidu (Chips4 Alliance) ilma ELi kaasamata. Kui Euroopa soovib saada kiipide väärtusahelas oluliseks osalejaks, peab ta investeerima ka oma kiibidiplomaatia konkurentsivõimesse ja muutma selle oma välispoliitika nurgakiviks.

Selle projektiga loodaks kodanikudiplomaatia kahepoolsed dialoogid Euroopa sidusrühmade ja strateegiliste partnerite vahel, et tõhustada koordineerimist ja usalduse suurendamist strateegilistes, diplomaatilistes, kaubandus- ja julgeolekuküsimustes pooljuhtide ja pooljuhitehnoloogia kontekstis, sealhulgas sellistel teemadel nagu kaitsemeetmed, ekspordikontroll, intellektuaalomandi kaitse, tarneahela turvalisus, standardid, sertifitseerimine ja keskkonnahoidlik innovatsioon. Sellega toetatakse paremat arusaamist pooljuhtide väärtusahelast ja selle arengust ning tugevamat Euroopa ökosüsteemi rahvusvaheliste partnerluste kaudu.

Käesoleva projekti konkreetsed eesmärgid on aidata kaasa järgmisele:

- kodanikudiplomaatia, et suurendada dialoogi töösuuna kaudu kõigi pooljuhtide ökosüsteemi asjaomaste Euroopa valitsusväliste sidusrühmade ja partnerriikide vahelist konsensust ja koordineerimist;
- pooljuhtide väärtusahelat ja selle arengut mõjutavate tegurite parem mõistmine ja analüüsimine teadusuuringute töösuuna kaudu;
- edendada ELi majanduslikku baasi, konkurentsivõimet, majanduskasvu, standardeid ja ülemaailmsesse pooljuhtide väärtusahelasse panuse andmist ja selle vastupanuvõimet partnerriikides toetava töösuuna kaudu.

Nende eesmärkide saavutamiseks tuleks kehtestada kolm töösuunda, mis sisaldaksid järgmist tegevuste soovituslikku loetelu:

- dialoog: selle projekti põhitegevus on kodanikudiplomaatia konsultatsioonikohtumiste korraldamine peamiste ülemaailmsete partneritega pooljuhtidega seotud ühist huvi pakkuvatel teemadel. Erinevalt ametlikust diplomaatiast, mida saab juba ellu viia, on kodanikudiplomaatia oma olemuselt mitteametlik, hõlmab tööstust ja seda hõlbustab kodanikuühiskonna organisatsioon. See pakub strateegiliste partneritega kiiremaid ja mitteametlikke suhtluskanaleid;
- teadusuuringud: ülevaated ja uuringud, et toetada konsultatsioone ja muid kaasamise vorme, ning ühised teadusalgatused partnerriikide sidusrühmadega, et saada teavet väärtusahela kaardistamiseks ja seireks;
- toetav tegevus: spetsiaalsed teavitus- ja avaliku diplomaatia kanalid ELi kiibipoliitika, huvide ja saavutuste levitamiseks ja edendamiseks Euroopas ja mujal, nt konverentsidel, sotsiaalmeedias, traditsioonilises meedias, kirjalikes väljaannetes ja muudes kanalites.

Prioriteedid ja kavandatud tulemused on järgmised:

- edendada kodanikudiplomaatiat, Euroopa tasandil koordineerimist, kaasamist ja toetamist peamiste ülemaailmsete partneritega peetavate korrapäraste dialoogide ja konsultatsioonide kaudu pooljuhtidega seotud ühiste või lähedaste huvidega seotud teemadel;
- suurendada partnerriikidega konsensust selle üle, kuidas suurendada tarneahela turvalisust ja luua pooljuhitestaste usaldusväärne sertifitseerimisprogramm;

- tugevdada mitme sidusrühma kaasamist ja usalduse suurendamist Euroopa valitsusväliste sidusrühmade vahel pooljuhtidega seotud ökosüsteemis, samuti partnerriikidega;
- soodustada teadus- ja arendustegevuse ning tööjõu arendamise alast koostööd strateegiliste partneritega;
- edendada ELi parimate tavade levitamist tarneahela turvalisuse, teadus- ja arendustegevuse või muude lähedaste huvidega seotud teemadel;
- toetada valitsuste ametlikke dialooge ja otsuseid ning anda neile teavet pooljuhtide ökosüsteemis tegutsevatelt asjaomastelt ettevõtetelt ja kodanikuühiskonna osalejatelt;
- tugevdada ELi ja asjaomaste partnerriikide standardite, poliitika ja parimate tavade lähendamist;
- pakkuda Euroopa sidusrühmadele võimalusi teistele delegatsioonidele teatamiseks;
- toetada komisjoni tegevust seoses ELi kiibimäärusega, eelkõige seoses rahvusvahelise koostöö ning tarne- ja väärtusahelate kaardistamise ja seirega;
- Toetada ELi majandusjulgeoleku strateegia kavandatud tegevusi, mis on seotud pooljuhtide ja pooljuhitehnoloogiatega.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 01 24 02 — Katseprojekt – Kosmosesektori keskkonnajalajälje meetoodika väljatöötamine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				2 450 000	1 225 000			2 450 000	612 500

Märkused:

Euroopa Komisjon seadis Euroopa rohelise kokkuleppe avaldamisega eesmärgiks muuta Euroopa esimeseks kliimaneutraalseks maailmajaoks. Eesmärk on kaasata kõik ELi sektorid, sealhulgas ELi kosmosesektor, selle probleemi lahendamisse. Kuigi olulusringi hindamist peetakse keskkonnamõju mõõtmiseks ja sellele reageerimiseks kõige sobivamaks meetodikaks, puudub praegu ühiselt kokku lepitud sektoripõhine meetoodika, samuti puuduvad andmed ning mitmed olulised keskkonnaaspektid ei ole hõlmatud olulusringi hindamise standardsete meetoditega.

Katseprojekti eesmärk on luua kosmosesektoripõhine meetoodika kosmosetegevuse olulusringi hindamiseks, hinnates muu hulgas Maa keskkonnale avalduva mõju ja kosmoseskeskkonnale avalduva mõju erinevusi.

Sellest kosmosesektoripõhisest meetodikast saadav kasu avaldub peamiselt kolmel viisil:

- see võimaldaks võrrelda toote keskkonnatoimet sarnaste toodete keskkonnatoimega Euroopa turul;
- see tagaks ausa konkurentsi tootjate vahel ja parandaks toodete keskkonnatoimet käsitleva standardlähenedamise kaudu teabevahetust;

– toote keskkonnajalajäljel põhinev metoodika aitab olulusringipõhise lähenemisviisi abil mõista, prioriseerida ja parandada tarneahelat ja ressursside kasutamist. See võib aidata kehtestada meetmeid ressursside säästmiseks ja keskenduda valdkondadele, millel on suurim mõju toodete üldisele keskkonnatoimele.

Kosmose tarneahela võib jagada kaheks valdkonnaks: Maa keskkonnale ja kosmosekeskkonnale avalduva mõju eristamine.

Kosmosetegevuse mõju Maa keskkonnale on peamiselt seotud kosmosesüsteemide ja kanderakettide tootmise ja käitamisega, süsteemide orbiidile paigutamisega, kosmosesüsteemi komponentidega, mis jäävad atmosfääri taassisenemisel kütuse ja/või radioaktiivse materjaliga alles, ning bioloogilise ohuga, mis tuleneb proovide tagasitoomisest muude taevakehade uurimissioonidelt.

Kosmosetegevuse mõju kosmosekeskkonnale tuleneb kosmoseprügi tekitamisest, mis on tingitud kosmosesüsteemide orbiidile paigutamisest (nt kanderakettide ülemised astmed, satelliitide laskemehhanismide osad, raketikütused ja gaasiheitmed kosmoses) ja/või kosmose-tehisobjektide ebapiisavast kõrvaldamisest nende kasutusaja lõpus (nt parkimine kaugematele orbiitidele, kosmose-tehisobjektide passiveerimine, kontrollitud taassisenemine), aktiivsateelliitide ja kosmoseprügi (sh mitteaktiivsed satelliidid või nende komponendid) vahelistest orbiidil toimuvatest kokkupõrgetest tingitud prügi killunemisest ja levikust ning kokkupõrgetest kosmoseprügi objektide vahel, millel on ahelreaktsiooni potentsiaal, ning taevakehade saastumisest robotite või inimeste uurimistegevuse tagajärjel. Kuigi keskkonna-alane olulusringi hindamine ei ole kosmosesektoris uus, on praegu väga vähe tagatud kvaliteediga ja koostalitlusvõimelisi inventuuriandmestikke. Mitmed potentsiaalselt olulised keskkonnaaspektid ei ole praegu mõju hindamise mudelitega hõlmatud või neid ei võeta arvesse, kuna puudub teave heite ja selle koguste kohta. Lisaks ei ole jõutud ühisele kokkuleppele valdkondlikes reeglites, mis käsitlevad olulusringil põhinevaid hindamisi, mida jagatakse kogu väärtusahela ulatuses, ega kosmosesüsteemide, -projektide ja -programmide võrdlussüsteeme.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 01 24 03 — Katseprojekt – Uue Euroopa Bauhausi kohalike ja piirkondlike rohujuuretasandi projektide edendamine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 450 000	725 000			1 450 000	362 500

Märkused:

Uus Euroopa Bauhaus on loominguiline ja valdkonnaüleline algatus, mis ühendab Euroopa roheline kokkuleppe eluruumide ja eluvaldkonna kogemustega. Algatusega kutsutakse meid kõiki üles kujutama ette ja looma üheskoos kestlikku ja kaasavat tulevikku, mis on meie silmade, mõtete ja hinge jaoks kaunis.

Üks oluline element selle lähenemisviisi ühendamisel kohalike territooriumide ja partneritega on uue Euroopa Bauhausi labori loomine. Uue Euroopa Bauhausi labor on uue Euroopa Bauhausi kogukonna kasutada olev koosloomisruum kaunite, kestlike ja kaasavate projektide loomiseks, et

parandada meie igapäevaelu. Selles keskendutakse inimeste ühendamisele, üksteiselt õppimisele ja kõikide kogemuste ärakasutamisele.

Teine oluline esiletõstmist vääriv element on uue Euroopa Bauhausi kompass, st vahend, mis aitab projekti elluviijatel mõista, mil määral on asjaomasele projektile omane uue Euroopa Bauhausi lähenemisviis. Vahendiga selgitatakse, mida tähendavad uue Euroopa Bauhausi kolm põhiväärtus – kestlikkus, kaasatus ja ilu – konkreetsetes kontekstides ning kuidas neid saaks integreerida ja kombineerida tööpõhimõtetega, milleks on osalus ja valdkonnaülesus.

Tänu ELi eri programmidele saadud rahastusele on uus Euroopa Bauhaus hakanud kohapealseid olusid juba muutma, kuid võimalik on teha enamat. Euroopa Parlament on korduvalt ja eelkõige uut Euroopa Bauhausi käsitlevas raportis rõhutanud vajadust näha uuele Euroopa Bauhausile ette sihtotstarbeline rahastus. Näib, et Euroopas ei anta piisavat rahalist toetust väiksematele kohalikele ja piirkondlikele toetusesaajatele, kellel on raskusi juurdepääsul tavapärastele ELi rahastamiskanalitele.

Katseprojekti eesmärk on seega edendada ja toetada uue Euroopa Bauhausi kohalikke ja piirkondlikke rohujuuretasandi projekte, hõlbustades eelkõige väikeste projektide elluviijate juurdepääsu rahalisele toetusele. Selle projekti tulemusi ja sellest õpitut võiks kasutada ära uue Euroopa Bauhausi pikaajalist rahastamist käsitlevas töös.

Katseprojektis esitatakse terviklik lähenemisviis, mis hõlmab kahte täiendavat meetet, millega edendatakse uue Euroopa Bauhausi põhiväärtusi ja põhimõtteid ning soodustatakse rohe- ja digipööret toetavaid projekte: uue Euroopa Bauhausi rahastuse nõustamiskeskuse loomine ja uue Euroopa Bauhausi labori vautšerite süsteemi väljatöötamine.

a. Meede A — uue Euroopa Bauhausi rahastuse nõustamiskeskus

Uue Euroopa Bauhausi uuendusliku rahastuse nõustamiskeskus otsiks ja kaardistaks uue Euroopa Bauhausiga kooskõlas olevate kohalike projektide jaoks esialgse rahastuse saamiseks rahastamisvõimalusi. Keskuse eesmärk oleks kiirendada ja tõhustada projektide rahastamist, eelkõige heategevusest ja ühisrahastamisest, kuid kaasates ka muid avaliku ja erasektori allikaid. Katseprojekti rakendamise esimene etapp võiks koosneda mitmest tegevusest, näiteks:

- niisuguse interaktiivse IT-platvormi loomine, kus sotsiaalmajanduse investorid, heategevusorganisatsioonid ning kõik muud kas avaliku või erasektori investorid kirjeldaksid end ühtsel viisil, et anda teada oma valmisolekust keskust toetada. IT-platvormil võiks olla ka ühisrahastusplatvorm, mis teeniks keskuse eesmärgi;
- uue Euroopa Bauhausiga kooskõlas olevate projektide taotluste kogumine ja läbivaatamine. Projektitaotlused vaadataks läbi objektiivsete kriteeriumide alusel, et tagada kooskõla uue Euroopa Bauhausi väärtuste ja eesmärkidega. Keskus võiks anda projekti elluviijatele nõu ja pakkuda oskusteavet, et maksimeerida erasektori vahendite ligimeelitamise võimalusi.

Keskpikas ja pikas perspektiivis võiks keskus areneda nii, et selle raames tehtaks kättesaadavaks järgmine:

- kliendi infopunkt projektide ja nende elluviijate jaoks – ühtne kontaktpunkt;
- terviklik ja objektiivne otsingufunktsioon investorite jaoks, et hõlbustada nende endi seisukohast ja nende oma spetsiifilises sektoris kõige sobivamate projektideni jõudmist.

b. Meede B — uue Euroopa Bauhausi labori vautšerite süsteem

Uue Euroopa Bauhausi labori vautšerite süsteem seisneks vautšerite kujul kindlasummalistes maksetes, mida pakutakse konkurentsipõhise ja läbipaistva jaotussüsteemi alusel nii kohalike kui ka piirkondlike omavalitsuste ning erasektori organisatsioonide (eelkõige VKEd ja mittetulundusühendused) esitatud väikesemahulistele rohujuuretasandi projektidele.

Meetme eesmärk on järgmine:

- toetada uue Euroopa Bauhausi väärtuste ja peamiste põhimõtete (valdkonnaülesed ja mitmetasandilised kaasamis- ja osalemisprotsessid) kasutuselevõttu ja rakendamist; ning
- toetada projekte, mis on selgelt pühendunud uue Euroopa Bauhausi väärtustele, edendades ja toetades uue Euroopa Bauhausi kogukonda.

Vautšerite süsteemi eesmärk on premeerida tõendatult uuele Euroopa Bauhausile pühendunud osalejaid ja projekte, kelle ja mille tööviisi iseloomustaks kaasav ja mitmetasandiline valitsemine, keskendudes ühiskondlike väljakutsetega tegelemisele, tehes seda kooskõlas uue Euroopa Bauhausi väärtustega.

Vautšerite süsteemi sisenemistõkked on väikesed, et jõuda kohalike ja piirkondlike omavalitsusteni ning kohtadeni, mis tavaliselt sellistes projektides ei osaleks ega uue Euroopa Bauhausi projekte ei rahastaks, nt 30 000–50 000 eurot vautšeri kohta, ning selle raames tehakse tööd majanduse taaselavdamise, kestlikkuse ja ühiskondliku ühtekuuluvuse nimel, hõlbustades tööstuslikke ja sotsiaalseid muutusi, sealhulgas kliimamuutustega kohanemist ja nende leevendamist.

Uue Euroopa Bauhausi vautšerite süsteemi elluviimise võiks siduda ka juba EIT uue Euroopa Bauhausi kogukonna tehtava tööga, millele see võiks ühtlasi tugineda.

Katseprojekti operatiivtegevust viiks ellu Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus (JRC), tehes seda partnerluses Regioonide Komiteega.

Teadusuuringute Ühiskeskus teeks koostööd uue Euroopa Bauhausi kogukonna partneritega ja EIT uue Euroopa Bauhausi kogukonnaga ning töötaks tihedas koostöös komisjoni teiste talitustega, näiteks regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi, eelarve peadirektoraadi ning majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadiga.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 01 24 04 — Katseprojekt – Andekate teadlaste Euroopas hoidmise tugevdamine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				500 000	250 000			500 000	125 000

Märkused:

Rahastamismehhanismide stabiilsuse suurendamine ja tähtajaliste lepingute ülekaalu vähendamine teadusasutustes on oluline samm, et muuta teadlaskarjäär atraktiivsemaks. Komisjon tutvustas 13. juulil 2023 nõukogu soovitus andekate teadlaste, innovaatorite ja ettevõtjate Euroopasse meelitamise ja nende Euroopas hoidmise Euroopa raamistiku kohta. Selle ettepanekuga kehtestatakse ühe kolmandikuline tähtajaliste töölepingute piirang konkreetse tööandja teadusuuringutega seotud inimressursside koguarvust ning julgustatakse tööandjaid, kes juba tegutsevad allpool nimetatud künnist, seadma endale eesmärgiks veelgi madalamad määrad. Praegu töötavad umbes kaks kolmandikku ülikoolide teadustöötajatest ja peaaegu kõik doktorandid ajutise lepinguga, mistõttu on tegu väga ambitsioonika eesmärgiga. Isegi mainitud eesmärgi saavutamisel jääks märkimisväärne arv töötajaid endiselt tööle ajutise lepinguga.

Lisaks kavandatavale nõukogu soovitusel tasuks kaaluda Euroopa raamprogrammi rolli selle probleemi lahendamisel Euroopa teadusruumi jaoks. Programm „Euroopa horisont“ on maailma suurim teadusprogramm ja võib seetõttu olla teenäitaja soovitud Euroopa teadusruumi suunas.

Katseprojekti eesmärgid on seepärast järgmised:

1. Julgustada organisatsioone, kes palkavad projektipõhise rahastamisega teadlasi, oma inimkapitali paremini haldama, minnes projektipõhiselt värbamiselt ja tööl hoidmiselt üle kestlikele ja pikaajalistele teadlaste ametikohtadele ning pakkudes oma ajutistele töötajatele vajalikke oskusi ja teadmisi tulevasteks projektideks või karjääri edendamiseks samas organisatsioonis.
2. Toetada ja julgustada organisatsioone oma ajutisi töötajaid proaktiivselt ette valmistama ja abistama sobivate võimaluste leidmisel, kui samas organisatsioonis ei ole vabu püsitöökohti.

Nende eesmärkide saavutamiseks tuleks katseprojektiga:

1. Saada põhjalik ülevaade töandjate strateegiatest töötajate lahkumise puhul ning riiklikest tavadest, et teha kindlaks edukad strateegiad, mis vähendavad tõhusalt teadlaste, eelkõige projektide rahastamisest sõltuvate teadlaste töötust.
2. Töötada välja ja teha kättesaadavaks parimad tavad ja vahendid, mis toetavad organisatsioone oma töötajate varustamisel vajalike oskuste ja teadmistega, minimeerides töökohavahetuse negatiivset mõju.
3. Julgustada ja edendada selliste parimate tavade ja vahendite kasutamist, mis toetavad organisatsioone oma töötajate varustamisel vajalike oskuste ja teadmistega ja minimeerivad töökohavahetuse negatiivset mõju, kui vahendusstrateegiat, juhul kui tähtajatuid lepinguid ei ole võimalik pakkuda.
4. Töötada välja stsenaariumid ja hinnata nende teostatavust, pidades silmas raamprogrammi projektide uut rahastamist ja lepingute sõlmimise korda, et soodustada soovitud muutusi programmi toetusesaajate töölevõtmise ja tööl hoidmise tavades. Nende stsenaariumitega võiks ka hinnata Euroopa tagatise teostatavust, mida pakutakse riiklikele teadusorganisatsioonidele, kes palkavad teadlasi programmi „Euroopa horisont“ projekti rakendamiseks lepingu alusel, mis on oluliselt pikem kui projekti tööaeg.

Võttes arvesse iga liikmesriigi huvi teadlaste töötuse ennetamise vastu, on riiklike tavaid juba kasutusele võetud. Seetõttu on veel üks põhiülesanne neid riiklike tavaid kaardistada ja võrrelda, et teha kindlaks edukad strateegiad, mis vähendavad tõhusalt teadlaste töötust, eelkõige nende teadlaste puhul, kes sõltuvad projektide rahastamisest.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 02 23 05 — Katseprojekt – Reaktiivkütuse standardeid ja ohutuse sertifitseerimist käsitlev Euroopa asutus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	990 000	495 000	p.m.	p.m.	990 000	247 500

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada varasematel aastatel katseprojekti raames täitmata jäänud kulukohustusi.

Katseprojekti eesmärk on Euroopa juhtpositsiooni ja autonoomia edendamine lennunduse kütusestandardite valdkonnas. Praegu kehtestab liidu ohutuse ja kestlikkuse huvides kütusestandardid eri transpordiliikide jaoks, kuid lennundussektoris see nii ei ole. See tekitab probleeme liidu huvide kindlustamisel ja edendamisel, sealhulgas tehnoloogilise juhtpositsiooni ja kestlikkuse tagamisel, samuti sertifitseerimisel esinevate kitsaskohtade vältimisel ja avaliku huvi kaitsmise tagamisel.

Euroopa roheline kokkuleppe ja Euroopa kliimamääruses sätestatud eesmärkide täitmiseks on vaja pidevat arengut olemasolevate ja tulevaste reaktiivkütuste kliima- ja keskkonnamõju vähendamise suunas, seda nii transpordisektoris üldiselt kui eelkõige lennunduses. Kütuse koostisel on otsene mõju CO₂ heitele reisija ja läbitud kilomeetri kohta, kuid tegelikult ka muudele kui CO₂ heitkogustele, mille kliimamõju on EASA hinnangul isegi kaks korda suurem kui CO₂ heite mõju üksi. Kuigi säästvad lennukikütused ja eelkõige sünteetilised kütused aitavad vähendada CO₂ heidet, asendades üha enam tavapäraseid kütuseid, on ReFuelEU Aviationi määruse ettepanekus siiski ette nähtud, et veel paljudeks aastateks jääb fossiilne reaktiivkütus suurimaks osaks lennukikütuse segust. Just aromaatsete ühendite ja väävli sisaldus petroolis põhjustab muud kui CO₂ mõju ning sellega tuleb kiiresti tegeleda.

Üks selle projekti käigus kogetud piirangutest on asjaolu, et praegune reaktiivkütuse standardimisprotsess toimub peaaegu eranditult USAs asuvas eraorganisatsioonis ASTM International, millel on peaaegu monopolne seisund. Praeguse olukorra säilimine võib lõpuks edasi lükata ja takistada lähiaastatel eeldatavat kiiret arengut ja selliste potentsiaalsete innovatsioonivõimaluste kasutuselevõttu reaktiivkütuse koostises, sealhulgas ohutuses, millega minimeeritaks muud kui CO₂ mõju, saastet ja CO₂ heidet. Liit peab olema täielikult valmis olema selles valdkonnas autonoomne, nagu see on paljudes teistes sektorites, et suuta olla teerajaja. Ühendkuningriigil on samuti lennukikütuste standardiorganisatsioon, mis jätab liidu selles osas üksi, kahjustades seeläbi tema autonoomiat.

Võttes arvesse reaktiivkütuse valdkonnas kavandatud muudatusi, sealhulgas ReFuel Aviationist tulenevaid säästvate lennukikütuste sertifitseerimise täiendavaid nõudeid, ning vajadust edendada innovatsiooni nullheite ja nullsaaste valdkonnas, on seetõttu oluline tagada liidu strateegiline autonoomia. Katseprojekt oleks esimene samm, et luua kasulik vahend, mis annab liidule vajalikud struktuurid lennukikütuste ja segamisomaduste standardite ja kriteeriumide üle otsustamiseks. Üks konkreetne aspekt oleks lõpuks edasiliikumine aromaatsete ühendite ja väävli miinimumkünniste alandamisel, edendades mootoritehnoloogia arengut ja sillutades teed reaktiivmootorite käitamiseks 100 % ulatuses säästvate lennukikütustega.

Võttes arvesse lennundussektori ohutusele avalduvat mõju, oleks hea, kui katseprojekti raames uuritaks võimalusi ja nõudeid liidus asuva üksuse loomiseks ning selgitataks sellega seoses välja, milline roll võiks EASA-l selles protsessis olla.

Lõpuks näib ilmne, et kavandatav katseprojekt toetab mitmesuguseid liidu eesmärke, sealhulgas strateegilist autonoomiat, tehnoloogilist juhtpositsiooni, Pariisi kokkuleppe, Euroopa roheline kokkuleppe, Euroopa kliimamääruse, säästva ja aruka liikuvuse strateegia, EASA säästva lennunduse programmi, lähikuudel eeldatavasti vastu võetava ReFuelEU Aviationi määruse ettepaneku ning mitmesuguste muude lennundus- ja tööstuspoliitika eesmärkide saavutamist. Lisaks võiks selle raames hõlpsasti püüda teha koostööd rahvusvaheliste lennundusasutustega ja -algatustega, et tagada järjepidevus ja ühtlustamine rahvusvahelisel tasandil, seadmata ohtu rahvusvahelist lennundust, edendades samal ajal kõrgemaid ohutus- ja kestlikkuseesmärke.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Artikkel PP 02 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				800 000	400 000			800 000	200 000

Märkused:

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Punkt PP 02 24 02 — Katseprojekt – Piiriülese jalgrattateede taristu arendamine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				800 000	400 000			800 000	200 000

Märkused:

Jalgrattasõit on tervislik, heitevaba ja suhteliselt odav transpordiviis, mis võib vähendada sõltuvust fossiilkütuseid kasutavast transpordist.

See suurendab linnapiirkondade atraktiivsust, loob uue kohaliku liikuvusstruktuuri ja vähendab liiklust.

Jalgrattaga sõitmine on viimasel ajal kasvanud ka fossiilkütuste hinnatõusu tõttu pärast Venemaa alustatud agressioonisõda Ukraina vastu.

Uute piiriüleste jalgrattateede ehitamine hõlbustaks liikuvusvaesusest mõjutatud kodanike liikuvust ning ergutaks ühtlasi istuva eluviisiga noori jalgrattaga sõitma.

Jalgrattateid võib rajada mahajäetud raudteede asukohale või võimaluse korral veeäärsetele promenaadialadele ning aladele, kuhu sõidukid ei pääse, et mitte takistada liiklust.

Selleks et täielikult ära kasutada jalgrattasõidu potentsiaali ja eesmärgiga kahekordistada Euroopas 2030. aastaks jalgrattakilomeetrite arvu, on siiski oluline saada parem ülevaade liikmesriikide praegusest olukorrast, et saaks teha faktipõhise analüüsi selle kohta, kui palju rohkem jalgrattataristut on vaja.

Seetõttu on katseprojekti eesmärk:

– määratleda asjakohaste jalgrattasõiduandmete kogumise metoodika ja

– koguda andmeid liikmesriikides olemasoleva jalgrattataristu kilomeetrite arvu, taristu kvaliteedi ja jalgrattasõidu osakaalu kohta.

Peamine eesmärk oleks luua kindel alus edasistele hinnangutele selle kohta, kui palju tuleks olemasolevat jalgrattataristut ELis laiendada.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Artikkel PP 03 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				6 260 000	3 130 000			6 260 000	1 565 000

Märkused:

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Punkt PP 03 24 01 — Katseprojekt – ELi sanktsioonide tõhusama jõustamise parimate tavade võrdlev uuring

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				500 000	250 000			500 000	125 000

Märkused:

Piiravad meetmed (sanktsioonid) on oluline vahend ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide edendamiseks, mis hõlmavad liidu väärtuste kaitsmist, rahvusvahelise rahu ja julgeoleku säilitamist ning demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste tugevdamist ja toetamist. Sanktsioonid on jätkuvalt peamine vahend ELi meetmepaketis kolmandate riikide agressiivse ja mitteliberaalse käitumise tõkestamiseks, ennetamiseks ja hukkamõistmiseks. Omades diplomaatilist ja majanduslikku mõju sihtrežiimidele, kujutavad sanktsioonid endast aga ka lisapingutusi liikmesriikide haldusasutuste jaoks, kellel kõigil ei ole samasugust suutlikkust karistuste jõustamisega seotud probleemide lahendamiseks. Võttes arvesse, et sanktsioonide puudulik rakendamine ja ELi eri jurisdiktsioonide vahelised vastuolud kujutavad samuti ohtu ELi finantshuvidel ja riiklikele finantssüsteemidele, on oluline tagada, et ELi sanktsioone rakendatakse ühetaoliselt kogu ELis. See on eriti oluline seoses erinevate Venemaa-vastaste ELi sanktsioonide rakendamisega, mida on vastu võetud alates 2014. aasta algusest. Sanktsioonide rakendamise järelevalve oluliseks osaks on varade külmutamise ja arestimise töökond, mis on loodud koostöös komisjoni erinevate peadirektoraatidega. Probleem seisneb aga selles, et sanktsioone tuleb rakendada ühetaoliselt 27 liikmesriigis, kus esineb palju erinevaid riiklikke pädevaid asutusi.

Selleks et piirata ELi sanktsioonidest kõrvalehoidmist ja abistada liikmesriike sanktsioonide rakendamisega seotud ülesannete täitmisel, tehakse katseprojektis ettepanek uurida parimaid tavasid ja koostimet, millest oleks kasu ELi sanktsioonipoliitikale, võttes arvesse USA välismaiste varade kontrolli ameti (Office of Foreign Assets Control, OFAC) ja Ühendkuningriigi sanktsioonide jõustamise eest vastutava asutuse (Office of Financial Sanctions Implementation, OFSI) näiteid. Kuna OFAC ja OFSI on mõlemad tsentraliseeritud asutused, kes jälgivad ja hõlbustavad sanktsioonide rakendamist kogu oma jurisdiktsiooni piires, võiksid need olla head eeskujud karistuste paremaks jõustamiseks terve ELi ulatuses. Lisaks tuleks uuringus keskenduda sanktsioonide jõustamise eest vastutavate asutuste konfiguratsiooni funktsioonile igas ELi

liikmesriigis. See aitaks tuvastada sarnasusi ja erinevusi, parimaid tavasid ja puuduvaid elemente kõigis ELi jurisdiktsioonides.

Kuna iga liikmesriik on ELi sanktsioonide jõustamiseks väga määranud erinevas kombinatsioonis ja arvul riiklike asutusi (ametlik koguarv üle 160), oleks kasulik näha, mil määral tooks sanktsioonide rakendamise tsentraliseeritud asutus kasu ELi sanktsioonide rakendamisele, võrreldes hajutatud riiklike asutuste võrgustikuga. Selline uuring aitaks leida viisi, kuidas vähendada n-ö välditavat sanktsioonidest kõrvalehoidmist, eelkõige varade külmutamist ja konfiskeerimist ning viisa- ja reisikeeldu.

Teine uuringu pluss oleks kehtivas ELi sanktsiooniraamistikus sanktsioonide jõustamiseks ette nähtud eelarvevahendite võrdlus OFACis ja OFSIs kättesaadavate vahenditega. See võrdlev analüüs aitaks hinnata ELi sanktsioonide jõustamisega seotud eelarveridade vajalikku suurendamist.

Nende tulemuste põhjal võiks uuringus välja tuua lisaväärtuse, mis tuleneb tsentraliseeritud lähenemisviisist sanktsioonide jõustamisele spetsiaalse asutuse kaudu. Uuringu tulemused võiksid seega olla aluseks tulevase ELi sanktsioonide rakendusametuse võimalikule loomisele ja tegevusele. Uuringus tuleks kirjeldada ka OFACi ja OFSiga tehtava koostöö korda praegustes tingimustes ja võimalikus perspektiivis, pidades silmas sanktsioonide rakendusametuse loomist.

Uuringus selgitataks välja ka viisid, kuidas optimeerida ja vähendada sanktsioonide rakendamisega seotud haldus- ja finantskulusid.

Praeguses olukorras, kus Venemaa vahendid võimaldaksid tal sõda pidada veel mitu aastat, on pakiline vajadus rakendada vastu võetud ELi sanktsioone nende maksimaalses ulatuses ja hoida ära mis tahes sanktsioonidest kõrvalehoidmise katsed. See pakilisus kehtib erineval määral ka muude ELi poolt vastu võetud temaatiliste ja riigipõhiste sanktsioonide kohta.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 03 24 02 — Katseprojekt – Ettevõtjate ja sidusrühmade kaasamine Euroopa kestlikkusaruandluse arendamisse

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				3 240 000	1 620 000			3 240 000	810 000

Märkused:

Euroopa kestlikkusaruandluse standardid (direktiiv (EL) 2022/2464) peaksid saavutama oma peamised eesmärgid, kuid ettevõtjatel peaks olema neid lihtne kohaldada, ilma tarbetute haldusnõuete ja -kuludeta. Euroopa kestlikkusaruandluse standardite arendamisel tuleks arvesse võtta eesmärki hõlbustada nende rakendamist algusest peale. Katseprojekti eesmärk on seda eesmärki silmas pidades tõhustada kestlikkusaruandluse standardite väljatöötamise nõuetekohast protsessi.

See nõuab ekspertide ja sidusrühmade, sealhulgas ettevõtjate klientide, tarnijate, investorite, kodanikuühiskonna, sotsiaalpartnerite ja ametiühingute aktiivset panust Euroopa kestlikkusaruandluse standardite arendamisse. Katseprojekt peaks katsetama uuenduslikke meetmeid, et neid kõigepealt teadlikkuse suurendamise kaudu mobiliseerida, neid teabe ja hariduse

kaudu toetada ning seejärel kaasata need Euroopa kestlikkusaruandluse standardite projekti ettevalmistamisse. Eesmärk on saavutada eri ekspertteadmiste allikate tasakaalustatud esindatus ja lai geograafiline tasakaal. Tuleks kindlaks teha ettevõtjate konkreetsed probleemid Euroopa kestlikkusaruandluse standardite kohaldamisel ja nendega tegeleda. Katseprojekti raames tuleks juba pakkuda uusi osalemisvõimalusi Euroopa kestlikkusaruandluse standardite käimasolevas arendamises.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 03 24 03 — Katseprojekt – ELi asenduskeskus – Ettevõtjate toetamine nende ohtlike kemikaalide asendamisel koostöö, innovatsiooni, teadustöö ja otsese abi pakkumise kaudu

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 550 000	775 000			1 550 000	387 500

Märkused:

Võimalus asendada ohtlikud ained tulemuslikult ja tõhusalt ohutumate alternatiividega on ELi kemikaaliõigusaktide lahutamatu osa ning otsustava tähtsusega ELi ulatuslike eesmärkide saavutamiseks, et vältida saastet ning kaitsta elurikkust ja kliimat, ning selleks, et saavutada kestlikkust toetava kemikaalistrateegia eesmärgid kaitsta paremini tervist ja keskkonda, liikudes ohutuks ja kestlikuks kavandatud kemikaalide poole, kõrvaldades järk-järgult kasutuselt väga ohtlikud ained ning toetades kantserogeenidega kokkupuute vähendamise abil Euroopa vähktõvevastase võitluse kava.

Kuigi REACHi määrus ja teised ELi õigusaktid on äärmiselt inspireerivad ja mõjukad, ei ole nendega veel suudetud võimaldada ohtlike ainete ulatuslikku ja süsteemset asendamist ohutumate kemikaalide ja mittekeemiliste alternatiividega. Vaja on aidata kõiki ettevõtjaid ja väärtusahelaid kemikaalide asendamisel, tagamaks, et ELi õigusaktidega saavutatakse kavandatud eesmärgid.

Võttes arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) piiratud juurdepääsu kemikaalide asendamiseks kasutada olevatele tehnilistele ja rahalistele vahenditele võrreldes suuremate ettevõtjatega, on eriti just neile vaja anda kiiresti võimalus kemikaale asendada. Ilma asjakohasele tehnilisele abile juurdepääsuta on ettevõtjatel kemikaalide asendamisega raskusi, mis tekitab nõrdimapanevaid kahetsusväärse asendamise juhtumeid, kus kemikaalide kasutaja asendab ühe ohtliku aine samaväärse või erineva ohtliku omadusega ainega, näiteks asendatakse neurotoksiin kantserogeeniga. Selleks, et edendada võrdsuse ja õigluse põhimõtteid ja luua võrdsed tingimused, on peale VKEdele kemikaalide asendamiseks abi pakkumise pakiline vajadus aidata suure mürgise saastega kohtades asuvaid ettevõtjaid ning riike, kellel on väiksem juurdepääs tehnilistele ja rahalistele vahenditele.

Kuigi riiklikul tasandil on kemikaalide reguleerimine üsna ilmetu, on USAs mõni osariik siiski kemikaalide asendamist edukalt toetanud. Kõige kaalukam ohtlike kemikaalide asendamist võimaldav mudel on vaieldamatult Massachusettsil. 1989. aastal lõi Massachusettsi seadusandlik kogu murrangulise institutsiooni – toksiliste kemikaalide vähendamise instituudi (Toxics Use Reduction Institute ehk TURI) –, et aidata võimaldada mürgiste kemikaalide asendamist ohutumate alternatiividega. Massachusetts-Lowelli ülikoolis tegutseva TURI töötajad on edukalt aidanud

ettevõtjatel ja eriti VKEdel asendada ohtlikud kemikaalid ohutumate alternatiividega koostöö ja innovatsiooni, sealhulgas teadustöö ning otsese tehnilise ja rahalise abi kaudu, samuti keskendudes selliste alternatiivide leidmisele, mis vastavad kasutajate suutlikkusega seotud ja rahalistele piirangutele.

Massachusettsi tulemused on märkimisväärsed. Aastatel 2000–2020 vähendasid Massachusettsi ettevõtjad mürgiste kemikaalide kasutust 75%, jäätmeid 67% ja eraldumist 91%. Veelgi tähelepanuväärsem on vähenemine spetsiifiliste mürgiste kemikaalide kasutuses. Näiteks vähenes ajavahemikus 1990–2020 tuntud kantserogeeni (trikloroetüleen ehk TCE) kasutamine 95% ja eraldumine 97%.

Kavandatav katseprojekt näitaks, et TURI eeskujul Euroopa asenduskeskuse loomine on teostatav, et kiirendada mürgiste kemikaalide asendamist ohutumate alternatiividega. Teeme ettepaneku teha kindlaks ühe väga ohtliku aine või mitu väga ohtlikku ainet, mille asemel saaksid ELi ettevõtjad ja eriti VKEd võtta kasutusele ohutumad alternatiivid. TURI on pikalt toetanud lahustite ja pindaktiivsete ainete asendamist mitmesugustes tööstusharudes. Seda täiendavad tugiportaali SUBSPORT ja riiklike asenduskeskuste kogemused ELis. Teeme ettepaneku neile kogemustele tugineda, et aidata minna tuntud ja arvatavalt ohtlikelt ainetelt üle vähem mürgistele alternatiividele põhitööstusharudes ja -sektorites, nagu teksili- ja keemilise puhastuse tööstus.

Selle kontseptsiooni tõestamine annaks kasulikke andmeid arutelude pidamiseks selliste ELi peamiste poliitikaeesmärkide ja õigusaktide üle nagu kestlikkust toetav kemikaalistrateegia, ohutuks ja kestlikuks kavandatud kemikaalid ning REACHi määruse läbivaatamine. See võib soodustada ELi-ülese asenduskeskuste võrgustiku loomist, et aidata väga ohtlikke aineid kasutavatel ettevõtjatel leida ja võtta kasutusele ohutumaid ja kestlikumaid alternatiive.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 03 24 04 — Katseprojekt – käsitöötoodete edendamine ja käsitöölise toetamine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				970 000	485 000			970 000	242 500

Märkused:

Käsitöötoodetel on oluline roll piirkondliku ja kohaliku turismi arendamisel, mistõttu on vaja katseprojekti, mis toetaks kogu Euroopa Liidu käsitöölisi, olenemata sellest, millisest liikmesriigist nad pärit on, vajalike materjalide ostmisel ja selliste traditsiooniliste käsitöötoodete valmistamisel, mis kaudselt meelitavad turiste vastavatesse piirkondadesse ja soodustavad majanduskasvu.

Käsitöötoodetel, nagu rahvariided, käsitsi valmistatud kangad, keraamika-, portselan- ja savitooted, puust nikerdatud ja kivist tooted, käsitsi valmistatud esemed ning mitmesugused traditsioonilised hoidised, on oluline roll Euroopa väärtuste säilitamisel, samal ajal aitab nende edendamine kaasa töökohtade loomisele, ühiskonna arengule ning soodustab investeringute tegemist. Katseprojektiga pakutakse käsitöölisele finantssoodustusi, et julgustada neid traditsioone edasi kandma ja jätkama kaitstud geograafilise tähisega toodete tootmist.

Lisaks määratakse katseprojektiga kindlaks ka noored käsitöölised, nt pottsepad, kivi- ja puutöömeistrid, kunstkäsitöölised jne, et alustada traditsiooniliste toodete valmistamist ning luua uusi võimalusi koostööks ELi teiste piirkondade sarnase valdkonna käsitöölistega. Katseprojekt võib ka aidata luua suurema sotsiaalse ühtekuuluvustunde ning aidata kaasa ELi vaesemate piirkondade kiiremale arengule.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Peatükk PP 04 — Kosmos

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				6 990 000	3 495 000			6 990 000	1 747 500

Artikkel PP 04 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				6 990 000	3 495 000			6 990 000	1 747 500

Punkt PP 04 24 01 — Katseprojekt – ELi kosmoseandmete integreerimine ELi kataastroofide ohjamise kava toetamiseks

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 790 000	895 000			1 790 000	447 500

Märkused:

ELi kosmoseprogrammi komponendid tugevdavad Euroopa Liidu suutlikkust tegutseda kataastroofiohu juhtimise kõigis etappides. Kataastroofiohu juhtimise tsükli ei kasuta lõppkasutajad alati satelliitandmeid kasutavaid rakendusi. Eelkõige ennetamise ja taastamise etappides ei ole satelliitrakenduste võimalusi täielikult ära kasutatud. Lähene misviis ELi kosmoseandmete kasutamisele kataastroofide ohjamiseks on hajutatud ja liikmesriigiti väga erinev. Vajadus ELi kataastroofide ohjamise kava järele on ilmne, et

- muuta ühiskond vastupidavamaks ja vähendada selle haavatavust nii loodusõnnetuste kui ka inimtegevusest tingitud kataastroofide tagajärgede poolt;
- parandada kataastroofide mõistmist, aga ka parandada valmisolekut ning kataastroofijärgset reageerimist ja taastamist;
- luua kogu ELis ühtne lähene misviis kataastroofide ohjamisele, kasutades kosmosepõhiseid rakendusi.

ELi kataastroofide ohjamise kavas on kindlaks tehtud peamised kasutusjuhtumid:

- Galileo uue autentimisfunktsiooni (OSNMA) kasutamine; tegemist on Euroopa positsioneerimissüsteemi uue läbimurdelise omadusega, mis parandab GNSSi signaalide usaldusväärsust. See teenus pakub autentismehhanismi, mis võimaldab avatud teenuse kasutajatel kontrollida, et saadud navigatsioonandmed pärinevad Galileost ja neid ei ole mingil viisil muudetud. See teenus leevendab GNSSi teenust ähvardavaid praegusi ohte, nagu signaali

võltsimine või häired (segamise teel), millel võib olla katastroofiline mõju kasutajatele või rakendustele;

- Galileo hädaolukorrast hoiatamise satelliitteenuse (EWSS) käitamine/rakendamine; tegemist on tellitava hoiatusega ja sellega seotud suunistega, mis on suunatud satelliitsõnumis kodeeritud aladele ja millega saab jõuda mõjutatud elanikkonnani minutite jooksul. Seda ülemaailmset tasuta teenust ei mõjuta maapealsed kahjustused ja see teenus ei sõltu maapealsetest mobiilsidevõrkudest, mis on vastupidav maapealsetele kahjustustele ning täiendab olemasolevaid süsteeme ja hõlmab eri liiki ohte;

- turvalise SATCOMi (GOVSATCOM/IRIS2 teenuste kasutuselevõtt) kasutamine kodanikukaitsena on määratletud kui üks peamisi kasutajaskondi, kuna maapealsed telekommunikatsioonid ei ole katastroofide korral tavaliselt kättesaadavad;

- sertifitseerida Copernicuse pilte – Copernicuse pilte, mille on hankinud Sentineli satelliidid ja/või toetavad missioonid, võiks sertifitseerida ja kasutada georuumilise luure kaardi koostamiseks ja otsuste tegemise toetamiseks;

- kasutada Copernicuse hädaolukordade ohjamise teenust ja vajaduse korral teavitada selle edukast toimimisest, võimendades selle väljakujunenud menetlusi kui saadud õppetunde, et toetada teadlikkust ja kõigi ELi kosmoseprogrammi komponentide kasutuselevõttu kasutajate poolt.

Takistused kosmosepõhiste lahenduste kasutuselevõtul ELi katastroofide ohjamise kava jaoks:

- Peamine väljakutse, mis on seotud satelliidipõhiste lahenduste laialdase kasutuselevõtiga katastroofide ohjamiseks, on regulatiivne ja menetluslik, kuna juhtimis-, poliitika-, õigusliku ja reguleeriva raamistiku osas puudub ELis sidusus. Lisaks puuduvad akrediteeritud kosmosepõhised tooted ja teenused.

- Teine probleem satelliidipõhiste lahenduste kasutuselevõtmisel on tehniline, kuna kasutajate vajadusi on raske muuta tehnilisteks spetsifikatsioonideks ja/või puudub asjakohane taristu ja raske on mõista teenuse tehnilist kasutust.

- Vajadus standardite järele, et suunata tööstust (vastuvõtjate tootjad, platvormiintegraatorid) eespool nimetatud teenuseid kasutavate kasutajaterminalide tootmisel ja sertifitseerimisel.

- Vajadus töötada välja parimad tavad ja koolitusmaterjalid, mis võivad aidata kaasa OSNMA ja/või EWSSi integreerimisele kasutajaseadmetesse ja massiturule.

- Majanduslikud probleemid, mis on seotud andmete/lahenduste kuludega, on nende lahenduste kasutuselevõtul sageli takistuseks.

- Erasektori vähene osalemine oluliste teenuste osutamisel kodanikukaitses ja avaliku sektori asutuste jaoks, mistõttu kasutatakse katastroofiohu juhtimiseks vähem satelliitrakendusi.

- Vajadus suurendada avalikus sektoris teadlikkust Galileo, Copernicuse ja GOVSATCOMi teenuste potentsiaalset ning integreeritud kosmosepõhistest rakendustest, et toetada otsuste tegemist ning poliitika ja õigusnormide väljatöötamist.

Projektis keskendutakse järgmisele:

- ELi katastroofide ohjamise kava toetamisel tekkida võivate tehniliste ja regulatiivsete tõkete (nt ajakohastatud ja uute standardite ja õigusraamistiku puudumine), tööstuse väärtusahela ja uute ärimudelite kindlakstegemine ja analüüs;

- nii riiklikul kui ka ELi tasandil tegevuskava koostamine satelliidipõhiste teenuste integreerimise sujuvamaks muutmiseks – leida meetodid, kuidas parandada juurdepääsu satelliidipõhiste teenustele katastroofide ohjamiseks;

– riikide kodanikukaitseasutuste koolitamine ELi kosmosekomponentide kasutamiseks, et nende kasutamist edendada ja integreerida need kohalikesse hädaolukorra menetlustesse; sellise mõtteviisi edendamine, mis kaaluks katastroofide ohjamise kava raames uute kosmosefunktsioonide kasutamist ning seda, kuidas eraettevõtjad saavad osutada kodanikukaitsele ja avaliku sektori asutustele olulisi teenuseid; valitsuse lähenemisviisi toetamine teenuste digiteerimisel;

– panus sertifitseerimisvahendina uute standardite koostamisse, millega määratakse kindlaks 1) Galileo uute funktsioonide (OSNMA, EWSS ja Copernicus EMS) kasutamise minimaalsed tegevusnõuded ning 2) vajalikud testid, mis on vajalikud, et kontrollida tulemuslikkust, et toetada tulevasi ELi regulatiivseid algatusi ELi katastroofide ohjamise kavaga seoses.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 04 24 02 — Katseprojekt – Uuenduslikud mobiilsed antennid

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 450 000	725 000			1 450 000	362 500

Märkused:

Antennid on satelliitide põhielement, mis võimaldab neil andmeid koguda ja edastada: nad on vajalikud igat liiki satelliitide, sõjaliste, tsiviil-, vaatlus- ja telekommunikatsioonisüsteemide puhul, mida on võimalik kasutada ka muudes sektorites kui kosmos.

Mobiilsete antennide peamised probleemid on i) vajalike materjalide hulk, sealhulgas materjalid, mille Euroopa väärtusahelad ei ole autonoomsed, ii) nende struktuuri energiamahukas tootmisviis nii kõrgete energiahindade kui ka keskkonnavalitsemise ülemineku ajal ning seetõttu iii) nende suured tootmiskulud.

Seepärast tehakse katseprojektis ettepanek keskenduda materjalide vähendamisele, ringlussevõetavate materjalide kasutamisele ja tööstuslike prototüüpide loomisele, kaaludes ka hilisemat taaskasutamist orbiidil ja/või ringlussevõttu.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 04 24 03 — Katseprojekt – Mobiilsed reageerimisvõimelised kanderaketisüsteemid

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 950 000	975 000			1 950 000	487 500

Märkused:

Selleks et tagada kosmosele Euroopa huvides kasutamiseks igal ajal garanteeritud ja kiire juurdepääs, on vaja ELi süsteemi, mis võimaldab kosmosele reageerimisvõimelise juurdepääsu.

Kaitse- ja julgeolekukaalutlustel võivad seda teenust ideaaljuhul pakkuda väikesed kanderaketid, vajaduse korral mobiilsete väljalaskekohtadega. See pakub strateegilist huvi ja suurendab ettevõtete jaoks kosmosele juurdepääsu turgu. Satelliidioperaatorite võimalused orbiidile saata on piiratud ja nad kasutavad üha rohkem USA pakkumisi. Selleks et säilitada ja tugevdada ELi autonoomset juurdepääsu kosmosele, on äärmiselt oluline tuua Euroopa institutsioonilised ja ärikliendid tagasi ELi kanderaketiteenuste turule, mida on võimalik realiseerida reageerimisvõimelise, paindliku ja sihtotstarbelise pakkumisega. ELis on vaid mõned üksikud väljatöötatud lahendused, et saavutada reageerimisvõimeline juurdepääs kosmosele murrangulise tehnoloogia abil. Neid lahendusi tuleb toetada, et jõuda järele teistele riikidele.

Selliste ELi reageerimisvõimeliste kanderaketisüsteemide rakendamist tuleb analüüsida ja uurida selle mõju kosmosele juurdepääsu turule.

Selle projekti raames tehakse ettepanek uuringuks, milles tuleks kindlaks teha vajadus ELi reageerimisvõimeliste kosmosesüsteemide järele, sealhulgas julgeoleku- ja kaitseotstarbel, et stimuleerida nõudlust kanderaketiteenuse järele ja suunata pakkumist paremini. Lisaks kaardistatakse uuringus sellisest teenusest kasu saavate äriliste ja institutsiooniliste sidusrühmade võimalik roll ning nähakse ette tulevane potentsiaalne liidu julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosealgatus koos seonduvate eesmärkide ja kasutuselevõtu raamistikuga.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 04 24 04 — Katseprojekt – Uus visioon Euroopa vastupidavast ja autonoomsest juurdepääsust kosmosele

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 800 000	900 000			1 800 000	450 000

Märkused:

Juurdepääs kosmosele on kosmose ökosüsteemi peamine võimaldaja ja asendamatu element, ilma milleta puudub kosmosepoliitika. ELi 2023. aasta julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosestrateegia+ kohaselt on oluline tagada Euroopa suveräänse kosmosetaristu kasutuselevõtt ja vastupidavus, sealhulgas tulevaste satelliitide ja -süsteemide orbiidile saatmiseks, kosmosekomponentide täiendamiseks, asendamiseks ja ajakohastamiseks.

ELil puudub praegu sõltumatu orbiidile saatmise võime liidu kosmoseprogrammide ja muude algatuste rakendamiseks. Venemaa sõjaline agressioon Ukrainas on halvendanud Euroopa praegust olukorda ja suurendanud vajadust suurendada Euroopa kosmosele juurdepääsu vastupidavust, reageerimisvõimet ja mitmekülsust.

Selle probleemi lahendamiseks ja kooskõlas julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosestrateegias kavandatud meetmetega tehakse käesolevas projektis ettepanek uuringuks, mis aitaks kaasa 2030. aasta järgsele ühisele visioonile suurendada ELi autonoomse juurdepääsu kaudu kosmosele ELi

kosmosetaristu vastupidavust. Selline visioon peaks toetama ELi eesmäärke kosmosele juurdepääsul ja tagama valmisoleku uute meetmete võtmiseks järgmises mitmeaastases finantsraamistikus.

Seda projekti rakendatakse kaheastmeliselt:

1. Paralleelsed tööstusliku kontseptsiooni uuringud (kuni kolm):

- igas uuringus esitatakse kontseptsioon ELi autonoomse, reageerimisvõimelise ja mitmekülgse juurdepääsu kohta kosmosele, mis vastab juurdepääsetavale turule (institutsiooniline ja äriiline), sealhulgas Euroopa julgeoleku- ja kaitsevajaduste rahuldamiseks;
- selle tulemusena töötatakse iga väljapakutud kontseptsiooni jaoks välja kõrgetasemeline tehnoloogia tegevuskava nii maapealse kui ka kosmosesegmendi jaoks;

2. Ühiskontseptsiooni koondaruanne:

- uues uuringus analüüsitakse esialgseid tööstuskontseptsioone ja koostatakse üks kokkuvõte, et teha kindlaks ühised vajadused, anda soovitusi konsensuslikuks visiooniks (2030. aasta järgseks ajaks) koos sellega seotud tehnoloogia tegevuskavaga, et muuta ELi kosmosele juurdepääs autonoomseks, reageerimisvõimeliseks ja mitmekülgseks;

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 07 23 02 — Katseprojekt – Euroopa tööaja korralduse ja vähendamise kogemuste parimate tavade dokumenteerimine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	1 500 000	750 000	p.m.	p.m.	1 500 000	375 000

Märkused:

19. jaanuaril 2023 Davosis toimunud paneelarutelul tõstatati küsimus, kas käesoleva sajandi kõige pakilisemaid tööga seotud probleeme aitaks lahendada 4-päevane tööädal. Madalmaade tööminister Karien van Gennip tõi näite neljapäevase tööädala eelistest. Tema sõnul tasakaalustaks neljapäevane tööädal töö- ja eraelu suurema tõenäosusega kui olukord, kus enamik naisi töötab kolm päeva nädalas ja enamik mehi töötab viis päeva nädalas [Madalmaades]. Bloomberg võttis paneelarutelu kokku järgmiselt: „Neljapäevane nädal võib olla retsept, kuidas vältida läbipõlemist ja suurendada tootlikkust“. 2021. aastal otsustas Hispaania valitsus käivitada katse vabatahtlike ettevõtetega, et testida neljapäevasele tööädalale ülemineku mõju töökohtade loomisele, elukvaliteedile ja tootlikkusele. Hispaania ei ole selles suhtes erand. Sama küsimust arutatakse üha enam mitmes riigis, kus esineb nii värbamisraskusi paljudes tegevusvaldkondades kui ka jätkuvat massilist töötust.

Katseprojekti eesmärk on seega koguda andmeid tööaja lühendamisel ja ümberkorraldamisel saadud kogemuste kohta, et hinnata nende eeliseid ja puudusi ning teha andmed sotsiaalpartneritele kättesaadavaks.

Katseprojekti raames toimuva teadustegevuse ja teavitustegevuse rahastamise vahel peaks olema õige tasakaal.

Teadusuuringute rahastamine peaks võimaldama saada tööaja lühendamise majanduslikust, sotsiaalsest ja keskkonnamõjust üksikasjaliku ülevaate. Teabevahetustegevusele ja -üritustele eraldatav rahasumma ei ole suurem kui teadustegevuseks mõeldud rahaeraldus ning prioriteet on piisavate vahendite eraldamine kvaliteetseteks uuringuteks. Lisatoetus võimaldab eraldada teadusuuringutele märkimisväärse lisaeelarve ja võimaluse korral saada täiendavaid uurimistulemusi, kui tulemuste põhjal tehakse kindlaks, et täiendavaid tulemusi on vaja.

Kuna 4-päevane töönädal võib tähendada täiesti teistsuguseid lahendusi ja tavasid, vaadeldakse katseprojekti erinevaid tavade ja lahenduste mudeleid, eristades selgelt eri mudeleid, nagu 1) 4-päevane nädal, millega kaasneb palju väiksem töötundide arv (näiteks 32 tundi nädalas riikides, kus keskmine tööaeg on 38 tundi, nagu tehti näiteks Prantsusmaal, kus võeti 1997. aastal vastu nn Robieni meede, ning töökohtade loomine ja individuaalsete väljundieesmärkide vähendamine, 2) 4-päevane töönädal, millega kaasneb palju väiksem töötundide arv, kuid mille puhul individuaalseid väljundeesmärke ei alandata ja millel ei ole töökohtade loomise eesmärki (nagu on tehtud näiteks viimastel aastatel Iirimaa ja Hispaanias 4-päevase töönädala katsetamisel), ning vähemal määral (sest sellega tööaega tegelikult ei lühendata) 3) 4-päevane töönädal ilma töötundide arvu olulise vähendamiseta (näiteks valitsuste võetud meetmed ning hiljuti Belgias ja Prantsusmaal läbi viidud katsed).

Katseprojekti raames toimivas teavitustegevuses kajastatakse teadusuuringute tulemusi, näiteks tööaja lühendamise eeldatavat mõju majanduslikele ja sotsiaalvaldkonna tulemustele. Katseprojekti raames tehtud uuringute tulemuste põhjal keskendutakse eri liiki tööaja lühendamise ja 4-päevase töönädala lahenduste eelistele ja võimalikele puudustele.

Lisaks sellele koostatakse ülevaade eri tavadest ja kirjeldatakse põhjalikult valitsuste meetmeid, mis mõjutavad ettevõtjate tööaja lühendamise tavasid, ja iga liikmesriigi erinevaid õigusraamistikke, ning selle alusel sõnastatakse nii sotsiaalpartneritele kui ka poliitikakujundajatele uuendusliku tööajakorralduse rakendamiseks mõeldud nõuanded.

Uut tööaja korraldust katsetanud ettevõtete eesmärgid on väga erinevad:

- paremad võimalused töö- ja pereelu ühitamiseks,
- töölevõtmise hõlbustamine sektorites, kus on raskusi värbamisega,
- töötingimuste parandamine,
- töötajate tervise parandamine ja nende stressi vähendamine,
- pikema ametialase karjääri hõlbustamine,
- uute töökohtade loomine,
- äriühingu vanusepüramiidi uuendamine,
- nõuetele vastavate organisatsioonide rakendamine ja kõigi töötajate vastutuse suurendamine (arvestades, et ka juhid töötaksid üldiselt vähem, see annab kõigile töötajatele võimaluse oma vastutust suurendada),
- elukestvõtte õppele juurdepääsu parandamine (eelkõige VKEdes),
- kõige kallimate masinate kasutamise suurendamine ja klientide jaoks lahtiolekuaegade pikendamine.

Katseprojekti esimesel aastal, see tähendab 2023. aastal, tuleks tulemusteni jõuda 12–15 juhtumiuuringu puhul. Projekti järgmiste etappide puhul tuleks juhtumiuuringute arvu suurendada, et oleks võimalik rakendada piisaval arvul täiendavaid juhtumiuuringuid, et tagada uuringute representatiivsus, lisades ettevõtete juhtumiuuringud eri liikmesriikides, sektorites ja eri suurusega ettevõtetes, et saada teavet, mis võiks olla kasulik sotsiaaldialoogi edendamiseks ja mis tehakse

sotsiaalpartneritele kättesaadavaks, kui nad soovivad lisada selle teema tulevastel läbirääkimistel käsitletavate küsimuste hulka.

Millised on nende kogemuste tulemused? Millised olid nende edusammud? Milles ebaõnnestuti?

Katseprojekti tulemusena koostatakse uue tööajakorraldusega seotud eksperimentide põhjalik hinnang ning tehakse kindlaks tööajakorralduse erinevad tavad ja olemasolevad õigusraamistikud kõigis liikmesriikides. See teema võib mõnes riigis sotsiaalseid pingeid tekitada. Hindamine, mis põhineb eri sektorite (VKEd ja suurettevõtted, avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud ettevõtted, sotsiaalmajandus jne) konkreetsetel kogemustel, võiks vajaduse korral soodustada tööandjate, töötajate ja muude sidusrühmade vahel pragmaatilist ja pingeid leevendavat dialoogi. Erilist tähelepanu tuleks pöörata uue tööajakorralduse mõjule, arvestades seda, et Euroopa riikide majandus peab toime tulema keerulises ülemaailmses konkurents. 4-päevase tööädala eksperimentide tulemuste analüüsimine aitab ELil tugevdada ka Euroopa sotsiaalõiguste samba kaheksandat põhimõtet, see on sotsiaaldialoog ja töötajate kaasamine, olenevalt sellest, kas sotsiaalpartnerid tahavad lisada need tulemused oma prioriteetide hulka.

Hinnang esitatakse sotsiaalpartneritele ja otsustajatele, et teha see sotsiaaldialoogi jaoks kättesaadavaks erinevates õppematerjalides: aruanne ja selle kokkuvõte, infograafikud ja teabelehed, samuti videod, netisaated jne. Teavitustegevus peaks tuginema katseprojekti raames tehtud uuringutele. Katseprojekti vahetulemused, mis põhinevad käimasoleval töö, avaldatakse juba 2024. aastal ning lõplike väljunditeni jõudmisele aitavad kaasa ka taotletud märkimisväärne lisasumma ja täiendav juhtumiuuring, mis viiakse lõpule 2025. või 2026. aastal.

Katseprojekti mõju mõõdetakse uurimistulemuste kvaliteedi alusel, nt juhtumiuuringu tõendusmaterjali kvaliteet, lõplikus uurimisaruandes kasutatud edasiste teadusuuringute tulemused, lõpparuande kvaliteet ja uuringu tulemuste põhjal koostatud teabematerjalide kvaliteet. Ühtlasi eraldatakse piisavad vahendid tagamaks, et need erinevad uurimistulemused ja nende põhjal koostatud õppematerjalid jõuavad väga paljude inimesteni. Et teha tulemused kättesaadavaks sotsiaalpartneritele, poliitikakujundajatele ja avaliku arutelu korraldamiseks kogu Euroopas, on äärmiselt oluline, et summa, mis on ette nähtud kõige kättesaadavamal viisil aruande tulemuste tutvustamiseks laiemale üldsusele ja nimetatud konkreetsete eesmärkide saavutamiseks, oleks piisavalt suur.

Lisasummast tuleks loomulikult katta ka kulud, mis kaasnevad teadusuuringute tulemuste avaldamisega lõpparuande vormis.

Et esitada lõpparuande koostamiseks teavet ja viia teadusuuringute tulemused vastavusse eri sidusrühmade kogemustega, korraldatakse juhtumiuuringu tõendusmaterjalil põhinevate teadusuuringute esialgsete tulemuste arutelu eri sidusrühmadega (nt tööandjad, töötajad, ametiühingute tegelased, otsustajad, teadlased). Eri liikmesriikides peaksid toimuma eri temaatilised arutelud, et hõlmata võimalikult paljusid kohalikke/riiklikke eripärasid. Eri liikmesriikides toimuvate ürituste keskmes võivad olla selle teema eri aspektid, näiteks mõju soolisele võrdsusele, pidevõppele, töötajate (vaimsele) tervisele, haiguspuhkustele, ametist lahkumise määradele jne.

2021. aastal algatasid komisjon ja eesistujariik Portugal kodutuse vastu võitlemise Euroopa platvormi, et toetada poliitikakujundajate ja sotsiaalvaldkonnas tegutsejate vahelist pidevat teabevahetust, et levitada ja edendada häid tavasid, suurendada teadlikkust ELi rahastamisvõimalustest ja tutvustada tehtud edusamme. Samuti peaks katseprojekt 2025. või 2026. aastal võimaldama kaaluda võimalikke eeliseid, mis kaasnevad sellise uue tööajakorralduse jaoks mõeldud Euroopa platvormi loomisega (või loomata jätmisega), mille eesmärk on edendada liikumist täieliku tööhõive suunas, võitlust ebakindluse vastu ning töötajate püsivat juurdepääsu koolitusele ja heaolule. Võimaliku uue Euroopa platvormi loomise suunas tehtava esimese sammu

konkreetne tulemus võiks olla valikuvõimalusi käsitlev dokument, milles uuritakse hüpoteetilise platvormi kaudu elluviidavate tegevuste võimalikku ulatust ja liike.

See täiendab teadusuuringutest tulenevaid võimalikke lisatulemusi.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 07 23 03 — Katseprojekt – Sporditoetused – erakorralised spordimeetmed noortele

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	1 260 000	p.m.	1 260 000	2 000 000	2 260 000	p.m.	1 260 000	2 000 000	1 760 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada varasematel aastatel katseprojekti raames täitmata jäänud kulukohustusi.

Katseprojekti eesmärk on luua erakorralised spordiprogrammid seoses humanitaarkriisi, näiteks sõjaga, et hõlbustada traumade ületamist, kohaneda uue keskkonnaga ja luua sidemed ajutiste vastuvõtivate kogukondadega.

Katseprojektis keskendutakse laste ja noorte kogukonda lõimumise soodustamisele sporditegevuse ja spordialase sekkumise kaudu. Spordiüritustel osalemine parandab nende isikute vaimset heaolu ning nad on järk-järgult valmis kohanema uue keskkonnaga. Spordil on võime inimesi kokku viia ning see aitab kaasa vastuvõtva kogukonnaga suhtlemisele, lihtsamale haridussüsteemi lõimumisele või tööturule sisenemisele.

Parimate tulemuste saavutamiseks tuleks neid programme korraldada kohalikul rohujuure tasandil, eelkõige rohujuure tasandi spordiklubide kaudu. Tegevused, mängud ja sport peavad olema kavandatud nii, et need vastaksid konkreetsetele sotsiaalsetele ja psühhosotsiaalsetele eesmärkidele. Need peavad olema eakohased ja kultuuriliselt asjakohased ning neid tuleb arvesse võtta seoses soorollidega kogukonnas. Kogemustega treenerite olemasolevale füüsilisele suutlikkusele tuginemine aitab neil tunda end mugavalt, julgustades kasutama oskusi, mis neil juba olemas on. Seetõttu oleks oluline ja vajalik koostöö rohujuure tasandi spordiklubide ja keskuste vahel, mis võiksid pakkuda sotsiaalset, psühholoogilist või pedagoogilist tuge. See projekt hõlmaks ka spordialaliite, peamiselt hõlbustaja rollis. Lisaks on käesoleva ettepaneku eesmärk innustada teisi spordiklubisid looma toetusprogramme, avaldades ja edendades kogemusi ja häid tavasid.

Peamine sihtrühm on lapsed ja noored, kes on mõjutatud sõjast tingitud humanitaarkriisist ja massirändest. Katseprojekt soodustaks ka kaasamist avalikku ruumi ning edendaks eri etniliste rühmade kultuuride ja traditsioonide vahetamist.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust

nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 07 23 04 — Katseprojekt – Euroopa Liit – meediavabaduse keskus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	1 500 000	p.m.	1 500 000	2 940 000	2 970 000	p.m.	1 500 000	2 940 000	2 235 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada varasematel aastatel katseprojekti raames täitmata jäänud kulukohustusi.

Venemaa provotseerimata ja õigustamatu sõda Ukraina vastu, sellele järgnenud sõltumatu meedia kaotamine Venemaal ja laiem geopoliitiline olukord meie piiridel, sealhulgas sõltumatu meedia täielik lammutamine Valgevenes viimastel aastatel, annavad liidule ainulaadse võimaluse ja vastutuse võtta juhtroll meedia mitmekesisuse ja sõltumatuse kaitsmisel laiemas piirkondlikus kontekstis.

Vaatamata ajakirjandusvabaduse valdkonna välis- ja siseprobleemidele on liit meediale ja ajakirjanikele oma töö tegemiseks endiselt kõige turvalisem koht maailmas. Arvestades, et sõnavabadus on üks liidu põhiväärtusi, on liidul võimalus saada oluliseks keskuseks nende inimeste jaoks, kes püüdleval väljendusvabaduse ja demokraatia poole.

Sõltumatud ajakirjanikud ja terved Vene ja Valgevene uudistetoimetused on juba põgenenud või kolimas Euroopa Liidu riikidesse. Nad loodavad jätkata tööd võitluseks demokraatia eest oma koduriigis, kuid teha seda liidus asuvast turvalisest piirkonnast, kus neid ei ähvarda jõhkrad repressioonid, kättemaks ja kohene vangistamine tõe rääkimise eest. Samal ajal peame toetama Ukraina meediat ja selle töötajaid, kes on tulnud Euroopa Liitu koos järjest suurema arvu Ukraina sõjapõgenikega.

Nendel meediaorganisatsioonidel napib ressursse tegevuse jätkamiseks, ka on neil raskusi elujõuliste ärimudelite loomisega, arvestades Venemaa-Valgevene teabe- ja füüsilise ruumi üha ulatuslikumat sulgemist ja piiranguid ning sõjast tingitud inimeste ostujõu üldist vähenemist. Erinevalt erakorralistest lahendustest, mille puhul sarnaselt meelestatud partnerid etendavad esimeste kuude jooksul olulist rolli meedia liidu üleviimisega seotud teravate finants- ja ressursiprobleemide lahendamisel, on katseprojekti eesmärk pakkuda prognoositavat tugimehhanismi, mis pakub pikas perspektiivis põhituge ning innovatsiooni- ja arenguvõimalusi.

Katseprojekti eesmärk on edendada pluralistliku meediakeskkonna säilitamist asjaomastes riikides, sealhulgas ajal, mil ajakirjanikud ja meedia töötavad paguluses. Laiem eesmärk on muuta Euroopa turvalisemaks kohaks, aidates nende riikide inimesi demokraatlikes püüdlustes, milles sõltumatu meedia etendab asendamatu rolli.

Katseprojekti eesmärk on uurida täpseid toetusvajadusi ja pakkuda seejärel asjakohast tuge Ukrainast, Venemaalt ja Valgevenest pärit sõltumatule meediale ja ajakirjanikele, kes on liikmesriikidesse ümber asunud ja seal töötavad, tehes selleks järgmist:

- uurides ja kaardistades oma tegevuse ümber paigutanud sõltumatute uudistetoimetuste ja professionaalsete ajakirjanike vajadusi ja probleeme;
- luues tugivõrgustikke mitmes liikmesriigis, et pakkuda kohandatud tuge paguluses viibivatele uudistetoimetustele ja ajakirjanikele. Üldjoontes keskenduks toetus sellele, et aidata kasutusele võtta elujõulisi ärimudeleid ning uuenduslikke tehnilisi ja sisuformaadi lahendusi, et jõuda publikuni (sealhulgas nendeni, kellel võib olla piiratud juurdepääs internetile ja muudele ressursidele) ning püüda saavutada koostoimet ja edendada parimate tavade jagamist ja

võrgustike loomist (eelkõige paguluses töötavas meedias), tagades samal ajal meedia sõltumatuse ja soodustades mitmekesisust.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Artikkel PP 07 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				2 600 000	1 300 000			2 600 000	650 000

Märkused:

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Punkt PP 07 24 01 — Katseprojekt – Venemaa elanikele usaldusväärse teabe edastamiseks mõeldud tehnilised vahendid

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				2 600 000	1 300 000			2 600 000	650 000

Märkused:

Arvestades Putini jõhkrat sissetungi Ukrainasse, lugematuid sõjakuritegusid, inimohvritega lõppenud rünnakuid Ukraina haiglate ja sünnitusmajade, tuumarajatiste, naiste ja laste vastu, on paljudele selgeks saanud üks asjaolu: kui ainult venelased näeksid tõe selle kohta, mis tegelikult toimub, võiksid asjalood olla teistsugused.

Venemaa sõltumatu meedia on näidanud üles suurt vastupanuvõimet pärast ümberpaiknemist ELi või naaberriikidesse. Arvud näitavad nende võimet järjepidevalt oma vaatajaskonnani jõuda. InternetiülekanDED võivad tungida läbi Kremli tule müüri, kuid samas on neid ka lihtne blokeerida, mida tehakse enamasti siis, kui need muutuvad populaarseks. Alates sõja algusest on Roskomnadzor, kommunikatsiooni järelevalveasutus Venemaal, blokeerinud või kustutanud rohkem kui 138 000 veebisaiti, sealhulgas BBC World Service. Alternatiivsete uudiste edastamiseks Venemaal kasutatakse nüüd laialdaselt YouTube'i ja Telegrami, kuid valitsus saab neid kanaleid kergesti blokeerida. Seepärast on oluline kasutada alternatiivseid sidevorme väljaspool internetipõhiseid võimalusi.

Televisioon on Vene propaganda kõige tõhusam vahend. Paljudes telesaadetes propageeritakse kuritegelikke ideid, nagu Ukraina rahva genotsiid, lääne poliitikute mõrvamine, tuumasõja normaliseerimine, Ukraina laste tapmine jms. Küsitlused näitavad, et 69 % venelastest eelistab uudiseid saada traditsiooniliste ringhäälingukanalite kaudu ja et nad jälgivad pidevalt televisiooni. Praeguse seisuga puudub Venemaal sisuline ringhäälinguplatvorm pluralistlike seisukohtade kuuldavaks tegemiseks. 41 % Venemaa kodumajapidamistest kasutab peamise telesaadete vastuvõtuvahendina satelliitantenni. 2025. aastaks peaks see arv kasvama 48 %ni (Omdia 2021).

Satelliittelevisiooni levik on Kremli meediapiirangute nõrk koht, kuid seda ei ole veel tõhusalt ära kasutatud alternatiivsete sõnumite saatmiseks. Denis Diderot Committee uuringutest nähtub, et

paljud satelliidid Venemaa kohal, sealhulgas mõned kõige populaarsemad, kuuluvad Lääne ettevõtetele. See võimekus on loonud vastuvõtliku vaatajaskonna sobivate tehniliste parameetritega videoülekannetele ning seda saab kasutada Venemaa elanikkonnale alternatiivse sõnumi- ja opositsioonimeedia edastamiseks.

Projekti eesmärk on tagada juurdepääs praegu mittekättesaadavale tehnilisele platvormile, televisioonile, mille kaudu eelistab enamik venelasi vaadata uudistesateid. Seda võib teha kahel viisil:

- Sõltumatu ajakirjandusliku sisu lisamine traditsioonilisele telekanalile.
- Pakkuda Venemaa turule kuni 25 uue ja olemasoleva (raadio ja televisiooni) kanali satelliitlevi.

Piirideta Reporterid ja tema partner Denis Diderot Committee on teinud ulatusliku teostatavusuuringu, millega leidis kinnitust tehniline võimalus levitada sellist sisu Venemaa kodumajapidamistele. Venemaa juhtivad sõltumatud ajakirjandusplatvormid, sealhulgas Meduza, Ehho Moskvõ ja Holod Media, on väga huvitatud oma materjalide edastamiseks Venemaa elanikele. Lisaks on Saksa ringhäälinguorganisatsioon Deutsche Welle kinnitanud oma huvi luua telekanal, mis konkreetset kasutaks venekeelset sisu. Seda eeskuju järgivad ka muud kanalid. Ringhäälinguprojekti vastu on huvi üles näidanud ka satelliidiettevõtjad, kes on valmis vajalikku võimekust pakkuma.

Projekt aitab tagada, et eksiilis töötavatel sõltumatutel ajakirjanikel on tehnilised vahendid oma töö Venemaa vaatajaskonnani viimiseks satelliittelevisiooni kaudu. Sellega luuakse tehnilised vahendid, mida ajakirjanikud saavad kasutada oma sisu tõhusaks edastamiseks Venemaale. Selle projekti abil luuakse uus pakend mitte ainult sõltumatute ajakirjanike loodud sisule, vaid ka rahvusvahelistele kanalitele, ning edastatakse see Venemaa inimestele, kellel puudub täielikult juurdepääs pluralistlikule teabele. Projekti eesmärk ei ole luua sisu ega toetada rahaliselt ajakirjanikke.

Selle katseprojekti raames on hea võimalus teha koostööd juba käimasoleva meediavabaduse keskuse katseprojektiga (PP 07 23 04), mille põhieesmärk on suurendada sõltumatu Venemaa meedia finants- ja juhtimissuutlikkust. Käesolev katseprojekti ettepanek on täiendav, sest selles keskendutakse tehnilistele võimalustele, mida on vaja Venemaal mitte ainult meediakeskuste kaudu toodetud sisu levitamiseks, vaid ka rahvusvaheliste uudiste analüüsimiseks.

Venemaa on hakanud televisiooni relvana kasutama. Lääneriigid ei ole aga seni eriti püüdnud teha Venemaa Föderatsioonis tasuta teavet kättesaadavaks. Projekt võib anda lootust ja tõest teavet miljonitele Venemaa elanikele.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Artikkel PP 08 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				8 540 000	4 270 000			8 540 000	2 135 000

Märkused:

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Punkt PP 08 24 01 — Katseprojekt — Põllumajandusstruktuurid ja -organisatsioonid: ELi põllumajandusmudeli suundumused, määratlus ja kaitse

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				750 000	375 000			750 000	187 500

Märkused:

Põllumajandusettevõtjate arvu vähenemist võib täheldada eelkõige väikeste põllumajandusettevõtete puhul (alla 2 ha). Samal ajal suurenes suurte põllumajandustootjate arv (100 ha või rohkem), ehkki nende koguarv on jätkuvalt väike. Struktuurilised ja korralduslikud muudatused tõstatavad ühise põllumajanduspoliitika ülesehituse ja rakendamise kohta palju küsimusi, mida on vaja 2027. aasta järgse ühise põllumajanduspoliitika kontekstis uurida:

- Milliseid suundumusi täheldatakse eri liikmesriikides ja sektorites põllumajandusettevõtete struktuuri puhul, sealhulgas väikepõllumehed, põllumajandusliku töö valdkonnad, põllumajandusettevõtte korraldus (võttes arvesse ka vanust, sugu ja/või haridust), põllumajandusettevõtte kapitalisatsiooni tase (eelkõige mehhaniseerimine ja/või digitaliseerimine) ning liikmesriikides olemasolevad õiguslikud vormid?

- Millist mõju avaldasid ühise põllumajanduspoliitika vahendid ja meetmed Euroopa põllumajandusstruktuuride ja -organisatsioonide arengule?

- Kuidas saavad uued töökorralduse ja kapitali jaotamise viisid aidata saavutada (või takistavad) põllumajandustootjate uue põlvkonna pealetulekut?

- Milliseid kohandusi ja/või piiravaid meetmeid tuleb olemasolevate vahendite ja/või uute vahendite ja meetmete puhul rakendada, et toetada kindlaksmääratud viise, kuidas saavutada põllumajandusettevõtja majanduslikud eesmärgid, tagada uue põlvkonna pealetulek ning põllumajandustootjate perekondliku mudeli ja väikesemahulise põllumajanduse (n-õ põllumeeste) kaitse?

Katseprojekti eesmärk on anda panus ühise põllumajanduspoliitika teemalisse üldisse arutellu nii ÜPP praeguse rakendamise kontekstis kui ka selle läbivaatamise seisukohast pärast 2027. aastat. Algatuse kestuseks on kavandatud vähemalt kaks aastat (2024 ja 2025).

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 08 24 02 — Katseprojekt – Kalandussektori energiasüsteemi ümberkujundamise edendamine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				2 200 000	1 100 000			2 200 000	550 000

Märkused:

Taust

Kliimamuutuste tõttu peavad kõik majandussektorid kohanema ja kasvuhoonegaaside heidet vähendama. Ka kalandussektor peab oma CO₂ jalajälge vähendama. Peale selle tekitab Venemaa Ukraina-vastasest sõjalisest agressioonist tingitud fossiilkütuste hindade volatiilsus ja tõus ebakindlust ja vähendab kalandusettevõtete kasumlikkust. Kalalaevad ei peaks enam sõitma ainult fossiilkütustega. Komisjoni 21. veebruari 2023. aasta teatistes ELi kalandus- ja vesiviljelussektori energiasüsteemi ümberkujundamise kohta (COM(2023)0100) märgitakse, et „on oluline edendada uute ja olemasolevate tehnoloogiate katsetamist ja teaduslikku valideerimist nende rakendamiseks kalanduses“ ning märgitakse ka, et „[k]omisjon korraldab kogu ELi hõlmava uuringu kalandus- ja vesiviljelussektori energiasüsteemi ümberkujundamise olemasolevate tehnoloogiate ning nendega kaasnevate kulude ja kasu kohta“. Sellega seoses on asjakohane teha ettepanek katseprojekti kohta, millega töötatakse välja näidiskalalaev, millel katsetatakse uuenduslikke jõuseadmeid.

Euroopa kalalaevastik vananeb. Kalalaevade energiatõhusus ei ole rahuldav. Näidiskalalaeva rahastamine võimaldaks välja töötada kalandusele kohandatud uuenduslikud jõuseadmed. Eesmärk on katsetada laevakere konstruktsiooni, jõuseadmetehnoloogiaid ja pardal kasutatavat energiat, mis vähendavad kasvuhoonegaaside heidet võrreldes kalurite poolt praegu kasutatavate jõuseadmetega, ning anda kaluritele rohkem võimalusi energiat säästa ja algatada kalalaevade energiasüsteemi ümberkujundamine.

Näidiskalalaev, millel katsetatakse uuenduslikke jõuseadmeid

Katseprojekti eesmärk oleks rahastada katse teostatavuse ja ulatuse ning sellele projektile eraldatud eelarve alusel näidiskalalaeva ümberehitamist.

– Katse teostatavuse ja ulatuse hindamine

– Katse teostatavuse ja ulatuse hindamisel tehakse kindlaks kalalaeva omadused (kerekonstruktsioon, jõuseadmed ja pardal kasutatav energia). Selles hindamises tehakse kindlaks ka ümberehitatud laeval vajalikud eri tüüpi katsed.

Teostatavuse hindamise põhjal tehakse katsed, et teha kindlaks laeva energiasääst, ohutus ja keskkonnatoime erinevate püügivahendite ja ilmastikutingimuste puhul.

– Lisateave

Eesmärk on katsetada ühe või mitme jõuseadme ühilduvust eri tüüpi püügivahenditega, mis võivad kasvuhoonegaaside heidet ja energiatarbimist oluliselt vähendada. Kõige sobivamate kombinatsioonide väljapakumine on projektijuhi (avaliku või erasektori üksus) ülesanne.

Katseprojekt peaks võimaldama kaluritel osaleda katseprojekti kõigis etappides ja anda tagasisidet. Komisjon saab jälgida ka katsete eri etappe. Kui katseprojekti eesmärgid on saavutatud, peab projektijuht tegema ettepaneku laeva otstarbe kohta, näiteks katseprojekti tulemuste tutvustamine Euroopa kalasadamates või kasutuselevõtt kogu ELis noorte kalurite koolitamiseks mõeldud laevana.

Mingil juhul ei tohiks see laev olla püügikoormuse suurendamise vahend. Seda peaks kasutama ainult katseteks. Laeva õiguslik seisund ei tohi mingil juhul lubada kutselise kalapüügi toodete lossimist ega laeva muutmist kalalaevaks. Katseprojekti rakendamisel täpsustab komisjon nõudeid, millega vältida, et laeva saaks muuta töönduslikuks kalalaevaks.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega

muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 08 24 03 — Katseprojekt – Merede päästmine – Euroopa meredesse uputatud laskemoonast lähtuva ohu vähendamine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				5 590 000	2 795 000			5 590 000	1 397 500

Märkused:

Merepõhja uputatud lõhkemata laskemoon tekitab nii Euroopas kui ka mujal üha suuremat muret. Eelkõige puudutab see sise- ja šelfimeresid. Pärast eelmisel sajandil toimunud maailmasõdade lõppu lasti Euroopa meredesse tonnide kaupa ohtlikku tavarelvade laskemoona, mis on mereelustikule ja merel töötavatele inimestele väga ohtlikud. Uputatud laskemoon ohustab inimelusid ja merekeskkonda. Ohus ei ole mitte ainult kalapüük ja laevaliiklus, vaid ka avamereenergia, vesiviljeluse, laevanduse, turismi ja muude sinise majanduse sektorite ja süvamere majandustegevuse areng.

Kuna Venemaa Föderatsioon peab Ukrainas sõda, on viimase aasta jooksul veel rohkem selgeks saanud, et kiiresti tuleb välja töötada kõige tõhusamad asjakohased tehnoloogialahendused. Mustal ja Aasovi merel toimuva agressiooni tagajärjel jääb merre hukkunud laevu ja raketijäänuseid, uputatud laskemoona ja muid ohtlikke kehi, mis kahjustavad veealust keskkonda ja ohustavad rannikukogukondi.

ELil on demineerimisvaldkonnas suured kogemused, mis on saadud kogu maailmast, sealhulgas Balkani riike, Aafrikat ja Aasiat hõlmanud operatsioonidel. Euroopa merede puhul peab EL nendele kogemustele toetuma ja vastavalt kohanema, pidades eelkõige silmas praegusi ohte Euroopa meredele ja Ukraina ühinemist Euroopa Liiduga.

Kõike eeltoodut arvesse võttes on merre uputatud laskemoona ja tavarelvade kõrvaldamise valdkonnas hädasti vaja arendada tehnoloogiat ja toetada konkreetseid meetmeid.

Katseprojekti eesmärk on tehnoloogia ja erivahendite arendamine, milleks tuleb

- edendada, arendada ja katsetada merel ohututes tingimustes (sõjast kõrvale jäävad vesikonnad) keskkonnahoidlikke, kõige terviklikumaid ja tõhusamaid meetodeid ja konkreetseid vahendeid uputatud tavarelvade laskemoona kõrvaldamiseks ja hävitamiseks; see tehnoloogia ja väljaarendatud vahendid peaksid olema kättesaadavad nõudmise korral ja neid peaks olema võimalik kiiresti kasutusele võtta;

- hinnata, kas seda tehnoloogiat ja neid erivahendeid saab kasutada ka Mustal ja Aasovi merel Venemaa Ukraina-vastase agressiooni tagajärgede likvideerimiseks;

- veel rohkem tugevdada koordineerimist ja sidusrühmade kaasamist, suurendada teadlikkust ja jagada parimaid tavasid.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Artikkel PP 09 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 000 000	500 000			1 000 000	250 000

Märkused:

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Punkt PP 09 24 01 — Katseprojekt – ELi süsinikdioksiidi kogumise, utiliseerimise ja säilitamise vaatluskeskus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				500 000	250 000			500 000	125 000

Märkused:

Süsinikdioksiidi kogumise, utiliseerimise ja säilitamise alane tegevus suureneb ELis lähiaastatel tõenäoliselt märkimisväärselt ning seda tuleb rakendada ettevaatlikult, et saavutada optimaalne kliimamõju.

Katseprojektiga katsetatakse ELi süsinikdioksiidi kogumise, utiliseerimise ja säilitamise vaatluskeskust, mis jälgib ja kontrollib konkreetsetest tööstuskäitistest kogutud, transporditud ja säilitatud CO₂ ja annab selle kohta aru.

Kuna katseprojekti ülesanne on katsetada Euroopa vaatluskeskuse toimimist väikeses ulatuses, teeme ettepaneku, et seire-, aruandlus- ja kontrollitegevuses käsitletak ainult tsemenditehaseid ja jäätme põletustehaseid, kus on CO₂ kogumise seadmed.

Kui katseprojekt osutub edukaks, võiks see olla kogu CO₂ haldamise väärtusahela jaoks esmane struktuur, mis hõlmab süsinikdioksiidi kogumise, utiliseerimise ja säilitamise ELi alalise vaatluskeskuse jaoks teadmisi, andmeid ja parimaid tavasid.

Katseprojekti väljundid võiksid hõlmata järgmist:

- ettepanek raamistiku loomise kohta, mille abil hinnata süsinikdioksiidi kogumise, utiliseerimise ja säilitamise projektide mõju ja panust ELi kliimanetraalsusse;
- aruandlus ELi süsinikdioksiidi kogumise, utiliseerimise ja säilitamise projektide ja nende hinnangulise mõju kohta süsinikdioksiidi (CO₂) heitkogustele, majandusele ja ühiskonnale (kaks iga-aastast koondaruannet katseprojekti kestuse ajal);
- ettepanek luua teadmiste ja parimate tavade jagamise platvorm, mis on kõigile süsinikdioksiidi kogumise, utiliseerimise ja säilitamise projektidele kergesti kättesaadav;
- üritused, sealhulgas suletud uste taga toimuvad dialoogid otsustajatega ning avalikud üritused süsinikdioksiidi kogumise, utiliseerimise ja säilitamise tehnoloogiate edendamiseks;
- ettepanek ELi alalise süsinikdioksiidi kogumise, utiliseerimise ja säilitamise vaatluskeskuse kohta.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr

1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PP 09 24 02 — Katseprojekt – Teostatavusuuring, et töötada välja mudel kaupade ja teenuste tekitatava keskkonnakahju üldiseks maksustamiseks Euroopa Liidus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				500 000	250 000			500 000	125 000

Märkused:

Maksustamise kasutamine tarbijate käitumise muutmiseks on kliimamuutuste vastu võitlemisel ja meie poolt tekitatava keskkonnamõju vähendamisel keske tähtsusega. Teostatavusuuringu eesmärk on leida mudel, mille abil arvutada toodete ja teenuste põhjustatava keskkonnakahju finantskulu ning aidata nii kindlaks määrata maksumäär, mida nende suhtes kohaldada. See mudel peaks minema palju kaugemale praegusest energia maksustamise direktiivist, milles keskendutakse kitsalt energiatoodetele.

Mudel peaks ühendama olemasolevad ELi tunnustatud meetodikad ja aitama välja arvutada konkreetsete toodete või teenuste loomise, kasutamise ja kõrvaldamisega tekitatava keskkonnakahju hüvitamise hinnangulise finantskulu. See tagab, et toote või teenuse lõppkasutaja suhtes kohaldatakse põhimõtet „saastaja maksab“.

Mudel võiks muu hulgas põhineda toote keskkonnajalajäljel ja organisatsiooni keskkonnajalajälje meetoditel (keskkonnajalajälje meetodid), millega mõõdetakse ja kodifitseeritakse toodete ja organisatsioonide keskkonnatoimet kogu nende olulusringi jooksul. Need meetodid on teaduslikult põhjendatud hindamismeetodid, milles lepitakse kokku rahvusvahelisel tasandil. Need hõlmavad 16 keskkonnamõju, sealhulgas kliimamuutusi ning vee, õhu, ressursside, maakasutuse ja toksilisusega seotud mõjusid. Need on universaalselt kohaldatavad, kusjuures toodete ja organisatsioonide jaoks on olemas eraldi mudelid. EL on need heaks kiitnud komisjoni soovitusel keskkonnajalajälje määramise meetodite kasutamise kohta. Näiteks on Euroopa Keskkonnaamet teinud tööd mitmesuguste saasteainete finantskulude kvantifitseerimiseks.

Käesolevas teostatavusuuringus tuleks arvesse võtta tulemusi, mida annab keskkonna peadirektoraadi juhtimisel läbiviidav uuring põhimõtte „saastaja maksab“ ja keskkonnakahjulike toetuste kohta. Selle tulemused võivad anda palju teavet, pidades silmas võrdlusaluste väljatöötamist või minimaalsete maksumäärade kehtestamist keskkonnale kahjulikele toodetele ja teenustele.

Kavandatav teostatavusuuring ei peaks hõlmama energia maksustamist, pidades silmas nõukogus ja parlamendis käimasolevaid läbirääkimisi energia maksustamise direktiivi läbivaatamise ettepaneku üle.

Õiguslik alus:

Katseprojekt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/201 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 01 23 01 — Ettevalmistav meede – Energiat tootvate tarbijate teabehoidla – Energiat tootvate tarbijate tegevuse arengu seire kogu liidus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	2 500 000	p.m.	2 500 000	2 500 000	3 750 000	p.m.	2 500 000	2 500 000	3 125 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada varasematel aastatel ettevalmistava meetme raames täitmata jäänud kulukohustusi.

Taastuenergia direktiivi 2001/2018 ja elektridirektiivi 944/2019 sätted tarbijate mõjuvõimu suurendamise kohta on puhta energia paketi kõige uuenduslikumad. Need kohustavad liikmesriike võimaldama agregeerimisel või dünaamilistel hinnakujunduse lepingutel põhinevat tarbimiskaja, loovad kohalikke paindlikke elektriturge ning võtavad vastu tugiraamistikud (ühiselt toimivate) omatarbeks toodetud energia tarbijate või aktiivsete tarbijate ning taastuenergia- ja kodanike energiakogukondade jaoks. Nende sätete eesmärk on anda tarbijatele võimalus tegutseda kohalikul tasandil asjaomastel energiaturgudel, võimaldades neil osaleda mitmesugustes uuenduslikes tegevustes, nagu (kollektiivne) omatarbeks toodetud energia tarbimine, salvestamine, energia jagamine, vastastikune vahetus ja paindlikkusteenuste osutamine. Selline tegevus aitab töötada välja uued ärimudelid ja võib kiirendada üleminekut taastuenergiale kulutõhusal ja tõhusal viisil, tagades samal ajal turvalise juurdepääsu taskukohasele energiale kohalikul tasandil, tingimusel et sellist tegevust võimaldatakse viisil, mis hoiab ära tarbijate sulgemise omatarbeks toodetud energia isoleeritud tarbimise keskkonda laiema valiku puudumise tõttu, nagu kaudsed (hinnasignaalid ajaliselt diferentseeritud võrgutariifide ja dünaamilise hinnaga lepingute kaudu) või selgesõnalised (pakkumispõhised paindlikkusturud) stiimulid, mis võimaldavad neil suhelda kohaliku süsteemiga ja rakendada energiatõhususe meetmeid. Samal ajal annab taastuenergiarajatiste detsentraliseeritud olemus võimaluse Euroopa energiasüsteemi demokratiseerimiseks, võimaldades Euroopa kodanikel muutuda aktiivseks ja võtta vastutuse energiasüsteemi ümberkujundamise eest.

Väga paljud liikmesriigid ei ole eespool nimetatud artikleid senini täielikult vastu võtnud ja sellel on negatiivsed tagajärjed liidu õiguse järjekindla kohaldamise ja kogu liidus samadele tarbijate õigustele juurdepääsu tagamise seisukohast. Samal ajal on mõnes liikmesriigis hakatud välja töötama uusi individuaalse või kollektiivse omatarbeks toodetud energia tarbimise kavasid, mis ei piirdu ühe hoone ja kogukonna tasandiga, ning need ei ole praegu ühise energiapoliitikaga hõlmatud. Need muud liiki ühistegevuse algatused võiksid aidata leevendada energiaostuvõimetust, pakkuda liidu kodanikele rohkem võimalusi energiametmete võtmiseks ja suurendada investeringuid taastuenergiasse, samuti aidata tagada vajalikku paindlikkust, et võimaldada kulutõhusat üleminekut suuremale elektrifitseerimisele ja taastuenergial põhinevale energiasüsteemile.

Pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse ja suurenenud vajadust tagada liidu energiasõltumatus ning komisjoni teatist REPowerEU, millega kiirendatakse päikeseenergia ja soojuspumpade kasutuselevõttu, ning üleskutsest suurendada tarbimiskaja ja paindlikkust, muutub nende sätete nõuetekohane ja kiirem ülevõtmine ning uute ja kujunemisjärgus ärimudelite toetamine üha olulisemaks, et kasutada täiel määral ära kohaliku taastuenergia tootmise paindlikkuse potentsiaali, kaasates kodanikke tihedalt. Sõda Ukrainas on toonud esile ka vajaduse tagada Euroopa kogukondade vastupanuvõime, ergutades mitmeid omavalitsusi ja piirkondi arendama kohalikke ressursse, mida juhivad nende elanikud.

Energiat tootvate tarbijate teabehoidla peaks täitma järgmisi põhiülesandeid.

- i) jälgida ja kaardistada individuaalseid ja kollektiivseid tootvate tarbijate kavasad, pöörates eeskätt tähelepanu kodanike osalemise tasemele ja võimaldades omatarbeks toodetud energia tarbimise raamistike loomist ning otsest ja kaudset tarbimiskavas osalemist liidus¹;
- ii) koguda ja analüüsida andmeid võrdsete tingimuste kohta seoses kodanike osalemisega kaudses ja otseses tarbimiskajas, sealhulgas seoses mõõtmisnõuetega, hõlmatud/heakskiidetud varaliikidega ja varade kättesaadavusega;
- iii) selgitada välja uued tekkivad omandi- ja ärimudelid (sealhulgas vastastikune vahetusmehhanism, kohalikud paindlikkusteenused, energia jagamine, kogukondlik salvestamine) ning pakkumised, mis on seotud võrku integreeritud tootvate tarbijate kavadega, ning jälgida kodanikele, süsteemile ja laiemale ühiskonnale tagatavaid eeliseid²;
- iv) selgitada välja parimad tavad ja tõkked seoses kodanike ulatusliku osalemise ja eelistega võrku integreeritud ja energiatõhusate tootvate tarbijate kavade loomise, väljatöötamise ja toetamisega (sh need, mida kehtivad liidu õigusaktid ei kata);³
- v) anda kohalikele omavalitsustele, kodanikele, ettevõtjatele ja kogukondadele suuniseid võrku integreeritud ja energiatõhusate tootvate tarbijate kavade loomiseks, pakkudes neile tehnoloogiliste, finants- ja halduslahenduste mudeleid.

Teabehoidla abil kogutud andmed oleksid Euroopa institutsioonide, poliitikakujundajate, riiklike, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste jaoks väga oluline teabeallikas. Need andmed sobitatakse praegustesse ja tulevastesse poliitikasuundadesse; need toetaksid võrku integreeritud individuaalsete ja kollektiivsete energiat tootvate tarbijate tegevuse arendamist viisil, mis optimeeriks taastuvate energiaallikate kasutamist, vähendaks energiasüsteemi ümberkujundamise üldkulusid ja seega ka tarbijate energiaarveid. See on kooskõlas energiasüsteemi lõimimise strateegia ja REPowerEU teatisega elektrituru korralduse kohta. Lisaks võib see aidata teavitada liikmesriike, kellel on endiselt raskusi eespool nimetatud sätete nõuetekohase rakendamisega 2025. aastaks, ning aidata läbi vaadata või parandada praegu hõlmamata kavade õigusraamistikku liidu ja riiklikul tasandil.

Teisest küljest võiks teabehoidla olla suurepärane oskusteabe allikas VKEdele, kohalikele omavalitsustele, kodanikele ja nende ühendustele, kes soovivad alustada individuaalset või kollektiivset tegevust ja osaleda paindlikel elektriturgudel, eelkõige liikmesriikides, kus puudub väljaarendatud õigusraamistik või kellel on seni vähe kogemusi parimate tavadega.

Hoidlast võiks saada suurepärane teabeallikas, et jälgida kodanikest lähtuvate paindlikkusteenuste arengut ja erainvesteeringute edenemist taastuvenergiale üleminekul ning tunnustada muud liiki ühistegevuse algatusi, mis on seotud võrgusõbraliku omatarbeks toodetud energia tarbimisega väljaspool energiakogukondi, mis vähendaks kaubandus- ja tööstusvaldkonna osalejate motivatsiooni kinnistada taastuvenergiakogukondi ja kodanike energiakogukondi innovatsioonitegevuses osalemise eesmärgil.

¹Tuginedes ELi liikmesriikides omatarbeks toodetud taastuvenergia individuaalse või kollektiivse tarbimise õigusraamistiku kaardistamisele seoses 2023. aastal sõlmitava mitme pakkujaga raamlepingu ENER/2020/OP/0021 kohase erilepinguga:

²Võrku integreerimine tähendab järgmist: tootvate tarbijate kavad, mis vastavad turusignaalidele ja võrguvajadustele kas kaudse (hinnasignaal) või otsese (paindlikel elektriturgudel osalemine) tarbimiskaja kaudu;

³Tuginedes ELi liikmesriikides omatarbeks toodetud taastuvenergia individuaalse või kollektiivse tarbimise õigusraamistiku kaardistamisele seoses 2023. aastal sõlmitava mitme pakkujaga raamlepingu ENER/2020/OP/0021 kohase erilepinguga:

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 01 23 02 — Ettevalmistav meede – Euroopa stipendiumikava ohus olevatele teadlastele

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	6 000 000	3 000 000	p.m.	p.m.	6 000 000	1 500 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada varasematel aastatel ettevalmistava meetme raames täitmata jäänud kulukohustusi.

Ettevalmistava meetmega töötatakse välja Euroopa stipendiumikava ohus olevate teadlaste toetamiseks. Ettevalmistava meetmega töötatakse eelkõige välja menetlused toetusesaajate valimiseks (ohu hindamine ja stipendiumi andmine) ning toetusesaajate kokkuviimiseks vastuvõtivate liidu institutsioonidega. Samuti tuleks kaaluda, millises ulatuses tuleks menetlusi diferentseerida taotluse geograafilise päritolu alusel. Selle ettevalmistava meetme raames võetakse arvesse kõikidest liitu mittekuuluvatest riikidest laekuvaid taotlusi. Arvesse tuleks võtta vastavate riiklike ja valitsusväliste organisatsioonide programmide kogemusi ning MSCA4Ukraine meetmest saadud kogemusi.

Lisaks antakse katseprojekti raames ette nähtud menetluste teel stipendiume ohus olevatele teadlastele kahes kategoorias, kusjuures kummaski kategoorias on 15 täielikult rahastatud kohta:

1. kategooria: kiirmenetlus ohus olevate teadlaste kohtadele (väljaspool pagulasprotsessi)
2. kategooria: pagulase staatuses teadlased ja jätkukohad ohus olevatele kandidaatidele väljaspool pagulasprotsessi

Selleks et tagada täiendav liidu lisaväärtus ja Euroopa tiimi pingutuste koostoime, töötatakse ettevalmistava meetme käigus välja lähenemisviisi, et ergutada liikmesriike looma oma programme, ning lähenemisviisi riikliku ja Euroopa tasandi rahastamise mõju maksimeerimiseks, koordineerides eri programmide pingutusi.

Ettevalmistav meede on inspireeritud poliitilistest soovitustest, mis töötati välja programmi „Horisont 2020“ Marie Skłodowska-Curie meetme projekti „Inspireurope“ raames.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 01 23 04 — Ettevalmistav meede — Kodanike juhitud renoveerimisprojektide tugiteenistus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	2 500 000	p.m.	2 500 000	2 500 000	3 750 000	p.m.	2 500 000	2 500 000	3 125 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud selleks, et rahastada varasematel aastatel ettevalmistava meetme raames täitmata jäänud kulukohustusi.

Ettevalmistav meede on jätkuks katseprojektile (PP012102), mis kiideti heaks kahe järjestikuse aasta jaoks ja mille eesmärk on ületada kodanike juhitud renoveerimisprojektide rahalised, õiguslikud ja tehnilised takistused. Selleks moodustatakse kodanike energiakogukondade ja taastuvenergiakogukondade toetamiseks eraldi liidu tugiteenistus. Need kogukonnad on liidu õigusaktides sätestatud uued osalejad, kes võivad soodustada kodanike kaasamist rohepöörde eri aspektidesse, sh renoveerimisprojektidesse. Tugiteenistuse loomisel võiks tugineda naabruskonna tasandi projekte edukalt ühte koondavate ühistute kogemustele. Tugiteenistuse eesmärk oleks tõhustada kogukondade loomist, suurendada programmide mastaapi ja korrata edukate programmide kogemusi. Selleks tuleks:

1. luua kogemuste ja eeskujude jagamise platvorm, et tekitada jõuline kogukonnaliikumine, mis energiakogukondade kaudu koondab Euroopa kodanikud integreeritud renoveerimise ja taastuvenergia kasutuselevõtu programmide ümber;
2. toetada investeeringukavade väljatöötamist, kuna rahastamisvõimaluste leidmine on projektide koostamise oluline eeltingimus. (Otsida kodanike juhitud projektide arengu ergutamiseks nende ühisjooni. Uurida võimalust luua mudelid, mis toetaksid üheaegset renoveerimist ja taastuvenergia kasutuselevõtmist);
3. pakkuda andmeid ja näitajaid, mis paneksid praegusi energiakogukondi paremini mõistma energiavarustuse renoveerimise kasulikkust;
4. pakkuda kodanikuühendustele, senistele kogukonnaorganisatsioonidele ja kohalikele asutustele tehnilist abi ja juhendamist kodanike energiakogukondade ja taastuvenergiakogukondade loomiseks, kes tegeleksid hoonete renoveerimise, eluaseme omanikuks saamise võimaluste ja energiaostuvõimetuse küsimustega;
5. jälgida ja toetada puhta energia paketi nende sätete tõhusat ülevõtmist, mis käsitlevad kodanike energiakogukondi ja taastuvenergiakogukondi ning peaksid aitama liikmesriikidel suurendada kodanike osatähtsust energiasüsteemi ümberkujundamisel.

Katseprojekti eesmärk on juhendada kodanike energiakogukondi ja taastuvenergiakogukondi piirkondliku ülemineku ettevalmistamisel ja läbiviimisel.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Artikkel PA 01 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				7 100 000	3 550 000			7 100 000	1 775 000

Märkused:

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Punkt PA 01 24 01 — Ettevalmistav meede — FOSSEPS 2

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				2 500 000	1 250 000			2 500 000	625 000

Märkused:

Käimasolev katseprojekt FOSSEPS, mis käsitleb vaba ja avatud lähtekoodiga tarkvara Euroopa avalikus sektoris, edendas märkimisväärselt ideed üleeuroopalisest koostööst avatud lähtekoodi valdkonnas ja tegi seda kolme konkreetse meetme abil, i) luues haldusasutustele esimese üleeuroopalise avatud lähtekoodiga lahenduste kataloogi, ii) määrares kindlaks Euroopa avalike teenuste kasutatava kriitilise tähtsusega tarkvara ja iii) moodustades Euroopa avaliku sektori avatud lähtekoodi kasutajarühma.

Meie üleeuroopaline suutlikkus vaba ja avatud lähtekoodiga tarkvara strateegiliselt kasutada ja operatiivselt kasutusele võtta on digitaalse suveräänsuse, digiturgude suurema konkurentsivõime, innovatsiooni ja küberturvalisuse saavutamise strateegiate nurgakivi. Esialgne katseprojekt on olnud väga edukas. Kõigis kolmes projektisambas on veel lõpetamata töid ja huvi nende vastu jätkub. Allpool loetletud kolm meetet tuginevad varasematele saavutustele ja neis pakutakse välja põhimeetmed, mis oleksid ettevalmistava meetme keskmes ja samal ajal rahuldaksid ka Euroopa avaliku sektori nõudlust.

(i) Euroopa rakenduste kataloog

Riiklikes kataloogides loetletud avatud lähtekoodiga rakenduste taaskasutamisest tulenev ajasääst ja kulude kokkuhoid näitab, et täielikult toimiva avatud lähtekoodiga lahenduste Euroopa kataloogist saadav kokkuhoid on tohutu. Ettevalmistava meetmega tuleb katseprojektiga loodud minimaalse elujõulise toote esialgset kataloogi oluliselt laiendada, et võimaldada rohkemate liikmesriikide andmete kasutamist, esitades neid endiselt nende riiklikes kataloogides (andmete liidendatud kogumise lähenemisviis). Tegelikult ei ole veel paljudes liikmesriikides avatud lähtekoodiga tarkvaralahenduste katalooge ja neil, kel on, esineb töös tehnilisi raskusi. Tuleb teha rohkem tööd selleks, et võtta arvesse liikmesriikides kasutatavaid erinevaid andmestandardeid ning aidata liikmesriikidel luua oma riiklikes kataloogides ja omakorda ka Euroopa rakenduste kataloogis küpsemaid kandeid. Ettevalmistava meetme eesmärk on saada avatud lähtekoodiga lahenduste kohta teavet vähemalt 14 liikmesriigist (50 %) standardite koostamise, küsitlemise ja parema teabevahetuse kaudu ning näidates saavutatavat tohutut kokkuhoidu. Iga loetletud rakenduse andmesisu on vaja ühtlustada, et kasutaja otsingutega leitaiks sisukaid tulemusi ja pakutaks kasulikku võrreldavat sisu. Lisaks vajab esialgse katseprojekti minimaalne elujõuline toode pidevaid vahendeid hoolduseks, et vastata arenevale Euroopa rakenduste kataloogile. Lisaks katseprojekti tulemusel koostatud kataloogi täiustamisele peame eraldama osa rahalistest vahenditest, et parandada riiklikke katalooge ja nende kokkusobivust Euroopa kataloogidega.

(ii) Kriitilise tähtsusega tarkvara nimistu:

Katseprojekt pälvis kiidusõnu suure ajapommiprobleemi (nt hiljutine Log4J probleem) lahendamise eest ning tõi päevavalgele ka selle, kui vähe ollakse Euroopa avalikus sektoris teadlikud kriitilise tähtsusega tarkvarast. Katseprojektiga suurendati teadlikkust, ent teadlikkus üksi ei ole piisav, sest Euroopa avalikul sektoril puuduvad vahendid kriitilise tähtsusega tarkvara kindlakstegemiseks. Seetõttu on selge, et Euroopa avalik sektor ei suuda seda küsimust ise lahendada. Minimaalselt on neil vaja vahendeid, et koostada iga kasutatava tarkvara jaoks tarkvaramaterjalide loetelu. Veel üks põhjus, miks ELi institutsioonid ja Euroopa avalik sektor peaksid koondama oma ressursid projekti, mis jätkaks kriitilise tähtsusega tarkvara kindlakstegemist ja täiustamist. Seetõttu on vaja teha koostööd teiste tööstusharu osalejatega, et neid jõupingutusi jätkata. Nimistu ulatust tuleks laiendada, et see sobiks vaba ja avatud lähtekoodiga tarkvara suurema kasutamisega avalikus halduses ning avalikule sektorile tarkvaralahendusi pakkuvate müüjate poolt. Nimistu väljatöötamise raames peaks FOSSEPSi meeskond koostöös praegu vaba ja avatud lähtekoodiga tarkvara hooldavate osalistega välja töötama kogu ELi hõlmava kindlaksmääratud tarkvara hooldusstrateegia. Leevendusstrateegia ja selle rahastamine töötatakse välja koostöös liikmesriikidega. Selle meetme lõppeesmärk on, et liikmesriigid suurendaksid ühiselt ja autonoomselt oma suutlikkust teha kindlaks kriitilise tähtsusega tarkvara ja leevendada võimalikke küberturvalisuse riske. Erilist tähelepanu tuleks pöörata kriitilise tähtsusega tarkvara lahenduste jätkusuutlikkuse mehhanismi kindlakstegemisele. See tugevdab ja laiendab avaliku sektori avatud lähtekoodiga eksperdikeskuste praegust tegevust liikmesriikides ja komisjonis, kasutades selleks ettevalmistava meetme vahendeid.

(iii) Euroopa koostöö avatud lähtekoodi valdkonnas

Ettevalmistav meede tugineb katseprojektiga alustatud tööle, et julgustada Euroopa avalikku sektorit moodustama avatud lähtekoodi võrgustikku või kasutajarühma. Ettevalmistavasse meetmesse kaasatakse aktiivselt Euroopa avalik sektor kõigis liikmesriikides, et tugevdada võrgustiku eksperditeadmisi, võimaldades võrgustikul laieneda ja kaasata uusi liikmeid. Selle suurenenud suutlikkuse üks võimalik praktiline tulemus, mis tuleb ette valmistada ettevalmistavas meetmes, on leida viise, kuidas liikmesriikide avaliku sektori avatud lähtekoodi eksperdikeskused saaksid koondada oma ressursse, et nad saaksid ühiselt täiustada oluliste avatud lähtekoodi komponentide kestlikkust ja juhtimist. Algatus võimaldab Euroopa avalikul sektoril hallata oma avatud lähtekoodiga seotud küsimusi ja pakkuda ühiselt lahendusi, saavutades selles valdkonnas digitaalse suveräänsuse, edendades samal ajal Euroopa avatud lähtekoodi väikeste osalejate ökosüsteemi.

(iv) Avatud lähtekoodiga küberturvalisus ja kestlikkus

Vaja on analüüsida Euroopa avaliku sektori üldkasutatava avatud lähtekoodiga tarkvara turvalisust ja kestlikkust. Ettevalmistava meetmega viiakse ellu mitmesugusid puugipreemia programme ja häkatone, et tuvastada ja lahendada kriitilisust ning aidata muuta kriitilise tähtsusega tarkvara kestlikumaks, tõhustades/tugevdades baastarkvara. Selline tegevus aitab edendada ka avatud lähtekoodi kasutamist ELis.

(v) Määrata kindlaks strateegiad, et edendada avaliku sektori poolt/jaoks välja töötatud tarkvara taaskasutamist:

Eelkõige edendatakse selle meetmega tarkvara taaskasutamist konkursside (preemiate) abil, et pakkuda lisaks rahalistele auhindadele ka praktilist tuge (nt nõustamine, arendus, testimistugi) ning aidata avalikel sektoritel lahendada tarkvaraküsimusi, mis takistavad nende lahenduste kasutamist teiste liikmesriikide muudel haldusasutustel (nt rahvusvahelistumine ja lokaliseerimine, integreerimine ja kohandamine jne).

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 01 24 02 — Ettevalmistav meede — Kestliku arengu eesmärkide rakendamine ELi piirkondades – järelevalvest meetmeteni

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 800 000	900 000			1 800 000	450 000

Märkused:

Kuigi kestliku arengu eesmärkide saavutamisel on tehtud mõningaid edusamme, on nende tulemuslikul järelevalvel ja rakendamisel Euroopas endiselt palju probleeme, kuna erinevused on ilmsed nii liikmesriikide kui ka ELi piirkondade vahel.

See on eriti oluline, kui võtta arvesse vajadust viia kestliku arengu eesmärgid mitmesugustele kohalikele ja piirkondlikele tasanditele, tagamaks, et nende rakendamisel võetakse arvesse kohalikke probleeme ja eesmärgi.

Üks peamisi probleeme kestliku arengu eesmärkide jälgimisel ja rakendamisel on integreeritud ja sidusa poliitika kujundamine ja arendamine, milles võetakse arvesse eesmärkide ja nende sihtide omavahelisi seoseid. Muude probleemide hulka kuuluvad ebapiisav rahastamine, ebapiisavad andmed ja järelevalvemehhanismid ning erinev institutsiooniline suutlikkus Euroopa piirkondades.

Kavandatud ettevalmistava meetme eesmärk on anda teavet ELi, riikliku ja piirkondliku poliitika kujundamiseks, esitades konkreetseid soovitusi kestliku arengu eesmärkide järelevalve ja rakendamisega seotud aspektide kohta piirkondlikul tasandil, tuginedes tulemustele, mis saavutati katseprojektiga kestliku arengu eesmärkide täitmise järelevalve kohta ELi piirkondades – andmelünkade täitmine (PP 2022), sealhulgas ühiselt välja töötatud näitajad ja andmed.

Kavandatud ettevalmistava meetme eesmärk on luua mehhanism kestliku arengu eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude korrapäraseks piirkondlikuks järelevalveks. Mehhanism tegeleb piirkondlikul tasandil (NUTS2) koostatud näitajate andmete kogumise, analüüsimise ja tõlgendamisega.

Meedet rakendatakse kahe aasta jooksul.

Ettevalmistava meetme rakendamiseks kavandavad sammud:

- laiendada katseprojekti kestliku arengu eesmärkide jälgimine ELi piirkondades – andmelünkade täitmine (PP 2022), et täita kõik kestliku arengu eesmärgid (55–169);
- valideerida piirkondliku näitajate kogumit Euroopa piirkondadele suunatud ulatusliku uuringu abil;
- kehtestada Euroopa piirkondlike näitajate kogum ja seda levitada kestliku arengu eesmärkide järelevalveks kõige uuemate andmetega;
- teha koostööd riiklike statistikasüsteemidega piirkondlike kestliku arengu eesmärkide andmete süstemaatilisel kogumisel ja levitamisel;

- tuletada seoseid täiendavate ja kompromissidega omavaheliste seoste vormis kestliku arengu eesmärgi käsitlevate poliitikameetmete puhul riigi tasandist madalamal tasandil;
- testida mitme praeguse Euroopa poliitika (roheline kokkulepe, Euroopa ühtekuuluvuspoliitika, ühine põllumajanduspoliitika) vastastikust täiendavust seoses teatavate kestliku arengu eesmärkide saavutamisega piirkondlikul tasandil;
- töötada Euroopa Komisjonile välja poliitikasoovitused selle kohta, kuidas Euroopa piirkonnad teevad kestliku arengu eesmärkidele järelevalvet ja millised kestliku arengu eesmärkide omavahelised seosed nõuavad poliitikakujundamise meetmeid.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 01 24 03 — Ettevalmistav meede – Piirkondliku innovatsiooni partnerlused

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 000 000	500 000			1 000 000	250 000

Märkused:

1. Piirkondliku innovatsiooni partnerlus: poliitiline tähtsus ja edasised sammud

Innovatsioon on oluline tegur, et saavutada liidu poliitikaeesmärgid, eelkõige rohe- ja digipööre ning avatud strateegiline autonoomia ja kestliku arengu eesmärgid. Innovatsioon on oluline ka selleks, et suurendada Euroopa konkurentsivõimet ja tugevdada vastupanuvõimet strateegilistes valdkondades ning vähendada sõltuvust ja haavatavust, mida hiljutised kriisid on esile toonud.

Tootmis- ja tarbimissüsteemide põhjalikud muutused tõid kaasa ülemineku uuele rohelisele energiasüsteemile tänu digitehnoloogia ulatuslikule rollile ning COVID-19 kriisi väljakutsetele ja Venemaa Ukraina-vastase agressiooni tagajärgedele ning nõuavad suuri investeeringuid innovatsiooni. Siiski on ebatõenäoline, et selline rahastamine nagu praegu annaks tõeliselt uusi tulemusi.

Uues innovatsioonipoliitikas tuleb käsitleda kahte olulist eeltingimust: kohalike ja piirkondlike sidusrühmade, sealhulgas kodanike, ettevõtjate, teadusasutuste ja kohalike omavalitsuste sisuline kaasamine; ning muu hulgas tööstus-, kliima-, tööhõive- ja sotsiaalpoliitikat mõjutav ja inspireeriv innovatsioon süsteemi tasandil. Samuti peavad nad arvesse võtma Teadusuuringute Ühiskeskuse hiljutist piirkondliku majanduse mitmekesistamise modelleerimistööd, mis on saavutatud uute tehnoloogiate kasutuselevõtuga ja milles jõutakse järeldusele, et sellega seotud mitmekesistamisel on suurem potentsiaal äärepoolsemates ja vähem arenenud piirkondades kui enam arenenud piirkondades, mis peaksid pigem püüdlema rohkem murranguliste innovatsiooniviiside poole.

Euroopa Komisjon ja Euroopa Regionide Komitee käivitasid 2022. aastal piirkondliku innovatsiooni partnerlused. See lähenemisviis kiideti heaks komisjoni poolt 2022. aasta juulis vastu võetud uues Euroopa innovatsioonikavas.

Piirkondliku innovatsiooni partnerlused on vastus Euroopa rohelises kokkuleppes esitatud kiireloomulisele üleskutsele tegeleda kliimamuutustest tingitud enneolematu probleemiga, tungivale vajadusele saavutada avatud strateegiline autonoomia ning tagada, et Euroopa saavutab tuleviku

rohelises ja digitaalses majanduses edu, tugevdades ülemaailmse polükriisi ajastul ühtlasi sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust.

Teadusuuringute Ühiskeskuses on välja töötatud piirkondliku innovatsiooni partnerlused, mis tuginevad aruka spetsialiseerumise strateegiate positiivsetele kogemustele ning mille eesmärk on tegeleda rahastamisvahendite ja -poliitika killustatusega territooriumidel ning ebakõladega piirkondlike/riiklike ja ELi algatuste vahel, uurides samal ajal uudseid lähenemisviise, mille eesmärk on ühendada valitsuste ja sidusrühmade pingutused, arendada partnerlusi ja võimendada mõju.

Katseprojektis osalevatele territooriumidele on välja töötatud esimene piirkondliku innovatsiooni partnerluste käsiraamat, mille eesmärk on suunata katsemeetme rakendamist.

Piirkondliku innovatsiooni partnerluste aastane katsemeede algas 17. mail 2022 ning see hõlmab 74 territooriumi ja sellel on kaks peamist eesmärki. Esimene on käsiraamatut põhjalikult katsetada ja edasi arendada, katsetades ja arendades selle kaudu edasi kogu piirkondliku innovatsiooni partnerluste kontseptsiooni. Teine peamine eesmärk on alustada katsepiirkondadele suurema nähtavuse andmist ja nende ühist arendamist, et ühendada ja algatada piirkondadevahelist koostööd Euroopa uue innovatsioonikava raames tulevaste piirkondlike innovatsiooniorgude toetamiseks, ELi missioonide ühine kohalik sõnastamine, piirkondadevaheline koostöö uutes kestlikes väärtusahelates, koostööskuste arendamine või muud valdkonnad, mis on territooriumide jaoks kõige olulisemad.

2. Piirkondliku innovatsiooni partnerluste ettevalmistav meede: eesmärgid, ulatus ja tegevused

Eelõeldu põhjal tehakse ettevalmistavas meetmes järgmist:

- avatakse ühise piirkondliku innovatsiooni partnerlustega eksperimenteerimine suuremale territooriumide rühmale kui see, mis oli seotud esialgse meetmega;
- katsetatakse piirkondliku innovatsiooni partnerluste strateegiat kui silda kohalike aruka spetsialiseerumise strateegiate ning ELi kliimamuutustega kohanemise missiooni rakendamise vahel piirkondades ja kogukondades;
- toetatakse territooriumide osalemist uutes ELi väärtusahelates, mis on seotud rohe- ja digipöörde kasutuselevõttuga;
- testitakse piirkondliku innovatsiooni partnerluste pikaajalist elujõulisust,
- edendatakse selle poliitilist mõjujõudu;
- toetatakse piirkondliku innovatsiooni partnerluste kontseptsiooni kasutuselevõttu ja rakendamist, et toetada ELi tööstus-, ühtekuuluvus- ning teadus- ja innovatsioonipoliitikat;
- seotakse piirkondliku innovatsiooni partnerlused asjakohasel juhul uue Euroopa Bauhausi lähenemisviisiga;
- tegeletakse väiksemate / vähem innovaatiliste kogukondade ja territooriumide probleemide ja vajadustega, et leevendada innovatsioonilõhe suurenemise ohtu ELis;
- luuakse piirkondliku innovatsiooni partnerluste spetsialistide kogukond.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 01 24 04 — Ettevalmistav meede – Idufirmade külade foorum ja maapiirkonna innovatsiooniorud

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 800 000	900 000			1 800 000	450 000

Märkused:

- Idufirmade külade juhtumiuuringute analüüs;
- lõpparuande koostamine koos poliitikaalaste soovitustega, mida tutvustakse avalikul üritusel.

Puudub õiguslik alus selliste näitajate ja mõõdikute põhjalikuks kogumiseks, mis käsitlevad innovatsiooni kasutuselevõttu ja eelkõige uuenduslikku ettevõtlust maapiirkondades, ning puuduvad asjakohased andmed ja statistika ning on vähe tõendeid selle kohta, kuidas idufirmad võivad maapiirkondades esile kerkida ja edukalt kasvada. Seetõttu tuleb teadmusbaasi suurendada ja laiendada, et toetuda poliitikameetmete võtmisel teadusele.

Lisaks puuduvad praeguses maapiirkondadele suunatud ELi poliitikaprogrammide ulatuslikus raamistikus konkreetsed meetmed, mis sobiksid innovatsiooni, idufirmade ja ettevõtlusega. Maapiirkondadega seotud eri poliitikavaldkondades (maaelu arengu poliitika, regionaalpoliitika, teadus- ja innovatsioonipoliitika) rakendatakse mitmesuguseid asjakohaseid meetmeid, kuid süntees puudub, mistõttu on vaja otsad kokku viia ja võtta vastu asjakohased soovitusel, et täita see lünk tulevastes meetmetes.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Artikkel PA 02 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				12 000 000	6 000 000			12 000 000	3 000 000

Märkused:

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Punkt PA 02 24 01 — Ettevalmistav meede – Lennunduse keskkonnamärgis II

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				3 000 000	1 500 000			3 000 000	750 000

Märkused:

Euroopa Komisjoni liikuvuse ja transpordi peadirektoraadile on tehtud ülesandeks viia ellu Euroopa Parlamendi katseprojekt „Lennunduse keskkonnamärgis“. Katseprojektist sai ka osa komisjoni 2020. aasta detsembris esitatud säästva ja aruka liikuvuse strateegiast (viide COM(2020) 789) 5. juhtalgatuse „CO₂-heite maksustamine ja transpordikasutajate parem stimuleerimine“ raames.

Lennunduse keskkonnamärgisesüsteemi peamine eesmärk on vähendada lennunduse keskkonnajalajälge, toetades tarbijate kestlikumaid valikuid, mis põhinevad usaldusväärsel, ühtlustatud ja kergesti kättesaadaval teabel. Kaalutakse terviklikku lähenemisviisi, uurides lennundussüsteemi põhikomponente, nagu lendude sooritamine, sealhulgas täiendav teave õhusõidukitehnoloogia kohta, motiveerides sel viisil lennundustööstust vähendama oma keskkonnamõju, kaaludes nii juba kättesaadavaid lahendusi kui ka tulevase tehnoloogiaid.

Lisaks hõlmab projekt paljusid sidusrühmi, osalevad lennundussektori peamised osalejad (üle 25 lennuettevõtja, mootori- ja õhusõidukitootjad, lennujaamad) ning reisisektor (Amadeus, Google, Skyscanner, Travalyst), liikmesriigid ja valitsusvälised organisatsioonid (UECNA, BEUC, T+E).

Õiguslik alus:

Punkt PA 02 24 02 — Ettevalmistav meede – Säästva lennukikütuse reserveerimis- ja deklareerimissüsteemi loomine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				3 000 000	1 500 000			3 000 000	750 000

Ettevalmistava meetme eesmärk on luua ELi lennundussektori reserveerimis- ja deklareerimissüsteem, et hõlbustada kestlike lennukikütuste kulutõhusat turustamist ja laiemat kasutamist liidu turul, eraldades kestlike lennukikütuste ostmise nende füüsilisest tarnimisest ja

kasutamisest. ReFuelEU Aviation'i määrusega kehtestatud eri liiki kestlike lennukikütuste jaoks läbipaistvate pakkumise/nõudluse signaalide loomine reserveerimis- ja deklareerimissüsteemis edendaks kestlike lennukikütuste tootmise turgu kulutõhusal viisil ning maksimaalse keskkonnakasuga, säilitades samal ajal Euroopa lennundussektori konkurentsivõime ning võrdsed võimalused kütusetarnijatele ja õhusõiduki käitajatele. Kõnealune meede peab keskenduma sellise süsteemi väljatöötamisele, mis ühendab keskkonnakasutust ja majanduslikud vajadused.

Ettevalmistav meede viiakse ellu järgmiselt:

1. Olemasoleva õigusraamistiku, sealhulgas direktiivi 2009/28/EÜ (taastuvenergia direktiiv), direktiivi 2003/87/EÜ (ELi HKS), ReFuelEU Aviation'i määruse ja muude asjakohaste õigusaktide asjakohaste sätete analüüs. Selline analüüs peaks looma aluse hästitoimivale reserveerimis- ja deklareerimissüsteemile ELi tasandil, mis:

– tagab taastuvenergia direktiivi ja ReFuelEU Aviation'i määruse nõuete täitmise ning hõlbustab nõuete esitamist ELi HKS'i raames, kuna taastuvenergia direktiivi kestlikkustõendi alusel asjaomastele isikutele väljastatud sertifikaadid on nõuetekohaselt ringluses;

– järgib konkreetset ajakava kooskõlas kohustustega, mis tulenevad ReFuelEU Aviation'i määrusest, kütusetarnijate taastuvenergia direktiivi nõuete täitmise tsüklist ja õhusõiduki käitajatele mõeldud ELi HKS'i nõuete täitmise tsüklist.

2. Reserveerimis- ja deklareerimissüsteemi IT-arhitektuuri kavandamine, võttes nõuetekohaselt arvesse taastuvenergia direktiivi kohast olemasolevat liidu andmebaasi. Süsteemi ülesehitus peaks pakkuma tõhusaid lahendusi, et vältida eeskirjade eiramist ja pettusi ning tegeleda võimaliku topeltarvestuse ohuga.

3. Välja töötatud reserveerimis- ja deklareerimissüsteemi rakendamine valitud ELi lennujaamades (võttes aluseks lennuliikluse, kestlike lennukikütuste potentsiaalse pakkumise ja nõudluse ning võttes nõuetekohaselt arvesse geograafilist tasakaalu ELis), sealhulgas, kuid mitte ainult, Frankfurt am Maini rahvusvaheline lennujaam, Charles de Gaulle'i rahvusvaheline lennujaam, Henri Coandă rahvusvaheline lennujaam, Humberto Delgado lennujaam, Cristiano Ronaldo rahvusvaheline lennujaam, Leonardo da Vinci rahvusvaheline lennujaam, Varssavi Chopini lennujaam, Palma de Mallorca lennujaam ja Stockholmi Arlanda lennujaam. Selline katseline rakendamine peaks kõigetulemuslikumalt toimuma kooskõlas ReFuelEU Aviation'i määruse ettepanekus seatud esimese eesmärgiga.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 02 24 03 — Ettevalmistav meede – Ülemise õhuruumi operatsioone (HAO) käsitleva ELi õigusraamistiku ettevalmistamine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				2 000 000	1 000 000			2 000 000	500 000

Märkused:

Nagu näitab hiljutine Hiina õhupalli ülelend USA ja Kanada õhuruumis, toimuvad lennud ülemises õhuruumis, st kõrgemal kui 20 km, juba praegu, mis tekitab kriitilise tähtsusega probleeme.

Euroopa Komisjon on koostanud ülemise õhuruumi operatsioonide (HAO) tegevuskava, milles uuritakse nende toimingute arendamisega seotud regulatiivseid küsimusi Euroopa Liidus ja soovitatakse mitmeid järelmeetmeid. Nende meetmete eesmärk on jõuda parema arusaamani tulevastest HAO toimingutest ja nendega seotud probleemidest, et valmistada ette asjakohane ELi õigusraamistik, ning need hõlmavad järgmist:

- analüüsid ja uuringud;
- ohutus-, keskkonna- ja küberturvalisushinnangud;
- regulatsiooni testkeskkonna kontseptsiooni väljatöötamine, et kiirendada tööstuskatseid ja tootetutvustust.

Euroopa Komisjoni liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi üldine eesmärk selles valdkonnas on võimaldada ohutut, turvalist, tõhusat ja kestlikku HAO rakendamist Euroopas ning aidata kaasa ülemaailmse lähenemisviisi väljatöötamisele ICAO kaudu, kujundades tugeva Euroopa seisukoha.

Ettevalmistav meede võimaldaks koguda paremaid teadmisi nende tulevaste tegevuste ja nende keskkonna kohta, valmistada tulevasteks regulatiivseteks algatusteks ja luua tööstuse arengut toetava soodsa ökosüsteemi. Tänu oma tunnustatud kogemustele ja tipptasemele lennundus- ja kosmosevaldkonnas võiks Euroopal olla selles tulevases tööstusharus juhtiv roll. Samuti on oluline tagada, et Euroopa õhuruumi suveräänsuse kaitsmiseks võetakse nõuetekohaselt arvesse julgeoleku- ja kaitseaspekte.

Ettevalmistava meetme peamised eesmärgid on toetada Euroopa Komisjoni liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi järgmisi tegevussuundi:

- alustada teadusuuringuid suurtel kõrgustel valitsevate tingimuste kohta, mis mõjutavad lende ja pardal viibivaid isikuid (ilmastik, meditsiinilised nõuded, spekter, seire, side, jõuseaded jne);
- toetada tööstusarengut, näiteks sertifitseerimise eritingimuste ja regulatsiooni testkeskkondade kaudu;
- õiguslike ja regulatiivsete hindamiste tegemine (sh ohutus- ja keskkonnamõju hindamine) ning lünkade analüüs;
- kasutada ära koostoimet muude ELi poliitikavaldkondadega (kosmos, kaitse, julgeolek, ühendatus jne);
- piirkondliku ja ülemaailmse koostalitlusvõime tagamine, peamiselt ICAO kaudu;
- arendada Euroopa oskusteavet ja suurendada teadlikkust;

Ettevalmistava meetme kestuseks on kavandatud kaks aastat, st 2024–2025. Kavandatud meetmete ning Euroopa esimeste katsete ja näidiste tutvustuse tulemused toetavad seejärel alates 2026. aastast õigusraamistiku väljatöötamist. 2 miljoni euro suurune maht on vajalik, et tegeleda paljude eespool esitatud tegevussuundadega.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 02 24 04 — Ettevalmistav meede – Kestliku innovaatilise õhukaudse liikuvuse (IAM) platvorm II

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				2 000 000	1 000 000			2 000 000	500 000

Märkused:

Euroopa Komisjoni liikuvuse ja transpordi peadirektoraadile on tehtud ülesandeks rakendada Euroopa Parlamendi katseprojekti PP 02 22 02 „Põhjalik käsiraamat linnalennutranspordi (UAM) ökosüsteemide loomiseks Euroopas: innovaatilise õhukaudse liikuvuse platvorm“.

See katseprojekt on osa komisjoni droonistrateegiast 2.0 (COM 2022 652), mida esitleti 29. novembril 2022 juhtalgatusena 7. Rakendamine algas samal kuul eesmärgiga esitada 2023. aasta lõpuks testimiseks platvormi esimene versioon.

Üldeesmärk on võimaldada innovaatilise õhukaudse liikuvuse ohutut, turvalist, tõhusat ja kestlikku rakendamist Euroopas, nagu on ette nähtud droonistrateegias 2.0, pakjudes interaktiivset veebiplatvormi (IAM Hub) IAM ökosüsteemidele.

Katseprojekti keskendutakse eelkõige järgmistele küsimustele:

- IAM-ökosüsteemi kasutajate vajaduste arvessevõtmine
- funktsionaalsete ja tehniliste nõuete määratlemine
- andmestruktuuri määratlemine
- süsteemi esialgse sisu määratlemine seoses ohutuse, privaatsuse, müra ja kestlikkusega.

Projekti juhib liikuvuse ja transpordi peadirektoraat. Lisaks hõlmab projekt laiaulatuslikku sidusrühmade poolset juhtimist („IAM Hub Task Force“) koos IAMi ökosüsteemi peamiste osalejatega (käitajad, tootjad, lennujaamad, vertiportide käitajad, riiklikud lennuametid ja omavalitsused).

Tuginedes projekti positiivsetele tulemustele ja sidusrühmade rakkerühmalt saadud esialgsele tagasisidele, võimaldaks ettevalmistav järeelmeede projekti edasi arendada, mis annaks otsest kasu ELi kodanikele ja esilekerkivale IAM-tööstusele. Euroopal on selles tulevases tööstuses juhtiv roll. IAM-keskus võib aidata seda juhtpositsiooni säilitada, võimaldades tõrgeteta rakendamist kõigil ökosüsteemi tasanditel.

Ettevalmistava meetme peamised eesmärgid on järgmised:

- süsteemi juurdepääsetavuse ja funktsioonide laiendamine veelgi rohkemate kohalike omavalitsuste ja muude kasutajate jaoks;
- EASA ja riiklike lennuametite vahelise koostöö suurendamine;
- koostöö suurendamine muude ELi algatustega, nt CIVITAS (City-Vitality-Sustainability, Euroopa Komisjoni linnade võrgustiku ja linnaliikuvuse transpordiprogramm ELis + väljaspool), SESARi projektid.

IAM-platvormi õigusliku aluse määratlemine ökosüsteemis tehtava koostöö vahendina, mis hõlbustab droonide/eVTOL normide järgimist ning ohutus-, keskkonna-, küber- ja müraküsimuste lahendamist.

Kavandatud ettevalmistava meetme kestus on kolm aastat, et kasutada ära laia kajastust pälvivaid üritusi (nt Milano taliolümpiamängud 2026) ja integreerida omandatud kogemused süsteemi. 2 miljoni euro suurune maht on vajalik, et integreerida suur hulk mitmesuguseid suuniseid ja teavet ning arendada edasi digitaalset keset.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 02 24 05 — Ettevalmistav meede — Euroopa roheline digikoalitsiooni tegevuse algus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				2 000 000	1 000 000			2 000 000	500 000

Märkused:

Euroopa roheline digikoalitsiooni tegevuse algus

Rohe- ja digipööre on määratud prioriteetseks poliitikavaldkonnaks, et saavutada nii ELi roheline kokkuleppe kui ka ELi digistrateegia eesmärgid, nagu on väljendatud teatises Euroopa digituleviku kujundamise kohta, digiõiguste ja -põhimõtete deklaratsioonis ning programmis "Tee digikümnendisse".

Digilahendused võivad vähendada üleilmset kasvuhoonegaaside heidet 20 %, kui neid nõuetekohaselt kavandatakse, kasutatakse ja juhitakse. Selle võimaluse realiseerimiseks vajalikud sammud hõlmavad järgmist:

i) mõõdikud digitaliseerimise netomõju kvantifitseerimiseks ja suunised digivõimekuse maksimeerimiseks, st teaduspõhised parameetrid digitaliseerimise keskkonnamõju mõõtmiseks. Sellised mõõdikud on olulised, et arendada edasi suuniseid roheliste digilahenduste järjepidevaks arendamiseks, rakendamiseks ja juhtimiseks, et maksimeerida kestlikkusest saadavat kasu ja minimeerida negatiivset (tagasipõrke) mõju;

ii) kõnealuste mõõdikute ja suuniste vastuvõtmine ja kasutamine kõigis majandussektorites. Meie peamisi majandussektoreid toetatakse nende sektorile kohandatud suunistega selle kohta, kuidas võtta rohelist digilahendusi kasutusele. Mõõdikuid kasutatakse kasu (nt välditud heitkogused) kvantifitseerimiseks, et neid sektoreid saaks toetada nende kavandatud nulltaseme trajektoories ja anda aru edusammudest. Sihtotstarbelised kogu ELi hõlmavad programmid, nagu "Tee digikümnendisse", aitavad samuti võtta ELi liikmesriikides kasutusele kestlikke digilahendusi ja -taristut ning toetada neid jõupingutusi tööjõu oskuste täiendamiseks;

iii) tuginedes ulatuslikele tõenditele sellise kasu kohta, peavad finantssektor ja avaliku sektori hankijad töötama välja selged ja järjepidevad peamised tulemusnäitajad ja mõõdikud selliste roheliste digilahenduste kestlikuks rahastamiseks ning keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumid. Nendest mõõdikutest saavad kasu ka suured ELi programmid ja algatused, nagu taasterahastu „NextGenerationEU“ ja „Tee digikümnendisse“.

Esimese punktiga (i) tegelemiseks tegi Euroopa Parlament 2021. aastal pärast nõukogu 2020. aasta detsembri järeldusi keskkonnakasuliku digitaliseerimise kohta esimese sammu ning taotles Euroopa Parlamendi katseprojekti. Euroopa Komisjon kiitis selle taotluse heaks ja käivitas kaheaastase Euroopa Parlamendi katseprojekti „Euroopa roheline digikoalitsioon“, mis algas 2021. aasta detsembri keskel. Katseprojekti eesmärk on toetada volinik Bretoni poolt 2021. aasta märtsis käivitatud roheline digikoalitsiooni liikmeid, nimelt töötada välja teaduspõhised hindamismeetodid (mõõdikud, peamised tulemusnäitajad), et kvantifitseerida digilahenduste netomõju keskkonnale, ning töötada välja suunised peamiste majandussektorite sidusrühmadele nende meetodite

järjepidevaks kasutamiseks. Rahvusvahelistel ja Euroopa standarditel põhinev metoodika ning suunised töötatakse eeldatavasti välja 2023. aasta lõpuks või 2024. aasta alguses. Euroopa roheline digikoalitsiooni liikmeteks on 37 suurt IKT-ettevõtet, 45 VKEd ja palju toetavaid partnereid.

Euroopa Parlamendi ettevalmistav meede – Euroopa keskkonnahoidliku digikoalitsiooni üleminek ulatuslikule meetmele (EGDC ettevalmistav meede), mida siin taotletakse, on tegeleda punktidega ii ja iii, laiendades Euroopa roheline digikoalitsiooni nii, et see hõlmaks valdkondlikke osalejaid energeetika-, transpordi-, ehitus-, põllumajandus- ja muudest peamistest sektoritest, mis võtavad EGDCs välja töötatud suuniste alusel kasutusele digilahendused ja jälgivad saadavat kasu EGDC väljatöötatud standardmeetoditega.

Käesoleva ettevalmistava meetme eesmärk on eelkõige:

1. teha koostööd vähemalt 30 peamise valdkondliku osalejaga, näiteks eespool nimetatud sektorites tegutsevate ELi suurte ettevõtjatega, et võtta konkreetsete valdkondlike suuniste toel laialdaselt kasutusele tõestatud digilahendused ja jälgida järjepidevalt sellise digitaliseerimise keskkonnamõju. EGDC ettevalmistava meetme eesmärk on saavutada vähemalt ühe gigatonni CO₂ heite (digilahendustel põhinev) vähendamine, ideaaljuhul EGDC ettevalmistava meetme lõpuks;
2. teha koostööd vähemalt finantsasutustega ning rahvusvahelisel, riiklikul ja piirkondlikul/kohalikul tasandil, et võtta vastu lihtsad peamised tulemusnäitajad, mis võimaldavad digiülemineku kestlikku rahastamist, millel on keskkonnale ja kliimale positiivne mõju;
3. lisaks töötada välja selged ja lihtsad tehnilised kriteeriumid ja kontrollimeetodid, et teha ettepanek ELi taksonoomia kohta, kui kliimamuutuste leevendamist käsitlev delegeeritud õigusakt vaadatakse läbi, ning toetada kogu ELi hõlmavate keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumide väljatöötamist;
4. teha koostööd sarnaste ja täiendavate algatustega, nagu „Digital with Purpose“ ja CODES, et tagada selle EGDC katseprojekti jätkumine, kestlikkus ja ülemaailmne mõju;
5. teha koostööd kohalike kogukondade ja ametiasutustega, et nad rakendaksid mõõdikuid ja metoodikat kohalikul tasandil.

EGDC ettevalmistav meede ei hõlma mitte ainult IKT ja vertikaalse tööstuse sidusrühmi, vaid ka VKEsid, kohalike ja piirkondlike esindajate poliitikakujundajaid, kutseorganisatsioone ja keskkonna valdkonnas tegutsevaid valitsusväliseid organisatsioone. Kohustuste ja nende rakendamise hindamiseks ja järelevalveks, heade tavade jagamiseks ning teiste sektorite ja maailma muude piirkondade kaasamiseks luuakse usaldusväärne koostöökeskkond. Katseprojektile tuginedes rahastatakse ettevalmistava meetme eelarvest sekretariaati, mis on pühendatud ettevalmistava meetme rakendamisele. Järjepidevus praeguse sekretariaadiga oleks ideaalne, eriti kui pakkumiskutse lepingut saab pikendada nii, et see hõlmaks ettevalmistava meetme kestust.

Kõrgetasemelised üritused korraldatakse EGDC katseprojekti raames Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi egiidi all koostöös kohalike partneritega. Need võivad toimuda eri liikmesriikides, keskendudes peamistele poliitikavaldkondadele, mis ühendavad Euroopa roheline kokkuleppe ELi uute digi- ja tööstusstrategiatega. Üritusi tuleks veebis üle kanda, et tagada nende jõudmine võimalikult paljude Euroopa kodanikeni ja juurdepääsetavus. Ürituste tulemused aitaksid kaasa poliitika kujundamisele ja hindamisele ELi tasandil ja mujal.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust

nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Artikkel PA 03 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				5 500 000	2 750 000			5 500 000	1 375 000

Märkused:

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Punkt PA 03 24 01 — Ettevalmistav meede – Euroopa väikejaemüügi pealinna (European Capital of Small Retail, ECSR) loomine

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				3 000 000	1 500 000			3 000 000	750 000

Märkused:

Meetmega tehakse ettepanek luua Euroopa väikejaemüügi pealinn (ECSR), mis põhineb Euroopa aruka turismi pealinna mudelil. Idee esitati petitsioonis Euroopa Parlamendile ja petitsioonikomisjon toetab seda ühehäälselt.

Meetme eesmärk on edendada väikejaemüügi väärtust ja väärtustamist ning aidata kaasa kollektiivsele teadlikkusele selle majanduslikust tähtsusest kohalike kogukondade jaoks, eelkõige tööhõive seisukohast, samuti selle võtmerollist linna- ja maapiirkondade sotsiaalse struktuuri osana. Samuti on selle eesmärk rõhutada väikejaemüügi rolli euroopaliku eluviisi ning ELi linnade ja maakogukondade mudeli, vormi ja olemuse säilitamisel ning näidata, kuidas väikejaemüük on Euroopa identiteedi oluline osa.

Meetme eesmärk on minna kaugemale teadlikkuse suurendamisest ja võtta meetmeid, millel oleks püsiv mõju. Meede peaks julgustama väikejaemüüki digitaliseerima. See meede peaks võimaldama väikejaemüügiettevõtjatel kasutada digivahendeid nii oma tegevuses kui ka ettevõtjatevahelistes suhetes ja suhetes klientidega. Meede peaks toetama ka väikejaemüügiettevõtjate rohepööret. Kõigis neis aspektides peaks Euroopa väikejaemüügi pealinna loomine täiendama Euroopa Komisjoni algatust #RevitalizeRetail. Suures plaanis tegeleb Euroopa väikejaemüügi pealinn kasvava vajadusega kiirendada ELi majanduse rohe- ja digipööret, suurendada selle vastupanuvõimet ja toetada selle konkurentsivõimet.

Euroopa väikejaemüügi pealinna tiitel antakse korrapäraselt ühele või mitmele Euroopa linnale. Valikuprotsessi üksikasjad töötatakse järgnevalt välja.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 03 24 02 — Ettevalmistav meede – Ühtlustatud statistika tulekahjude kohta kui vahend üleeuroopaliste tuleohutuslaste jõupingutuste tõhustamiseks

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 500 000	750 000			1 500 000	375 000

Märkused:

Tulesurmade osakaal ELis on ligikaudu 2 % juhuslikult hukkunutest (komisjoni uuring, mis käsitleb määrust (EL) nr 305/2011 seoses ehitustoodete põlemisel tekkiva suitsu toksilisusega). Komisjoni uuringus tehti kindlaks oluline andmelünk hoonete tuleohutuse ja tulekahjuohvrite osas ning puudulik ELi andmekogumismetoodika. Õiglane ja ohutu tehiskeskkond on üks komisjoni 2023. aasta märtsis esitatud ehituslaste üleminekujuhiste põhielemente, milles tunnistatakse rohe- ja digipöördeks kasutatavate uute materjalide, toodete ja tehnoloogiatega kaasnevaid riskide uusi tüüpe või tuleohte. Tuleohutus on oluline ka renoveerimislaine puhul ja seda käsitletakse alates 2018. aastast hoonete energiatõhususe direktiivis (direktiiv 2018/844/EL). Andmete puudumine takistab edukat poliitikat ning 2022. aastal lõpule viidud katseprojekti EU FireStat abil jõuti selle probleemi lahendamisel esimese olulise verstapostini. Käesolev ettevalmistava meetme ettepanek on jätk edukale katseprojektile EU FireStat, et rakendada ELi ühtlustatud lähenemisviisi statistikale tulekahjude kohta.

ELi katseprojekti EU FireStat (EU FireStat – Andmelünkade kaotamine ja üleeuroopaliste tuleohutuslaste meetmete ettevalmistamine – www.eufirestat-efectis.com) elluviimine võimaldas saavutada kõik eeldatud ja väga soovitud eesmärgid:

ELi liikmesriikide poolt tulekahjude puhul kasutatud terminoloogia ja kogutud andmete kaardistamine,

ettepanek ühise terminoloogia ja meetodi kohta vajalike andmete kogumiseks igas ELi liikmesriigis, et saada sisukad andmekogumid (standardmõistete ja määratluste alusel).

Välja töötatud ettepanekut ELi ühtlustatud lähenemisviisi kohta tulekahjude statistika kogumiseks toetavad kõik ELi tuletõrjespetsialistid ja vähemalt 19 liikmesriigi asjaomased asutused, kes on väljendanud selle elluviimise vastu huvi.

Ettevalmistava meetme eesmärk on toetada neid ametiasutusi praktilise elluviimise katsetamisel ning valmistada ette pinnas meetodi täielikuks kasutuselevõtuks ja tõhusaks andmete kogumiseks ELi tasandil. See võimaldab teha kindlaks parimad meetmed ja poliitika ELi kodanike tuleohutuse parandamiseks seoses erinevate ELi ja riiklike poliitikameetmetega (hoonete tulekahjude puhul registreeritakse ELi liikmesriikides igal aastal umbes 5000 surmajuhtumit + palju vigastusi).

Ettevalmistav meede võimaldab samuti toetada Euroopa Komisjoni juhitava tuleohutuslaste teabevahetusplatvormi (FIEP) tööd, et jagada kogemusi, teadmisi ja parimaid tavasid tehiskeskonna ohutuse parandamiseks kogu Euroopas, ning komisjoni hallatavat ELi elanikkonnakaitse teadmusvõrgustikku, mille eesmärk on jagada teadmisi kõigi ELi liikmesriikide ja ELi mittekuuluvate riikide vahel, kes on kaasatud ELi elanikkonnakaitse mehhanismi.

Ettevalmistava meetmega rahastatakse tehnilist tuge teatavatele liikmesriikidele, kes katsetavad EU FireStat metoodika elluviimist, kogemuste analüüsimist ja meetodite võimalikku täiustamist, ning andmete kogumise ja konsolideerimise vahendite väljatöötamist. Selle lõpetuseks esitatakse soovitusel, mis käsitlevad järgmist:

lõplik ELi ühtlustatud metoodika,

metoodika kasutuselevõtt kõigis ELi liikmesriikides,

andmete konsolideerimine ja haldamine ELi tasandil.

Ettevalmistavat meetet viiks ellu Euroopa Komisjon, keda võivad abistada välistöövõtjad, liikmesriikide valitsusasutused, teadusasutused ja asjaomased sidusrühmad.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 03 24 03 — Ettevalmistav meede – Oskuste täiendamine ja ümberõpe seoses turismi ökosüsteemi I turismi teadmuskeskuse ja turismisektori andmeruumiga

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				1 000 000	500 000			1 000 000	250 000

Märkused:

2021. aasta märtsis Euroopa Parlamendis vastu võetud raportis ELi säästva turismi strateegia väljatöötamise kohta nõuti ELi turismisektori andmeruumi rakendamist, mida nimetati ka komisjoni esitatud turismi üleminekujuhistes.

Kooskõlas ettevalmistava meetmega „Turism of Tomorrow Lab“ (PA 032205), mille turismi töörühm 2021. aastal esitas 2022. aasta eelarve koostamiseks, on ettevalmistava meetme eesmärk toetada turismisihtkohti haldavaid organisatsioone, VKEsid ja muid turismi sidusrühmi, et nad osaleksid täielikult turismisektori andmeruumi ja turismi teadmuskeskuse ettevalmistamises, ning lihtsustada nende juurdepääsu mitme vahendi loomise abil. Projektis võetakse arvesse ka turismi ökosüsteemiga seotud oskuste partnerlust.

Euroopa Parlament käsitab seda eesmärki ka Euroopa turismiameti tulevase rakendamise esimese etapina.

Seda silmas pidades on katseprojekti eesmärk:

1. töötada välja suunised turismi teadmuskeskuses ja turismisektori andmeruumis osalemise ja nende kasutamise kohta.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Peatükk PA 04 — Kosmos

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				10 000 000	5 000 000			10 000 000	2 500 000

Artikkel PA 04 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				10 000 000	5 000 000			10 000 000	2 500 000

Punkt PA 04 24 01 — Ettevalmistav meede – Pöördelised uuendused Euroopa kanderaketilahenduste jaoks

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				5 000 000	2 500 000			5 000 000	1 250 000

Märkused:

Meetme eesmärk on toetada selliste pöördeliste uuenduste kiiret arengut, mis võivad murranguliselt muuta kosmosele juurdepääsu tulevikku ja parandada Euroopa kosmose tööstuse konkurentsivõimet. Juurdepääs kosmosele on kosmose ökosüsteemi asendamatu osa, ilma milleta ei saa olla ELi kosmosepoliitikat, millega toetatakse paljusid poliitilisi prioriteete.

Ettevalmistava meetme raames tuleks keskenduda järgmistele eesmärkidele:

- Võimaldada arendada pöördelisi uuendusi Euroopa kanderaketilahenduste jaoks, võttes samal ajal kasutusele uuendusliku rakendusmeetodi, toetades erinevaid tehnoloogia arengutsükleid ja näidates üles valmisolekut konkreetset kasutada neid tehnoloogiaid tulevastel kanderakettidel.

- Hõlbustada tööstuse algatust pakkuda välja murrangulisi tehnoloogiaid. Tööstus peaks pakkuma järgmisele põlvkonnale uuenduslikke lahendusi kosmosele odavama, kestlikuma, paindlikuma ja vastupidavam juurdepääsu tagamiseks. Selleks peaks tööstus keskenduma ambitsioonikatele uuendustele, mis ei ole veel kättesaadavad, ning mitte piirduma rahvusvaheliste kosmosele juurdepääsu võimaluste puhul tehnika praeguse tasemega.

Ettevalmistavat meetet tuleks rakendada järk-järgult konkurentsipõhiste projektikonkursside kaudu, alustades kontseptsiooni toimivuse tõestamise etapist 2024. aastal.

Esimeses etapis peaks Euroopa Komisjon käivitama avatud projektikonkursi, et teha kindlaks ja määrata toetused kontseptsiooni toimivuse tõestamise uuringu tegemiseks viie kõige murrangulisema ja pöördelisema innovatsiooni kohta.

Järelmeetmena võiks kaaluda järgmist ettevalmistavat meetet 2025. aastal – valida välja eelmises etapis kindlaks määratud kolm parimat uuendust ja anda toetusi nende tehnoloogia arendamiseks.

Praegu ei ole olemas ega ettevalmistamisel ühtegi sihtotstarbelist ELi programmi, mis tegeleks juurdepääsuga kosmosele. On mõned teadusuuringuid ja innovatsiooni toetavad kosmosele juurdepääsu meetmed, mida rakendatakse Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni programmi „Horisont“ kaudu. Need meetmed ei toeta aga kosmosele juurdepääsu tehnoloogia arendamise täielikku tsüklit.

Konkurentsi tekitamine mitme tehnoloogia vahel oleks lisaväärtus, sest see toetaks kõige murrangulisemate tehnoloogiate arendamist ja väljakujunemist kogu arendustsükli jooksul kuni kosmoselennu mudeli väljatöötamiseni, mis ei ole võimalik praeguse programmi „Euroopa horisont“ ega kosmoseprogrammide kaudu. Nii valmistaksime lõpuks ette pinnase võimalikule tulevasele sihtotstarbelisele kosmose juurdepääsuprogrammile või spetsiaalsele komponendile tulevase ELi kosmoseprogrammi raames, määratledes juurdepääsu kosmosele ELi peamise prioriteedina, millest saavad kasu nii ELi institutsioonid kui ka kommertsasutajad.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 04 24 02 — Ettevalmistav meede – Innovatiivsed kasutajaterminalid Euroopa turvalise satelliitsideteenuse jaoks

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				5 000 000	2 500 000			5 000 000	1 250 000

Märkused:

Selle meetme eesmärk on võimaldada võtta õigeaegselt kasutusele IRIS² ja GOVSATCOMi pakutavad kosmose turvalise ühenduvuse teenused, täites lüngad ELi tööstuslikus suutlikkuses töötada välja kõrgjõudlusega, odavad ja turvalised satelliit-kasutajaterminalid.

EL rakendab praegu meetmeid, et pakkuda valitsustele ja kodanikele turvalist ühenduvust satelliitside kaudu liidu turvalise ühenduvuse programmi (IRIS²) ja oma kosmoseprogrammi GOVSATCOMi komponendi kaudu. Need teenused põhinevad tiptasemel satelliitide uuel põlvkonnal, mis kasutavad selliseid orbiite, sagedusi ja signaali omadusi, mida selle Euroopa tööstusharu osalejad ei ole seni veel kasutanud. Selliste teenuste tõhus kasutamine sõltub seega nende omadustega ühilduvate kasutajaterminalide ja vastuvõtjate kiirest kättesaadavusest. Sellised terminalid ja vastuvõtjad on eriti olulised uute satelliitsideteenuste jaoks, mis sujuvalt ühendavad maapealseid ja satelliitside võimalusi, näiteks autotööstuses.

Ettevalmistava meetme eesmärk on seepärast kehtestada konkurentsivõimelisele tööstusele tingimuseks selliste terminalide väljaarendamine, mida on võimalik minimaalsete lisapingutustega turustada, võimaldades tootmist ja turu hõlvamist avatud standardite kasutamise abil.

Eelkõige toetatakse selle meetmega ettevõtjaid küpsuse saavutamisel, kui neil on kindel äriplaan, et pakkuda hästitoimivaid, odavaid ja turvalisi satelliit-kasutajaterminale. Sellised terminalid suudaksid:

- integreerida omavahel mitmeid süsteeme ja orbiite, sealhulgas mittegeostatsionaarseid satelliite madalal geotsentrilisel orbiidil (LEO) ja võimalik, et ka keskmisel geotsentrilisel orbiidil (MEO);
- kasutada IRIS² sagedusi (sealhulgas Ka-gov);
- sobida kokku nii äri- kui ka riiklike teenustega, mida osutab IRIS²;
- integreerida maapealsed võrgud, 5G standardid ja võimalik, et ka asjade interneti rakendused;
- pakkuda otspunktlahendusi;
- võtta kasutusele kõik IRIS² turvafunktsioonid.

Kui esimene aasta osutub edukaks, tuleks ettevalmistavat meetet rakendada järk-järgulise lähenemisviisi abil konkurentsipõhiste projektikonkurssidele kolmes etapis:

- 2024: 5 miljonit eurot kontseptsiooni tõestamise ja ärimudeli väljatöötamise etapis;
- 2025: 10 miljonit eurot prototüübi tehnoloogia arendamise ja kvalifikatsiooninõuete etapis;

- 2026: 10 miljonit eurot industrialiseerimise ja kaubanduslike prototüüpide loomise etapis.

Meetmest saaksid kasu eelkõige ELi kosmoseteenuste sektor, sealhulgas nn uue kosmosetööstuse sellised osalejad nagu VKEd ja idufirmad.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 07 22 01 — Ettevalmistav tegevus – Euroopa avalik sfäär: uus veebipõhine meediapakkumine noortele eurooplastele

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	8 100 000	p.m.	8 100 000	9 000 000	12 600 000	p.m.	8 100 000	9 000 000	10 350 000

Märkused:

Assigneering on ette nähtud ettevalmistava meetme raames eelmistel aastatel võetud kulukohustuste alusel seni tegemata maksete katteks.

Ettevalmistav meede täidab lünga noorte eurooplaste teavitamisel Euroopa asjadest, luues tõeliselt riikidevahelise avaliku meediasfääri ja kajastades paremini ühtekuuluvustunnet, mis on Euroopa identiteedi keskmes ning kajastub ühises kultuuris, sarnases elustiilis ja ühistes väärtustes. Praeguse poliitika peamine eesmärk on COVID-19 pandeemiast tõttu rängalt kannatanud meediasektori tugevdamine ja digiüleminek. Menetlemisel oleva meediavabaduse õigusakti eesmärgid on muu hulgas tugevdada meedia sõltumatust ja mitmekesisust. Toetus Euroopa avalikku teabevahetust loovate meediaruumide kasvule on aga endiselt piiratud, hoolimata selle tähtsusest ja järeleproovitud elujõuliste algatuste puudumisest.

Et panna nooremaid eurooplasi Euroopa ideedest ja väärtustest huvituma ning et anda Euroopa kodanikele digiplatvormide kaudu tõeline mõjuvõim, toetatakse ettevalmistava meetme kaudu järelevalvega veebiruume, kuhu koondatakse mõtteainet pakkuv ajakirjanduslik sisu nooretigapäeva eluga seotud teemadel. See annab noortele võimaluse kogu Euroopa vaatenurki võrrelda ning arutada ja saada teada, kuidas on nende huvid seotud teistes liikmesriikides elavate noorte eurooplaste huvidega.

Käsitletakse teemasid, mis pakuvad noortele eurooplastele kindlasti huvi või mille pärast nad tunnevad muret, nagu haridus ja oskused, COVID-19 pandeemia tagajärjed, sooküsimused ja mitmekesisus, samuti kestlikkus ja kliimamuutused, Euroopa rahu- ja julgeolekustruktuur, välispoliitika, demokraatia. Teemade käsitlemiseks antakse ka kontekst, et see oleks sihtrühma jaoks veenev ja huvitav. Luuakse Euroopa perspektiivi, võrreldes ja vastandades piirkondlikke kogemusi ja seisukohti üleeuroopalise tähtsusega küsimustes. Eesmärk on käsitleda üleeuroopalise tähtsusega teemasid ja samas seada need kohaliku perspektiivi, et noortel kasutajatel oleks võimalik end käsitletavaga kindlalt seostada. Ettevalmistava meetme puhul peetakse eriti oluliseks, et kohalikke huve esindavate sihtgruppide ja vähemate võimalustega noorte eurooplaste poole pöörduks nende emakeeles.

See kaugeleulatuv üleeuroopaline ja mitmekeelne algatus tugevdab olemasolevat ettevalmistavat tegevust, millega soodustatakse noorte eurooplaste seas veebis ja väljaspool veebi toimuvaid avatud, sisukaid, põhjalikke ja konstruktiivseid arutelusid Euroopa praeguse ja tulevase elu üle.

Meetmega soovitakse kasutada digiplatvormidel uuenduslikke vorme ning lõppeesmärk on suurendada teadlikkust Euroopa tulevikukujutlustest ja tegelikust olukorrast ning kaasata eurooplasi rohkem Euroopa väärtuste kaitsmisse ja ideede elluviimisse. Nii aitab meede kodanikuühiskonda aktiivsemaks muuta. Meedia- ja audiovisuaalsektori taaste ja ümberkujundamise toetamise tegevuskava eesmärk on muu hulgas edendada koostööaldist ja piiriülest ajakirjandust, tuginedes parimate tavade jagamisele ja võrgustike loomisele selles valdkonnas. Ettevalmistav meede on selle eesmärgi saavutamiseks väga kasulik, kuna toetab selliseid parimaid tavasid, mis on seotud piiriülese koostööga ja innovatsiooniga meediasektoris.

Käesolev ettevalmistav meede, mis on kooskõlas paljude liidu eesmärkidega ja tugineb olemasolevatele algatustele, täidab lünga toetada otsustavalt Euroopa avalikku sfääri, hoogustades innovatsiooni Euroopa meediaruumis, et ergutada püsivat arutelu Euroopa noorte ühise tuleviku üle.

Punkt PA 07 23 01 — Ettevalmistav meede – Euroopa faktikontrollijate võrgustik desinformatsiooni vastu võitlemiseks

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	1 637 500	818 750	p.m.	p.m.	1 637 500	409 375

Märkused:

Selle ettevalmistava meetme eesmärk on anda Euroopa faktikontrolliga tegelevatele organisatsioonidele jätkuvalt konkreetne vahendite pakett, mis aitab neil tuvastada Euroopa demokraatlike süsteemide jaoks järjest suuremaks probleemiks olevaid desinformatsioonikampaaniaid veebiplatvormidel ja uute, kujunemisjärgus tehnoloogiate kaudu, ja nende sisu ümber lükata. Ettevalmistava meetme ulatus peaks olema lai ja keskenduma kõigile desinformatsioonikampaaniatele, mis mõjutavad avalikku arvamust, kuid eelkõige nendele, mis keskenduvad kliima- ja keskkonnaküsimustele ning katastroofidele ja muudele tekkivatele kriisidele. Ettepanek tugineb jätkuvalt muude selliste algatuste tulemustele, millega edendatakse koostööd Euroopas faktikontrolliga tegelevate organisatsioonide vahel, näiteks uus Euroopa faktikontrollistandardite võrgustik (EFCSN), mis on osa käimasolevast katseprojektist CNECT/2020/3029907 (tõepärane sotsiaalmeedia), katseprojekt Euroopa narratiivide vaatluskeskus (CNECT/2022/5162608) ja Euroopa digitaalmeedia vaatluskeskuse (EDMO-Smart 2019/1087) töö. Projekt keskendub peamiselt faktikontrollile seoses praeguste ja tulevaste ELi ees seisvate kriisidega, nagu desinformatsioon kliimamuutuste ja Ukraina sõja kohta. Lisaks peaks see ettevalmistav meede pöörama erilist tähelepanu uurimistele ja teadusuuringutele selle kohta, kuidas uusi kujunemisjärgus tehnoloogiaid, nagu juturobotid ja muu generatiivne tehisintellekt, sealhulgas suured keelemudelid, saab kasutada desinformatsiooni levitamiseks. Lisaks peaks selle ettevalmistava meetme eesmärk olema anda vahendeid selle kohta, kuidas Euroopa faktikontrollijad saavad piirata desinformatsiooni levitavate generatiivsete tehisintellektimodelite võimalikku negatiivset mõju.

Projekt peab minema kaugemale sellistest kergesti kummutatavatest väidetest nagu „kliimamuutusi ei ole“, mida kuuleb järjest vähem, ning keskenduma keerukamatele tõusuteel olevatele narratiividele, nagu desinformatsioon ELi kohta, kesksete poliitikategelaste kohta Euroopa ja riikide tasandil, pakutud lahenduste kohta (eriti nende kohta, mis puudutavad harjumuste muutmisele osutavaid üksikisikute ellu viidavaid lahendusi) või selle kohta, et nende aluseks olev teadus on ebausaldusväärne.

Ettepaneku eesmärk peaks olema keskenduda Euroopa faktikontrollijate kogukonna vajadustele keskpikas ja pikaajalises perspektiivis ning selle ressursidesse ja töövahenditesse tuleks kaasata viimastest riiklikest ja Euroopa Parlamendi valimistest saadud õppetunnid.

Ettepanekuga:

- jätkatakse liidu faktikontrollijate probleemide ja vajaduste hindamist, et saavutada desinformatsioonikampaaniate peaaegu reaalajas ümberlükkamine, üldine kriisidele reageerimine ja hiljutistest kriisidest saadud kogemuste kogumine;
- hinnatakse generatiivsest tehisintellektist, sealhulgas turul olemasolevatest juturobotitest tulenevat praegust ja tulevast desinformatsiooni ohtu, sealhulgas keskendudes sellele, kuidas üksikisikud, organisatsioonid või välisriigid saavad võimendada suuri keelemudeleid jne;
- pakutakse faktikontrollijatele lisavahendeid – ressursside pakette –, mis võivad aidata neil suurendada oma suutlikkust reageerida kiiresti ja peaaegu reaalajas desinformatsioonikampaaniatele ning suurendada nende valmisolekut kriisiks ja sellele reageerimist;
- pakutakse täiendavaid koolitusmaterjale ja mõjusa kriisikommunikatsiooni kursusi;
- antakse täiendavaid suunised selle kohta, kuidas ehitada kiiresti üles desinformatsiooni- ja kriisiteemaliste ekspertide ja praktikute kogukond;
- tuginetakse olemasolevate faktikontrolli võrgustike kaardistamisele liidus ja panustatakse vahenditesse selle kohta, kuidas neid kriisiolukorras mõjusalt võimendada;
- tuginetakse olemasolevatele visualiseerimis- ja muudele tehnilistele vahenditele (nt näidatakse desinformatsiooni levikut kaardil), mis võivad toimida faktikontrollijate veebisaitide ja kommunikatsioonivahendite valmiselementidena (võttes nõuetekohaselt arvesse olemasolevaid vahendeid ja vältides dubleerimist);
- katsetatakse pidevalt vahendite paketti koos Euroopa faktikontrollijatega, kasutades näitena ümberlükatud desinformatsioonikampaaniaid ja varasemaid kriise;
- antakse faktikontrollijatele vahendid selle uurimiseks, kuidas leevendada generatiivsest tehisintellektist ja suurtest keelemudelitest tulenevaid desinformatsiooniohtusid.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Artikkel PA 07 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				6 150 000	3 075 000			6 150 000	1 537 500

Märkused:

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Punkt PA 07 24 01 — Ettevalmistav meede — Ajakirjanduse ja meediavabaduse Euroopa festival

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				3 000 000	1 500 000			3 000 000	750 000

Märkused:

Uued tehnoloogiad muudavad oluliselt ja pidevalt arvamuste kujundamise dünaamikat ning meediamaaastikku. Kuigi need võimaldavad jagada üldsust huvitavat teavet hõlpsamini laiemale publikule, soodustades mitmekesisust, võivad teabe loomise, otsimise ja levitamise viisid internetis süvendada ka polariseerumist, kui inimene puutub kokku vaid selliste uudiste, allikate ja ideedega, mis vastavad tema eelistustele. See koos kasumit taotlevate platvormidega, mis jagavad andmeid üksnes ärilistel põhjustel, võib oluliselt kahjustada vastandlike seisukohtadega kokkupuutumise ja nende üle arutlemise potentsiaali ning võib seetõttu kujutada endast ohtu eetilisele ajakirjandusele, meedia mitmekesisusele ja ka Euroopa demokraatiale.

Samal ajal seisavad ajakirjanikud ja muud meediaosalised ELis silmitsi vägivalla, tõsiste ohtude, ahistamise või avaliku häbistamisega peamiselt oma uuriva tegevuse tõttu, mille eesmärk on kaitsta avalikku huvi võimu kuritarvitamise, korruptsiooni, inimõiguste rikkumiste ja kriminaalse tegevuse eest. Euroopa Nõukogu ajakirjanduse kaitse ja ajakirjanike turvalisuse platvormi andmetel panevad üle poole meediatöötajate väärkohtlemise juhtumitest toime riigivõimu esindajad.

Oleme tunnistanud lainena esile kerkivale desinformatsioonile ja propagandale, mida levitatakse kiiresti interneti ja muu meedia kaudu. Arvestades sotsiaalseid ja poliitilisi tagajärgi, on rohkem kui kunagi varem oluline, et meie kodanikud oleksid nii meedia kui ka sotsiaalmeedia kriitilised kasutajad ning tunnistaksid ajakirjanduse olulisust demokraatia nurgakivina. Tuleb investeerida piisavalt raha meediaalasesse ja digitaalsesse kirjaoskusesse ning ühiste ELi strateegiate väljatöötamisse koos ajakirjanike, akadeemikute, rahvusvaheliste ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega, et suurendada kodanike ja internetikasutajate suutlikkust kahtlasi teabeallikaid ära tunda ja neist teadlikud olla ning avastada ja paljastada tahtlikku valesisu ja propagandat.

Ajakirjanduse ja meediavabaduse Euroopa festivali ettepaneku eesmärk on tugevdada ELis dialoogi, koostööd ja partnerlust, eelkõige ajakirjanike, meediakanalite, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja meediapädevuse spetsialistide vahel, keskendudes praegustele kriitilise tähtsusega küsimustele. Ajakirjanduse ja meediavabaduse Euroopa festival peaks saama võimsaks vahendiks, et hõlbustada kogu Euroopast pärit meediatöötajate vahelisi arutelusid, ja võimaluseks tõsta teadlikkust ajakirjanike väärtuslikust, kuid järjest raskemast tööst ning ajakirjandusvabaduse rikkumistest ELis. Festivalil tuleks pöörata erilist tähelepanu ajakirjanike rollile ja tööle ning see peaks andma võimaluse arutleda selle üle, millistes tingimustes ajakirjanikud oma igapäevatööd teevad, keskendudes psühholoogilistele ja füüsilistele aspektidele ning regulatiivsetele tingimustele.

ELi suurem toetus on praegu keskse tähtsusega, eriti arvestades hiljutist määruse ettepanekut, mis käsitleb Euroopa meediavabaduse määrust, et edendada meedia mitmekesisust ja toetada uudismedia sektorit selle keerulisel üleminekul digikeskkonnas.

Festivali korraldamise ajaks peaks Euroopa meediavabaduse määrus olema vastu võetud, seega oleks festival esimene võimalus arutada selle konkreetse õigusakti mõju ning kus oleks laialdaselt esindatud kehtivast reguleerivast süsteemist mõjutatud eri osalejad. Eespool öeldut arvesse võttes võimaldaks projektile kui ettevalmistavale meetmele antav stabiilne rahaline toetus saavutada selle

täieliku potentsiaali ja saavutada oodatud tulemused meediasektori, eelkõige ajakirjanike hüvanguks.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Punkt PA 07 24 02 — Ettevalmistav meede – Euroopa narratiivide vaatluskeskus desinformatsiooni vastu võitlemiseks

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				3 150 000	1 575 000			3 150 000	787 500

Märkused:

Desinformatsioon, usaldamatus ja polariseerumine on Euroopa Liidus sagenevad poliitilised ja julgeolekuprobleemid ning selline olukord süveneb veelgi laiemale kasutajaskonnale kättesaadavate uute tehisintellekti vahendite kasutusele võtmisega. Teabe kättesaadavus ja kvaliteet on ühiskonna tõhusaks toimimiseks otsustava tähtsusega, eriti kriisi ajal. Ühiskonnas levitatakse praegu palju valeteavet, eelkõige sotsiaalmeedia kaudu. Üks peamisi valeuudiste vastase võitluse strateegiaid on müütide kummutamine, mis seisneb valeuudiste ümberlukkamises faktide ja aktsepteeritud teooriatega. Kahjuks on senised müütide kummutamise strateegiad osutunud väga ebatõhusaks, eriti seetõttu, et need ei toimi nende puhul, kes kindlalt valeteabesse usuvad.

Uuringud näitavad, et Twitter, YouTube, Facebook ja muu mõjukas sotsiaalmeedia on rahvusvahelise desinformatsioonivõrgustiku olulised võimendajad (Smith ja Graham 2019). Need võimendavad hirmu ja kaost, levitavad valeuudiseid ja tõlgendavad andmeid valesti, samas on need aga tugevamad kui kunagi varem (Fernández-Luque ja Bau 2015). Sotsiaalmeedia ei paku siiski mitte ainult uusi vahendeid desinformatsiooni levitamiseks, vaid on ka oluline relv selle vastu võitlemiseks.

Viimase aja uuringud näitavad narratiivide olulist rolli faktide ja teabe koondamisel paketti, mida on lihtne ühiskonnas edastada, ning seda, et narratiivide uurimine aitab paremini mõista, kuidas ideed sotsiaalmeedias levivad ja miks mõned ideed teiste üle võimust võtavad. Katseprojektist nähtub, et selle metoodika kasutamine teabevoos ning narratiivide mõju ja leviku mõistmiseks kujutab endast usaldusväärset teaduspõhist lähenemisviisi, mis tuleb integreerida väga polariseerunud teemadega seotud poliitikameetmete väljatöötamisse ja teavitustegevusse, et teavitada ühiskonda ning hoida desinformatsiooni ja väärinfot selliselt kontrolli all. Erilist tähelepanu väärib seos narratiivi tekkimise ikogukonna suurenenud polariseerumise ja desinformatsiooni leviku kiiruse vahel selles kogukonnas.

Ettevalmistava meetmega toetatakse Euroopa narratiivide vaatluskeskust, et jälgida ja analüüsida uute narratiivide loomist ja levitamist Euroopa avalikus arutelus, dešifreerida edukaid narratiive suunavaid emotsionaalseid väärtusi, kaardistada allikaid ja peamisi osalejaid, kes tegelevad nende narratiivide levitamisega, ning töötada välja soovitud tõhusaks teabedastamiseks ja poliitika kujundamiseks.

Narratiivist arusaamise ja analüüsi kasutamine ei ole midagi uut – näiteks Nelson Mandela kasutas seda väga edukalt lõhe ületamiseks ja mõistmise tekitamiseks apartheidiaegses Lõuna-Aafrikas – ning Euroopa narratiivide vaatluskeskus teeb need analüüsid ja arusaamad laiemalt kättesaadavaks,

töötades välja olemasolevate narratiivide kogukondade väärtushinnangutest vaba kaardi ja võtmetegurid, et paremini mõista, miks on teatavates kogukondades teatavad veendumused, mis teeb teabevahetuse mõjusamaks ja desinformatsiooni levitamise raskemaks.

Ettevalmistav meede tugineb katseprojekti raames juba loodud sidusrühmade ja osalejate võrgustikele, nagu ajakirjanikud, tehisintellekti eksperdid ja peamised faktikontrollijate kogukonnad, näiteks Euroopa digitaalmeedia vaatluskeskus (EDMO), poliitikakujundajad ja poliitikas osalejad, et teha töösessioonide käigus kindlaks levivad narratiivid ja töötada välja uued narratiivid, et võidelda libauudiste ja desinformatsiooni vastu ning seega laiendada teadustaristu valdkondi. Samuti tugineb see jätkuvalt poliitikakujundajatele ja peamistele sidusrühmadele mõeldud vahenditele selle kohta, kuidas Euroopa narratiivide vaatluskeskuse teadmised võivad aidata küsimusi ümber kujundada viisil, mis depolariseerib vestlusi ja muudab narratiivide kogukonnad desinformatsiooni suhtes vähem vastuvõtlikuks.

Katseprojekti raames tehtud tööle tuginedes tugevdaks vaatluskeskus olemasolevat metoodikat analüüsivate valdkondade ja keelte laiendamiseks ning suudaks luua tugevamaid vahendeid, et toetada peamisi sidusrühmi – sealhulgas ajakirjanikke, faktikontrollijaid ja poliitikakujundajaid – vaatluskeskuse teadmiste kasutamisel desinformatsiooni ja polariseerumise vastu võitlemisel avalikus arutelus. Praeguse metoodikaga tehakse kõigepealt kindlaks domineerivad narratiivid, ühendades loomuliku keele töötlemise ja kvalitatiivse narratoloogia traditsioonilisemad meetodid. Kasutades keerukat süsteemiteadust, kaardistab vaatluskeskus seejärel narratiivide leviku ja arengu dünaamika ning narratiivide kogukondade koostoime. See võimaldab reaajas näha, kuidas narratiivide kogukonnad laienevad, millised narratiivid laienevad ja juurduvad ning kuidas desinformatsiooni selles keerulisemas keskkonnas kasutatakse. Metoodika kolmas element võimaldab hinnata sügavamaid seoseid ja mustreid, mida on võimalik põhjalikumaks mõistmiseks jälgida.

Katseprojekti etapis täielikult kättesaadavaks tehtavad vahendid on järgmised: kiirhoiatussüsteem, desinformatsiooni ja polariseerimise vastu võitlemise käsiraamatud ning ajakirjanikele, faktikontrollijatele ja sidusrühmadele mõeldud koolitused selle kohta, kuidas paremini kasutada narratiivide vaatluskeskuse teadmisi. Ettevalmistava meetmega laiendatakse neid vahendeid ja uuritaks võimalusi, mida pakub tehisintellekt, et veelgi parandada vahendite valikut ja analüüsi. Sarnaselt Euroopa meediamonitoriga pakub Euroopa narratiivide vaatluskeskus iga päev analüüsi selle kohta, kuidas narratiivid ja narratiivide kogukonnad levivad ja arenevad, jälgides sadu tuhandeid kasutajaid ja narratiive eri keeltes, eri teemadel ja eri platvormidel. See peaks olema vahend polariseerunud kogukondade vaheliste arusaamatuste ületamiseks ja desinformatsiooni leviku vähendamiseks. See võib osutada eriti oluliseks maailmas, kus tehisintellekt laieneb kiiresti ja ohustab veelgi enam meie meedia ökosüsteemi tervist.

Näiteks näitab narratiivide vaatluskeskuse käimasoleva katseprojekti etapis seni tehtud töö ülemaailmse pandeemia ja Ukraina sõja mõju kliimanarratiividele. Tehes tihedat koostööd ulatusliku sidusrühmade kogukonnaga (sealhulgas ajakirjanikud, faktikontrollijad ja kliimamuutustega tegelevad organisatsioonid), püüab vaatluskeskus pakkuda mitmeid vahendeid ja teenuseid, et narratiivide abil võidelda kliimamuutusi käsitleva desinformatsiooni levitamise vastu. Narratiivide vaatluskeskus on väga kasulik lisavahend desinformatsiooni ja polariseerumise vastu võitlemiseks mõeldud Euroopa meetmepaketis.

Ludwig Wittgenstein on öelnud, et maailma, mida me näeme, piiritlevad ja määratlevad meie valitud sõnad.

Tuginedes katseprojekti käigus juba tehtud tööle, sealhulgas vaatluskeskuse olemasolevatele probleemipõhistele valdkondadele (sealhulgas kliimamuutused, COVID ja ränne), järeleproovitud metoodikale, sidusrühmade, ajakirjanike ja faktikontrollijate võrgustikule ning kättesaadavaks tehtud vahenditele, jätkatakse ettevalmistava meetmega koordineerimist teiste olemasolevate

Euroopa projektide ja taristutega, sealhulgas Euroopa digitaalmeedia vaatluskeskusega (EDMO) ja programmiga SoBigData+++, et tagada topeelttöö vältimine ning vahendite eraldamine uurimis- ja teadustöö toetamiseks ning olemasolevate taristute ja tehnilise toe kasutamiseks. Projektiga toetatakse meetmeid riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil, keskendudes desinformatsioonikampaaniate avastamisele ja analüüsimisele. Ettevalmistava meetme tulemused tehakse kättesaadavaks teistele Euroopa ja riiklikele projektidele ning tagatakse ka tõhusat kommunikatsiooni käsitlevate parimate tavade ja soovitude jagamine. Ettevalmistava meetmega jätkatakse ka interaktiivsete andmebaaside kättesaadavaks tegemist, kus kasutajatel ja asjaomastel sidusrühmadel on juurdepääs narratiivide uurimistulemustele ja soovitudele.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.

Artikkel PA 09 24 — 2024

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				5 000 000	2 500 000			5 000 000	1 250 000

Märkused:

Õiguslik alus:

Alusaktid:

Punkt PA 09 24 01 — Ettevalmistav meede – ELi elurikkuse vaatluskeskus

Eelarveprojekt 2024		nõukogu seisukoht 2024		parlamendi seisukoht 2024		Muudetud eelarveprojekt 2024		Lepitusmenetlus 2024	
Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed	Kulukohustused	Maksed
				5 000 000	2 500 000			5 000 000	1 250 000

Märkused:

Selle ettevalmistava meetme eesmärk on toetada ELi elurikkuse vaatlusvõrgustiku koordineerimiskeskuse loomist ja tööle hakkamist.

Elurikkus on inimeste heaolu ja planeedi tervise põhialus. Küll aga väheneb see inimkonna ajaloos seni olematu kiirusega. Biosfääris toimuvad ennenägematud muutused, mis kahjustavad ökosüsteemide seisundit ja ökosüsteemiteenuste voogu, millest sõltub kogu meie olemasolu. Elurikkuse vähenemist põhjustab inimtegevus: maismaa ja mere kasutamine, organismide otsene ärakasutamine, kliimamuutused, saaste ja invasiivsed võõrliigid. Nende leevendamiseks on vaja kiiresti tegutseda ning aidata elurikkusel jälle taastuda.

Et üleilmne elurikkuse kadumine peatada, leppisid ligi 200 riiki 2022. aasta detsembris kokku uutes elurikkuse ees- ja sihtmärkides, mis esitati nn Kunmingi-Montreali üleilmse elurikkuse raamistikus. EL on kindlalt otsustanud näidata selles valdkonnas eeskuju. Üleilmne raamistik on ELi elurikkuse strateegiaga aastani 2030 ning teiste Euroopa roheline kokkuleppe peamiste juhtalgatustega igati kooskõlas.

Elurikkusmeetmete raamistike rakendamist tuleb korralikult jälgida tagamaks, et ees- ja sihtmärkide saavutamiseks tehtavatel edusammudel saaks silma peal hoida. Põhjalik poliitikaseire sõltub suurel määral kvaliteetsete andmete ja kvaliteetse teabe korrapärasest ja tihedast esitamisest, tuginedes

elurikkuse kohapealsele ja süsteemsele jälgimisele pika aja jooksul. ELis seda aga praegu ei tehta. Hea kvaliteediga ning piisavaid ruumilisi ja ajalisi andmeid elurikkuse kohta on vähe, mille tagajärjel on teadmised väga puudulikud. Kuigi olemasolevad andmed näitavad selgelt ELi elurikkuse kehva olukorda, ei piisa neist selleks, et saada praktilisi teadmisi, mida saaks kasutada sihipäraste meetmete väljatöötamiseks ja rakendamiseks, et tegeleda elurikkuse kao põhjustega kulutõhusalt ja eri ruumitasanditel.

Lisaks on elurikkuse andmete kogumine jaotatud mitmesuguste valitsusväliste organisatsioonide, avaliku sektori asutuste, teadusvõrgustike ja erasektori vahel ning seda peamiselt keskkonnamõju hindamiste osas. Enamiku elurikkuse vaatlusprogrammide puhul puuduvad vajalikud ajalised ja ruumilised lahendused, et hinnata liikide ja elupaikade seisundit ja suundumusi ning nende sõltuvust neile avalduvast survest. Peale selle puudub kõigi andmekogumises, -hoolduses, -modelleerimises ja -kasutuses osalejate ühine eesmärk või mandaat. Seega on ülesanne kasutada ära teaduse arengut ning ühendada liikmesriike, sidusrühmi, mitmesuguseid institutsioone ning teisi organisatsioone ja algatusi, et praegusi pingutusi tugevdada ja kavandada elurikkuse vaatluse jaoks struktureeritud ja kulutõhus ELi lähenemisviis.

ELi elurikkuse strateegiaga loodi elurikkuse teadmuskeskus, mille eesmärk on korraldada olemasolevate teadmiste kogumist ja kasutada neid poliitika rakendamise süsteemseks seireks. Sellegipoolest ei ole ELi tasandil ühtegi sihipärast mehhanismi ega vahendit selliste kvaliteetsete andmete kogumise ja kasutamise koordineerimiseks, mis moodustaksid elurikkust käsitleva teadmistebaasi aluse, ega ka kasutatavate parameetrite kohta suuniste andmiseks ja koolituste pakkumiseks. See kujutab endast ELi elurikkuse strateegia aastani 2030 tõhusal rakendamisel ja ülemaailmse elurikkuse raamistiku kohaste kohustuste täitmisel märkimisväärset kitsaskohta, eriti seoses selle süvalaiendamise eesmärkidega.

EL peab nüüd rohkem kui kunagi varem tegema suuremaid pingutusi, et suurendada elurikkuse vaatlemise suutlikkust. Esimesed sammud on tehtud programmi „Horisont 2020“ projekti EuropaBON raames. Selles meetmes kavandatakse Euroopa elurikkuse vaatlusvõrgustiku loomist, et jälgida Euroopa elurikkuse ja ökosüsteemide seisundit ja suundumusi. Selles on tehtud kindlaks i) põhikasutajate vajadused, ii) olemasolevad olulised seirealgatused, iii) peamiste seirataivate elurikkuse miinimumnäitajate loetelu ja iv) puudused ja kitsaskohad, mis takistavad endiselt elurikkuse andmete sujuvat ja hästitoimivat kogumist ja analüüsi Euroopas. Peale andmelünkade esineb suuri kitsaskohti ka olemasolevate andmete kasutuses, mida ei ole maksimeeritud. Praeguste elurikkuse andmevoogude lõimimine kõigisse näitajatesse ja valdkondadesse on ebapiisav. Asjaomastel institutsioonidel ei ole sageli statistika/modelleerimisega seotud kõrgetasemelisi tehnilisi oskusi, et sellist lõimimist koordineerida. Vaid poolel projekti EuropaBON raames hinnatavatel seireprogrammidel on (osaliselt) automatiseeritud ja harmoneeritud andmevood ning piisavad kättesaadavad andmed põhiliste elurikkuse näitajate tuletamiseks. Projektis EuropaBON töötatakse välja ka kava ELi tasandi koordineerimiskeskuse loomiseks, mis aitaks kindlakstehtud puudustega tegeleda ning millele tugineks vaatlusvõrgustiku rakendamine.

Projekti EuropaBONi raames tehtud töö on aidanud tegeleda ebapiisavate kvaliteetsete elurikkuse andmete probleemiga ELis. Euroopa Komisjon ei ole siiski kavandanud selgeid järelmeetmeid selle rakendamiseks, katsetades koos liikmesriikidega selle väljundeid ning kaaludes koordineerimiskeskuse / virtuaalse platvormi loomise võimalusi. Meede on kavas viia lõpule 2023. aastal ning oluline on tagada selle meetme raames õigeaegsed ambitsioonikad järelmeetmed 2024. aastal, et võtta kasutusele erilahendused ja kindlustada piisavate andmete olemasolu ELi elurikkuse strateegia rakendamise hindamiseks.

Ettevalmistatava meetme raames tegeletakse pakilise vajadusega elurikkuse andmete kogumist ja analüüsimist koordineerida, lõimida, harmoneerida ja tugevdada, et anda teavet kohaliku, riikliku, Euroopa ja rahvusvahelise poliitika kujundamiseks. Meetme keskmes on selliste elurikkuse

näitajate kogumi kasutuselevõtt, mida saab poliitikas ja otsuste tegemisel otse kasutada. See hõlmab suutlikkuse suurendamist, sealhulgas taksonoomilisi erialateadmisi ja kodanikuteadust.

Meede aitab arendada tervet andmete teadmisteks muutmise ahelat, mis põhineb otsestest vaatlustel ja läbipaistvatel teaduslikel lähenemisviisidel, ning see tõestab, kui suurt lisaväärtust annab investeringute tegemine elurikkuse andmete selgesse juurdepääsu ja koordineerimisse. Samuti aitab see rakendada jõulisemalt avalikku poliitikat ja hinnata nende mõju ning kõrvaldada mõningad investorite ja ettevõtjate ees seisvad takistused, et teha kindlaks loodussõbralikud kapitalivood.

Eesmärk on kasutada Euroopas ära elurikkusega seotud andmete täit potentsiaali, a) ühendades, suurendades, võimestades ja koordineerides olemasolevate vaatlussüsteemide kasutust, b) ühitades ja harmoniseerides ELi, riikliku ja kohaliku tasandi andmeid ning c) aidates kavada andmelünkade täitmiseks uusi (standarditud) vaatlussüsteeme.

Ettevalmistava meetmega toetatakse järgmisi tegevusi:

- ELi elurikkuse vaatlusteenuse katsetamine, mis hõlmab projekti EuropaBON raames kavandatud põhifunktsioone ja -teenuseid, tuginedes olemasolevatele institutsioonidele, ühendades ja tugevdades olemasolevaid institutsioone ning aidates seeläbi kaasa globaalse elurikkuse teadmuskeskuse (GKSSB) arendamisele, mille kohta tehti otsus bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 15. istungjärgul;
- töövoogude rakendamine, mille kaudu saadakse kogu ELi hõlmavaid ühtlustatud elurikkusandmeid, mis on vajalikud poliitika seisukohast oluliste näitajate koostamiseks (vt ELi tulemustabel ja Kunming-Montreali ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistiku ülemaailmne seireraamistik);
- tehnilise abi andmine liikmesriikidele seoses projekti EuropaBON raames kavandatava elurikkuse vaatlusvõrgustiku tööle hakkamisega ja globaalse elurikkuse teadmuskeskuse tööle kaasaitamine;
- elurikkuse vaatluse jaoks suutlikkuse suurendamine, pakkudes koolitusi taksonoomiaekspertidele ja tugevdades kodanikuteaduse võrgustikke (mida tuleb jagada globaalse elurikkuse teadmuskeskusega);

Peale projekti EuropaBON tugineb see ettevalmistav meede ka teistele asjaomastele programmi „Horisont“ projektidele, Euroopa Parlamendi katseprojektile „Assessing Butterflies in Europe“, (Liblikate jälgimine Euroopas) ning ettevalmistavale meetmele tolmeldajate seire ja näitajate kohta ELis ning aitab nende eesmärkide täitmisele kaasa. Seda viiakse ellu tihedas koostöös elurikkuse teadmuskeskuse ja Euroopa Keskkonnaametiga.

Õiguslik alus:

Ettevalmistav meede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)) artikli 58 lõike 2 tähenduses.